

Eindverantwoording
2022 - 2026

Eén
Stad!

Rotterdam

Inhoud

Inleiding	4		
1 Een veiligere stad	8	11 Klimaat en energie	44
Collegetarget 1		Collegetarget 9	
Veilig		CO2-reductie	
2 Buitenruimte: een schonere stad	12	12 Zorg en welzijn	49
Collegetarget 2		Collegetarget 10	
Verminderen naast-plaatsingen en zwerfafval		Woon(zorg)concepten	
3 Buitenruimte: een groenere stad	14	13 Jeugdpreventie	54
Collegetarget 3		Collegetarget 11	
Meer groen		Jeugdpreventie	
4 Kansengelijkheid	17	14 Sport	55
5 Onderwijs	21	Collegetarget 12	
Collegetarget 4		Toename sportdeelname	
Schil om de school		15 Economie, haven, ondernemerschap, toerisme en cultuur	60
6 Armoede en schulden	25	Collegetarget 13	
Collegetarget 5		Bedrijfsruimte	
Schuldhelpverlening		16 Bestuur en organisatie	70
7 Werk en inkomen	28	Collegetarget 14	
Collegetarget 6		Tevredenheid concerndienstverlening	
Minder Rotterdammers in de bijstand		17 Wijk aan zet	74
8 Bouwen en wonen	32	Collegetarget 15	
Collegetarget 7		Wijk aan zet	
Bouw nieuwe woningen		18 Financiën	76
9 Mobiliteit	38	Bijlage	77
10 Verkeersveiligheid	41		
Collegetarget 8			
Verbeteren verkeersveiligheid			

Inleiding

Trots dat we dit samen hebben gedaan

Hierbij presenteren wij het eindverslag over de bestuursperiode 2022–2026. In dit verslag leggen wij verantwoording af over de resultaten die het college van burgemeester en wethouders in de afgelopen vier jaar heeft behaald. Dit doen wij aan de hand van de 15 collegetargets, die volgens de methodiek van de Rekenkamer worden beoordeeld, en de ambities en afspraken uit het coalitieakkoord Eén Stad, dat in juni 2022 werd gesloten door Leefbaar Rotterdam, VVD, D66 en DENK.

De effectiviteit van onze samenwerking wordt duidelijk in de resultaten die we voor Rotterdam en haar inwoners hebben bereikt. Deze resultaten zijn concreet en zichtbaar. Het merendeel van de collegetargets die aan het begin van deze bestuursperiode zijn vastgesteld, is gerealiseerd of bijna gerealiseerd. Ook veel beloften uit het coalitieakkoord zijn waargemaakt. Vaak onder uitdagende omstandigheden hebben wij gedaan wat nodig was voor onze stad.

Zo hebben wij onze bouwtarget gehaald, zijn bouwregels versoepeld en procedures verkort. Tegelijkertijd is het aantal vierkante meters bedrijfsruimte in de stad op peil gebleven. Het aantal Rotterdammers in de bijstand daalde – tegen de landelijke trend in – en steeds meer Rotterdammers zijn naar werk geleid. Door tijdig en verantwoord in te grijpen in de gemeentebegroting hebben we bovendien geprobeerd de financiële gevolgen van het gevreesde ‘ravijnjaar’ te beperken. Daarnaast hebben we het verdienvermogen van de horeca versterkt, waardoor de levendigheid van de stad toenam. Ook de nachtcultuur kreeg een impuls, inclusie werd nadrukkelijk op de agenda gezet en meer Rotterdammers zijn actief gaan sporten.

Op sociaal terrein zijn eveneens belangrijke stappen gezet. Rotterdam is een stad waarin we naar elkaar omkijken en armoede niet accepteren. Daarom is een brede aanpak van armoede en schulden in gang gezet, met extra inkomensondersteuning en specifieke aandacht voor kinderen die opgroeien in kwetsbare omstandigheden. Daarnaast is ingezet op een intensieve aanpak van dakloosheid, voorkomend uit schrijnende situaties zoals arbeidsmigranten die door malafide uitzendbureaus, slechte huisvesting of andere vormen van uitbuiting op straat terechtkomen. Door te investeren in preventie, tijdelijke woonvormen en betere begeleiding naar zorg en werk, helpen we mensen de stap te zetten van de straat naar een stabiele woonplek: beleid met een hart, maar streng waar het moet.

Er zijn tientallen miljoenen geïnvesteerd in de leefbaarheid van onze havendorpen Hoek van Holland, Rozenburg, Heijplaat en Pernis. Bewoners worden actief betrokken bij de toekomst van hun wijk of dorp: het merendeel van de acties uit de jaaractieplannen van wijk- en dorpsraden is gerealiseerd, waarmee zeggenschap en betrokkenheid van bewoners zijn versterkt. Op veiligheidsgebied zijn de aanpak van straatintimidatie geïntensiveerd, het aantal boa's op straat uitgebreid en is extra geïnvesteerd in handhaving in kwetsbare gebieden. Daarnaast is stevig ingezet op gerichte bestrijding van wapengeweld en ondermijnende criminaliteit; wij laten niet toe dat sommigen het woonplezier en de veiligheid in onze stad verstoren.

Tegelijkertijd zijn we blijven bouwen aan de toekomst van de stad. Projecten als het Hofplein, de Rijnhaven, het Nelson Mandelapark, de Oostflank en de nieuwe stadsbrug laten zien dat heel Rotterdam – Noord én Zuid – zich de komende jaren ontwikkelt tot een groenere, mooiere, leefbaardere en beter verbonden stad.

We zijn trots op de behaalde resultaten, maar blijven realistisch: veel opgaven vergen een lange adem. Waar Rotterdam de afgelopen periode duidelijke stappen vooruit heeft gezet, zien we ook dat de leefbaarheid in delen van de stad, ondanks intensieve inzet op schoon, heel en veilig, nog altijd flink wordt uitgedaagd. Dat vraagt ook de komende jaren om blijvende inzet, scherpe keuzes en nauwe samenwerking met de raad, onze partners en de Rotterdammers zelf. Dit college rondt zijn werkzaamheden af, maar onze mooie stad is nooit af.

Deze periode laat zien dat samenwerking tussen partijen, ondanks soms grote politieke verschillen, veel kan bereiken. We zijn er trots op dat we de handen ineen hebben geslagen, als Eén Stad. Het is juist het pragmatisme, het gezamenlijk aanpakken van uitdagingen en het voortdurend vooropstellen van het belang van de Rotterdammers, dat onze stad vooruit helpt.

Besturen betekent dóen, en we zijn trots dat we dit samen hebben gedaan.

Overzicht realisatie collegetargets eindverantwoording 2022-2026

Collegetargets	Eindwaarde & realisatie 2025/2026	Inschatting oordeel rekenkamer
1. Collegetarget veilig (burgemeester Schouten) De Veiligheidsindex (VI) binnen het Wijkprofiel heeft in 2026 een gemiddelde score die gelijk of hoger is dan de gemiddelde score op de VI in 2022 (110). De 5 laagst scorende wijken *) op de VI van 2022 (Carnisse, Hillesluis, Tussendijken, Tarwewijk, Lombardijen) laten in 2026 een stijging van tenminste 5 punten zien t.o.v. 2022.	Target 104 (-6) Carnisse = 87 (+2) Hillesluis = 98 (+10) Tussendijken = 101 (+12) Tarwewijk = 90 (+1) Lombardijen = 107 (+17)	Niet gehaald
2. Collegetarget verminderen naastplaatsingen en zwerfafval (wethouder Lansink-Bastemeijer): We verminderen naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die het slechtst scoren. Doel in deze collegeperiode is een stijging van de CROW-score op naastplaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt.	Target: 84% niveau B of hoger Realisatie: 82,80%	Niet gehaald
3. Collegetarget meer groen (wethouder Lansink-Bastemeijer): In deze collegeperiode wordt 20 ha groen erbij gerealiseerd of wordt de planvorming afgerond en start de uitvoering ervan uiterlijk in 2026.	Target: 20ha groen Realisatie: 26,9ha groen	Gehaald
4. Collegetarget schil om de school (wethouder Kasmi): In het schooljaar 2025/2026 hebben 100 basisscholen en voortgezet onderwijs scholen, met een achterstandscore hoger dan 0, een schil om de school waarin minimaal 1 van onderstaande interventies is opgenomen: tutoren, mentoren; schoolzorgteams; preventief Jongerenwerk op school; slim organiseren met kunstvakdocenten; Expeditie Digitaal.	Target: 100 scholen Realisatie: 121 scholen	Gehaald
5. Collegetarget schuldhulpverlening (wethouder Norville): In deze collegeperiode vergroten we de instroom in de schuldhulpverlening door in totaal 15.750 intakes af te nemen en pakken we schulden aan door in totaal 8.200 schuldregelingen te starten.	Target intakes: 15.750 Realisatie: 15.420 intakes Target gestarte schuldregelingen: 8.200 Realisatie: 6.282 gestarte schuldregelingen	Bijna gehaald
6. Collegetarget minder Rotterdammers in de bijstand (wethouder Versnel): In deze collegeperiode (eind 2025) daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000.	Target: 30.000 Realisatie 31 december 2025: 31.794.	Niet gehaald
7. Collegetarget bouw nieuwe woningen (wethouder Zeegers): Het college start de in de komende drie en een half jaar met de bouw van 12.500 – 14.500 nieuwe woningen. Van deze woningen (uitgezonderd tijdelijke woningen) behoort 20% tot het sociale segment en 35% tot het middensegment.	Target: 12.500 - 14.500 (20% in het sociale segment en 35% in het middensegment) Realisatie: 12.538 (26,3% in het sociale segment en 34,4% in het middensegment).	Bijna gehaald

Collegetargets	Eindwaarde & realisatie 2025/2026	Inschatting oordeel rekenkamer
8. Collegetarget verbeteren verkeersveiligheid (wethouder Lansink-Bastemeijer): We verbeteren de verkeersveiligheid in Rotterdam door effectieve maatregelen te treffen op dertig van de meest verkeersonveilige locaties in de stad.	Target: 30 Realisatie: 8	Niet gehaald
9. Collegetarget CO2-reductie (wethouder Zeegers): We zetten in op minimaal 25% CO2-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990.	Target: -25% Realisatie: -35%	Gehaald
10. Collegetarget woon(zorg)concepten (wethouder Buijt): In de collegeperiode 2022-2026 realiseren we minimaal 14 Thuisplusflats voor ouderen en starten we met de bouw van nieuwe woon(zorg)complexen voor ouderen, zodat in totaal 24 voorzieningen beschikbaar komen.	Target: 24 Realisatie: 23	Bijna gehaald
11. Collegetarget Jeugdpreventie (wethouder Achbar): Vanaf 2023 ronden jaarlijks gemiddeld 5.000 kinderen en jongeren (en/of hun ouders/verzorgers) een goed onderbouwde of bewezen effectieve preventieve jeugdinvententie af.	Target: 5.000 gemiddeld per jaar Realisatie: 7.705 gemiddeld per jaar	Gehaald
12. Collegetarget toename sportdeelname (wethouder Achbar): We realiseren in de periode 2022-2026 een 10% toename in de sportdeelname.	Target: 68%, +10% Realisatie: 67%, +8%	Bijna gehaald
13. Collegetarget bedrijfsruimte (wethouder Simons): De doelstelling voor deze collegeperiode is voldoende bedrijfsruimte door te zorgen dat de omvang m ² bedrijfsruimte gelijk blijft aan het huidige niveau.	Target: 4.264.471 m ² Realisatie: 4.335.128m ² , +70.657 m ²	Gehaald
14. Collegetarget tevredenheid conerndienstverlening (wethouder Buijt): We willen dat aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 minder Rotterdammers ontevreden (≤6) zijn over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente met 30% gedaald ten opzichte van 2021.	Eindwaarde: -30% Realisatie t/m december 2025: -24%	Bijna gehaald
15. Collegetarget wijk aan zet (wethouder Simons): Het college realiseert (in deze collegeperiode) naar het oordeel van de wijkraad 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.	Eindwaarde: 75% Realisatie 2025: 90%	Gehaald

1 | Een veiligere stad

"We zien dat het veiligheidsgevoel van Rotterdammers is afgenomen. Dat betekent dat we meer moeten doen. De stad heeft recht op veiligheid. Daarom zetten we met elkaar in op fysieke, sociale en preventieve maatregelen, en treden we op waar de veiligheid wordt geschaad."

Carola Schouten, burgemeester

Een veilige stad voor iedereen

Een veilige stad voor iedereen. Dat staat voor een Rotterdam waar mensen zich veilig voelen. Op straat en thuis, ongeacht achtergrond of leeftijd. De afgelopen periode is er veel vooruitgang geboekt op het gebied van veiligheid, op meerdere terreinen. Maar we zijn er nog niet. Het is een proces van de lange adem. We moeten aandacht blijven houden voor kwetsbare groepen en wijken.

Collegetarget 1

Collegetarget veilig

(Burgemeester Schouten, programma Veilig)

- De Veiligheidsindex (VI) binnen het Wijkprofiel heeft in 2026 een gemiddelde score die gelijk of hoger is dan de gemiddelde score op de VI in 2022 (110).
- De 5 laagst scorende wijken *) op de VI van 2022 (Carnisse, Hillesluis, Tussendijken, Tarwewijk, Lombardijen) laten in 2026 een stijging van tenminste 5 punten zien t.o.v. 2022.

Niet gehaald

De voor heel Rotterdam geformuleerde target was om minstens de score van 2022 vast te houden, dus een VI van 110 of hoger. Dat is niet gelukt. Daarbij wordt opgemerkt dat de score op de VI in 2022 (ten tijde van de Corona-pandemie) de hoogste score (110) sinds 2014 was.

Voor de vijf laagst scorende wijken van 2022 moest de score voor de uiteindelijke target 5 punten omhoog. In al deze wijken is de veiligheidsindex nu hoger dan in 2022. In drie van de vijf wijken voldoet de stijging aan de target en bij twee niet, daar is de stijging te beperkt.

- Voor Carnisse steeg de VI bij de mijlpaal tot ruim boven de streefwaarde (van 85 in 2022 naar 93 in 2024), maar daalde de VI uiteindelijk tot onder de target naar een waarde van 87. Dit is nog wel iets hoger dan de beginwaarde.
- Tarwewijk liet bij de tussentijdse mijlpaal een daling zien van 89 (in 2022) naar 87 (in 2024). Bij de huidige eindmeting is de VI gestegen naar 90 (2026), maar dit is niet genoeg om de target te halen (nu wel licht boven de beginwaarde).
- Zowel Hillesluis als Tussendijken hebben de target behaald en hebben in de eindmeting VI scores van respectievelijk 98 (was 88 in 2022) en 101 (was 89 in 2022).
- Lombardijen is de meest succesvolle van de vijf wijken in de huidige eindmeting. De target wordt met een VI score van 107 ruim gehaald en scoort als enige van de vijf targetwijken boven het stedelijk gemiddelde.

Het vergroten van de veiligheid in Rotterdam - en zeker het gevoel van veiligheid - is een flinke opgave. Veel factoren spelen een rol, met naast de feitelijke onveiligheid en criminaliteit ook economische onzekerheid, meldingsbereidheid, de staat van de buitenruimte en een algemene sombere stemming onder Nederlanders over politieke, culturele, economische en morele vraagstukken.

De bestrijding van **wapengeweld**, in het bijzonder onder jongeren, heeft prioriteit gekregen, nu óók online. Daarnaast werken gemeenten en onderwijs intensiever samen en geldt het convenant schoolveiligheid nu ook voor het primair onderwijs. Er is een nieuwe werkwijze voor rivaliserende jeugdgroepen en er zijn meer jongerenwerkers aangesteld.

In kwetsbare wijken richten nieuwe initiatieven zich specifiek op meidenproblematiek, signalering in het primair onderwijs en op minderjarige en jongvolwassen delict plegers.

Er is een nieuwe stadsmarinier aangesteld voor de **aanpak van excessief geweld**.

Die richt zich specifiek op betere nazorg voor slachtoffers en omwonenden, en betere signalering en meer cameratoezicht bij risicopanden. Met VIGOR-acties (gezamenlijk controleacties van politie en belastingdienst op onverklaarbaar vermogen) werden meermaals verborgen ruimtes in auto's gevonden en zijn wapens, drugs en voertuigen in beslag genomen. Het programma Politie voor Iedereen biedt VR-trainingen en trainingen gericht op professioneel controleren aan.

Straatoverlast hebben we op meerdere fronten aangepakt, namelijk; pleinen-aanpak, de groepsaanpak, de aanpak van woonoverlast en de Rotterdamse verkeersaso-aanpak. In nauwe samenwerking met bewoners en wijknetwerken zijn verschillende actieplannen gemaakt, in meerdere wijken. De plannen moeten de leefbaarheid vergroten in wijken waar onveiligheid en overlast het meest voelbaar zijn.

Een combinatie van fysieke maatregelen - verlichting en toezicht – en sociale interventies brengt duurzame **verbetering in kwetsbare wijken**. Ook op het gebied van toezicht en handhaving hebben we stappen gezet. Bijvoorbeeld met de uitbreiding van mosquito's en het aanwijzen van nieuwe cameragebieden, waaronder in de Oude Haven.

Het college heeft de strijd tegen ondermijnende **criminaliteit (drugsmaffia)** en de bescherming van kwetsbare groepen voorgezet en versterkt. Met spraakmakende drugscampagnes zijn (recreatieve) gebruikers geconfronteerd met de impact van hun gebruik.

Samen met **kennisinstituten** als de EUR, TNO, Trimbos en OBI hebben we onderzoek gedaan naar de sociale achtergrond, gezinssituatie en motieven van jongeren die betrokken zijn bij drugscriminaliteit. Deze kennis vormt de basis voor gerichte interventies. Ook is er samen met Europese havensteden verder gewerkt aan het internationaal offensief om druggerelateerde criminaliteit in de haven tegen te gaan en is de weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen in het havengebied vergroot.

Toezicht en Handhaving

“De roep om handhaving was deze periode groot. De horeca kreeg extra pleinstewards en handhavers werden ingezet tegen Seksuele Straat Intimidatie. Ook de Rotterdamse Verkeersaso Aanpak vraagt om extra inzet. Om de handhavers niet te overvragen, is de prioriteringsagenda opgesteld. Zo is voor iedereen duidelijk waar we onze handhavers voor inzetten.”

Pascal Lansink-Bastemeijer, wethouder Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit

De **pleinstewards** hebben we ingezet op plekken waar ze het meest nodig zijn, in de avonden en weekenden. In de zomerperiode werken zij bij warm weer ook op de stranden van Nesselande en Hoek van Holland. Omwonenden zijn positief over de inzet.

Daarnaast hebben alle wijken in Rotterdam nu een wijkhandhaver als vast gezicht en aanspreekpunt voor bewoners, ondernemers en ketenpartners. Hun rol sluit steeds beter aan op de behoefte van de wijk. Boa's zijn een salarisschaal omhooggegaan, wat bijdraagt aan de waardering en aantrekkelijkheid van hun werk.

Omdat de capaciteit van handhavers onder druk staat hebben we 15 handavingsreservisten geworven die – in pilotvorm – worden ingezet. Deze reservisten zijn werkzaam in een andere functie maar hebben wel boa-bevoegdheden.

Het verbeteren van de veiligheid in het ov gaat de goede kant op, maar vergt tijd. Het personeelsbestand van de RET komt langzamerhand op sterkte waardoor we ook het aantal boa's in het ov kunnen uitbreiden. Dit financiert de MRDH grotendeels. Daarbovenop investeert de gemeente in het opleiden van OV-surveillanten.

Veiliger nachtleven en aanpak seksuele straatintimidatie

Om het nachtleven veiliger te maken zetten wij Team Drank en Horeca in. Dit team werkt per vier weken twee weekenden (vr/za) met nachtdiensten.

Van cluster Centrum is elke vrijdag/zaterdag 1 koppel actief in de horecanacht. Team Bikers: per 4 weken 2 weekenden. De werving van meer bikers loopt, zodat er elk weekend inzet kan zijn.

Het college heeft samen met ondernemers en handhaving de **Safe'R Spot** gerealiseerd: een veilige haven en plek in de stad, waar uitgaanders terecht kunnen als ze hulp of steun nodig hebben. De Safe'R Spot is een succes en wordt daarom verlengd tot met 2026, zodat kwetsbare groepen op extra bescherming kunnen blijven rekenen tijdens het uitgaan.

Sinds 2023 worden handhavers getraind op bewustwording van **seksuele straatintimidatie** (SSI) en voeren zij preventieve acties uit; 12 per jaar. De voorbereidingen op de handhaving van het nieuwe landelijke wetsartikel Seksuele Intimidatie gebeurt in nauwe samenwerking met de politie. Ook zetten we samen met jongerenwerkers in op hotspots en hebben we de samenwerking met horecaondernemers en de RET geïntensiveerd. We hebben momenteel 21 SSI-boa's. Onze inzet leidde tot een rechtszaak én een veroordeling, waarmee dit de eerste succesvolle SSI-zaak in Nederland was.

Geweld achter de voordeur

Het vergroten van aangiftebereidheid van huiselijk geweld is meegenomen in het beleidsplan Samen naar een toekomst zonder geweld. De raadsnotie '70 keer te veel' wordt momenteel uitgevoerd.

Aanpak verkeersoverlast

De toenemende verkeersoverlast in Rotterdam vraagt om een stevige aanpak: integraal en met speciale maatregelen. Recent heeft het college de nieuwe Rotterdamse Verkeersaso Aanpak vastgesteld. De bestaande aanpak ontwikkelen we door, van straatafsluitingen tot gebiedsinrichting, geautomatiseerde handhaving en een vliegende brigade.

Ook zetten we onze lobby om verkeershandhaving in G4-verband landelijk hoger op de prioriteitenlijst te krijgen, onverkort door. In Rotterdam is geen plaats voor asociaal verkeersgedrag.

2 | Buitenruimte: een schonere stad

“Het target om de stad schoner te krijgen was ambitieus. We hebben daar groots op ingezet vanuit de gemeente én met bewoners en organisaties. En we zien dat de stad schoner wordt. De afgelopen jaren doken nieuwe problemen op, zoals de overlast van lachgascilinders en statiegeldjagers. We zien dat de stad, door haar groei, meer nodig heeft – en daarom zijn we het SchoonOffensief gestart.”

Wethouder Lansink-Bastemeijer

Collegetarget 2

Collegetarget verminderen naast-plaatsingen en zwerfafval

(wethouder Lansink-Bastemeijer, programma Beheer van de stad)

We verminderen naast-plaatsingen en zwerfafval in de 20 slechtst scorende wijken. Doel in deze collegeperiode is een stijging van de CROW-score op naast-plaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt.

Nb. De CROW-score voor afval is een methodiek om de schoonheid en vullingsgraad van afvalbakken en zwerfafval te beoordelen, variërend van A+ (zeer goed/leeg) tot D (onvoldoende/vol).

Niet gehaald

In deze collegeperiode is stevige vooruitgang geboekt richting het collegetarget voor naast-plaatsingen en zwerfafval. De CROW-scores laten een duidelijke stijging zien, die gedurende het jaar doorliep ondanks seizoensinvloeden en hoge druk op de openbare ruimte. Toch is het collegetarget voor zwerfafval en naast-plaatsingen in 2025 net niet behaald.

De score (gemiddeld 82,80%) ligt iets meer dan één procentpunt onder de targetwaarde (83,86%). In 12 van de 20 wijken is het target behaald. De opgaande lijn die resulteerde in een score van 83,37% in november 2025, zette in december niet door. Dat had te maken met een grote hoeveelheid naast-plaatsingen tussen Kerst en Oud en Nieuw, terwijl er in die periode juist veel geschouwd werd. Hierdoor daalde de score significant.

Tegelijkertijd laten de cijfers zien dat we in 2025, met een maximale inzet en intensievere aansturing, een substantiële verbetering hebben gerealiseerd ten opzichte van eerdere jaren. We hebben deze collegeperiode het maximaal haalbare geleverd.

Het voorkomen van afval op straat

Om te voorkomen dat afval op straat belandt zijn milieuparken langer en vaker open. Inwoners hebben zo meer gelegenheid om hun huisvuil en grofvuil aan te bieden. Ook plegen we extra inzet in de weekenden om naastplaatsingen naar het milieupark te brengen.

De animo voor **pop-up milieuparken** viel tegen. Daarom richten we ons de komende jaren op het beter bereiken van inwoners, in plaats van op meer pop-up milieuparken.

Het beïnvloeden van **gedrag** rondom wijkcontainers vraagt een constante opvolging van interventies. In 20 CROW-wijken vinden gedragsinterventies plaats, variërend van *milkpaint* tot aan videoprojecties en gerichte communicatie.

Er komt een Rotterdamse hittekaart voor zwerfafval die een beter beeld geeft waar veel zwerfafval voorkomt. Een proef met sensoren in 185 prullenbakken in Hoogvliet moet zorgen voor een tijdige en efficiëntere leging. De proef loopt tot oktober 2027.

We hebben 10 **afvaleilanden** aangeschaft die we in 2024 op diverse plaatsen in parken, en in 2025 op de boulevard van Nesselande hebben geplaatst. In 2026 schaffen we nieuwe afvaleilanden aan. Die plaatsen we op locaties waarvan we nu weten dat het goed werkt.

De aanpak **rattenoverlast** is doorlopend. Op basis van meldingen en waarnemingen kennen we de hotspots. Waar mogelijk hebben we maatwerkafspraken gemaakt met ondernemers (bijvoorbeeld in de actieplannen voor Crooswijk en Afrikaanderwijk). Ook hebben we nieuwe methodes gebruikt om rattenoverlast te verminderen of onder de aandacht te brengen.

Opruimen

Sinds 2021 controleren basisteams dagelijkse alle wijkcontainers op naastplaatsingen. De containers worden schoon gemaakt waar nodig. Het boetebedrag voor naastplaatsingen is per 2024 verhoogd van €154 naar €187, en wordt jaarlijks geïndexeerd.

De afdeling Reiniging heeft 20 nieuwe medewerkers als Controleur Huisafval opgeleid. Daarnaast hebben 20 medewerkers een agressie- en geweldstraining gehad om de Controleurs Huisafval bij te staan in het geval van incidenten.

3 | Buitenruimte: een groenere stad

"Rotterdam gaat radicaal vergroenen. Het target om 20 hectare groen toe voegen is ruimschoots gehaald en daar stopt het niet. Groen toevoegen zit in de haarvaten van de organisatie en iedere keer als we een grijze, stenige straat openbreken om bijvoorbeeld het riool te vervangen, zorgen we ervoor dat diezelfde straat daarna groener is."

Wethouder Lansink-Bastemeijer

Collegetarget 3

Collegetarget meer groen

(wethouder Lansink-Bastemeijer, programma Stedelijke ontwikkeling)

In deze collegeperiode wordt 20 ha groen erbij gerealiseerd of wordt de planvorming afgerond en start de uitvoering ervan uiterlijk in 2026.

Gehaald

We hebben extra inzet gepleegd om het collegetarget van 20 hectare extra groen te realiseren. Bij alle inrichtingsplannen die worden gemaakt, geldt dat als de standaardopgave. Ook kijken we bij rioolnieuwingsprojecten, onderhoud van wegen, groeiplaatsverbetering voor bomen én onderhoud van speelplaatsen expliciet of er groen kan worden toegevoegd. Daar zijn ook financiën voor beschikbaar. Verder stimuleren we de aanleg van groene daken, onder andere met een klimaatsubsidieregeling. Dit alles hebben we vastgelegd in “De groenagenda: Rotterdam gaat voor groen 2023-2026”. Onze inspanningen hebben geleid tot een zeer positief resultaat: met 26,9 hectare is het collegetarget ruimschoots behaald.

Vergroening van de buitenruimte

Het Definitief Ontwerp (DO) voor (delen van) de **Stadsprojecten** Hofplein, Hofbogenpark, Getijdenpark Feyenoord, Rijnhavenpark, en Alexanderplein is vastgesteld. Begin 2025 is de uitvoering van Hofplein en Alexanderplein van start gegaan.

Het Nelson Mandelapark (**Stadsproject**) wordt een groen stadspark aan de Maashaven van zeven hectare groot. Het bestemmingsplan Nelson Mandelapark is op 28 november 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Het voorlopig ontwerp voor de inrichting is in de maak.

We **vergroenen versteende stadswijken**. Diverse projecten in stenige stadswijken zijn uitgevoerd (Persoonsdam, groen bij rioolnieuwingsprojecten in straten in Agniesebuurt en Jaffa) en er zijn diverse projecten in uitvoering (Taandersplein, Bleiswijkplein).

Het **zelfbeheer** van groen door bewoners hebben we ook gefaciliteerd. Bijvoorbeeld met de inzet van wijk tuinmannen die bewoners helpen en adviseren, financiële bijdragen via Opzoomermee, right to challenge (bv. Wollefoffenpark) en de mogelijkheid voor vrijwilligers om parken te helpen onderhouden (zoals in het Kralingse Bos).

Er zijn meerdere **waterbergingen** gerealiseerd: de Urban Water Buffer (UWB) Museumplein is in 2023 gerealiseerd. In 2024 is een UWB in Ahoy als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Hart van Zuid gerealiseerd. De UWB bij het Hofplein als onderdeel van de nieuwe inrichting van een groener plein is vanaf 2025 in uitvoering.

Het onderzoek naar de terugkeer van **singels** is afgerond met het ontwerpend onderzoek voor de Goudsesingel en de Teulingsingel. Onze ambitie om singels waar mogelijk in de hele stad terug te brengen, hebben we opgenomen in Groene Waterstad 2050. Dit ambitiedocument werd breeduit gesteund door de gemeenteraad en is een belangrijke doorbraak voor de toekomstige vergroening van de stad. Groene Waterstad 2050 heeft als ambitie om tot 2050 1000 hectare extra groen en water aan de stad toe te voegen door groene daken, geveltuinen, parken, waterpleinen en verbonden singels te creëren.

Verbetering buitenruimte

In 2025 hebben we, verspreid over de stad, 61 nieuwe zitelementen geplaatst of gepland. Daarvan zijn er 55 voorzien van rug- en armleuningen en dus 100% toegankelijk. Daarmee is de doelstelling

van 50 bankjes voor 2025 gehaald. Bij 6 zitelementen ontbreken rugleuningen en armleuningen; die zijn dus beperkt toegankelijk.

In de gehele bestuursperiode zijn 178 toegankelijke banken geplaatst, iets minder dan de doelstelling van 200. Daar staat tegenover dat er veel beperkt toegankelijke banken zijn geplaatst, waarmee het totaal van 330 banken ruim boven de target is. Ook de doelstelling voor meer **watertappunten is gehaald**. We hebben in 2025 12 tappunten aangelegd.

We hebben veel gedaan om de toegankelijkheid van de buitenruimte te verbeteren. Zo hebben we oversteekplaatsen nabij drukke winkelgebieden verbeterd met verlaagde oversteeken en noppentegels. Het plan voor de Crooswijkseweg is uitgevoerd en een aantal plannen staat voor 2026 gepland. Daarnaast zijn verschillende kleine verbeteringen in de buitenruimte aangebracht, zoals hellingbanen, op- en afritten en noppentegels.

Onderhoud van ons groen en onze parken is van cruciaal belang en daarom is investeren daarin belangrijk. Dat hebben we gedaan in de Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2023-2027, die in maart 2024 door de Raad is vastgesteld, inclusief budget.

De subsidieregeling voor groenblauwe schoolpleinen is goed gebruikt. Deze stond ook in 2025 open voor bestaande scholen en scholen met nieuwbouw- of renovatieplannen.

Tot en met maart 2026 geven we geen nieuwe stedelijk **reclame-concessies** uit. We houden vast aan het uitgangspunt dat bij nieuw aan te besteden concessies, gokreclame verboden wordt in de programma's van eisen. Gokreclame is niet verboden bij de lopende concessies.

Wateratlas De Nieuwe Maas is vastgesteld. Van het onderdeel Rondje Bruggen is een aantal zaken uitgevoerd, zoals de tunnel bij club Haug en het samenwerken met Villa Zebra. Het Stieltjesplein is in voorbereiding.

Dierenwelzijn

Op 13 januari 2025 is een gloednieuw **dierenopvangcentrum** aan de Abraham van Stolkweg geopend. Deze moderne en duurzame locatie biedt een veilige haven voor maar liefst 20 honden en 40 katten. Ook voor dieren die minder voor de hand liggen, zoals amfibieën, geiten en kippen, is plek. Vrijwilligers hebben zich in groten getale aangemeld en al heel wat dieren hebben inmiddels een liefdevol nieuw thuis gevonden.

Jaarlijks vond in de maanden oktober en november de bekende '**chip uw kat**'-actie plaats. Hier is goed gebruik van gemaakt. De dierenartsenpraktijken hebben kosteloos vele Rotterdamse katten van een chip voorzien. Ook kreeg Stichting Zwerfkatten Rijnmond een verhoogde bijdrage om in de stijgende dierenartskosten tegemoet te komen.

4 | Kansen- gelijkheid

"Rotterdam is een superdiverse stad met plek voor iedereen. Door actief racisme en discriminatie aan te pakken en ruimte te maken voor ieders achtergrond, overtuiging en identiteit, bouwen we aan een stad waarin iedereen zich gezien, gehoord en thuis kan voelen."

Faouzi Achbar, wethouder Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie

Inclusie en samenleving

We hebben extra middelen vrijgemaakt voor de **strijd tegen racisme en discriminatie**. Dit is vormgegeven in het *Actieplan Samenleven in één Stad 2024-2027*. Daarnaast hebben we de aanpak van discriminatiebestrijding uitgebreid. De samenlevingsvraagstukken gaan over veiligheid, straatintimidatie, onderwijs, wonen, arbeidsmarkt, sport, cultuur en meer. Voor discriminatiebestrijding hebben we extra capaciteit vrijgemaakt. Met projecten als *Faces of Rotterdam*, structurele Stadsgesprekken Samenleven, de viering van de jaarlijkse Vrouwendag én het regenboogzebrapad maken we inclusie en emancipatie zichtbaar.

Met maatschappelijke organisaties en partners in het uitgaansleven en op de huizen- en arbeidsmarkt hebben we afspraken gemaakt over discriminatie- en racismebestrijding. Zo is in 2025 op 75 basisscholen lesgegeven over discriminatie, uitsluiting en onderling respect.

In het mbo en op het hbo krijgen docenten training over vooroordelen en botsende perspectieven tussen docent en student. Scholen en studenten werken samen in de aanpak van **stagediscriminatie**. Jongeren gaan met elkaar in gesprek over hun ervaringen met discriminatie en oplossingen. Het werkgeversnetwerk 010-inclusief telt inmiddels al 102 aangesloten werkgevers.

Tijdens Pride staan we stil bij de acceptatie van gender- en seksuele diversiteit en emancipatie van **de LHBTIQA+** gemeenschap. Na een faillissement van de Stichting Rotterdam Pride (2024) heeft een ander bureau de organisatie van 2025 overgenomen en lokale LHBTIQA+ organisaties en ondernemers ondersteund bij het organiseren van activiteiten. Rotterdam kan terugblikken op een succesvolle Pride.

Om de aanpak van discriminatie kracht bij te zetten, is er een stadsmarinier ingezet. Concrete resultaten van zijn inzet zijn onder meer:

- De "Wijkaanpak Inclusief en Respectvol Samenleven". Met deze aanpak zijn meer dan honderd wijkactiviteiten uitgevoerd, in nagenoeg alle wijken;
- Inzet op het tegengaan van discriminatie in de sport, onder meer met campagnes en roadshows i.s.m. Rotterdam Sport Support en John de Wolf.
- In gesprek met de bancaire sector, naar aanleiding van signalen van discriminatie door bewoners en ondernemers;
- Samenwerking met ketenpartners in de nieuwe Taskforce Discriminatie en het Netwerk Inclusie.

We werken samen met de politie aan het vergroten van de meldings- en aangiftebereidheid. De campagne 'Zie het Zeg het Meld het' is hier een voorbeeld van.

Bedrijven en organisaties die aantoonbaar, en onherroepelijk, zijn veroordeeld voor discriminatie worden voor vijf jaar uitgesloten van samenwerking met de gemeente.

Algoritmen die de gemeente gebruikt zijn gepubliceerd in het algoritmeregister. Het voorkomen van discriminatie krijgt inmiddels meer aandacht. Met algoritme governance en het programma Digitale Inclusie Rotterdam zorgen we voor een verantwoorde inzet van Algoritmes en AI-systemen, in lijn met wet- en regelgeving. De per 2022 ingestelde externe algoritme adviesraad voorziet Rotterdam van gevraagd en ongevraagd advies.

Met het programma **Digitale Inclusie** hebben we de digitale vaardigheden, de weerbaarheid en de toegang tot veilige apparaten en internet vergroot. 3.100 Rotterdammers met beperkte financiële middelen hebben een refurbished laptop ontvangen, waarbij zij een basiscursus digitale vaardigheden volgden. Ruim 7.000 Rotterdammers namen deel aan cursussen en trainingen in digitale vaardigheden en weerbaarheid. Er zijn 100 laptops op publiekslocaties beschikbaar gesteld voor gedeeld gebruik. Tot slot zijn op 140 plekken verspreid door de stad gratis veilige wifipunten gerealiseerd, waar 26.000 Rotterdammers gebruik van maken.

In 2025 hebben we ingestemd met het vervolgproces voor de realisatie van een **Islamitische begraafplaats** aan de Maeterlinckweg. Met de Stichting Islamitische Begraaforganisatie (IBO) is overeenstemming bereikt over meerdere overeenkomsten. Ondertekening vindt plaats

nadat aan de door IBO gestelde ontbindende voorwaarden is voldaan. Het college heeft de raad geïnformeerd en verzocht een principebesluit te nemen. De aanwijzing van het terrein als begraafplaats en de benodigde wijziging van het omgevingsplan volgen daarna.

Verleden in Rotterdam

In 2023 en 2024 schonken we bijzondere aandacht aan de herdenking van 150 jaar **slavernijverleden**. Samen met de gemeenschappen van Rotterdam gaven we invulling aan het stadsprogramma 'Een gedeelde geschiedenis'. Vele initiatieven stimuleren de kennis en de dialoog over het koloniale en slavernijverleden. We hebben ruim 60 van die initiatieven gesubsidieerd. Het onderwijs is voorzien van lesmateriaal en de app 'Koloniaal Rotterdam' leidt gebruikers langs plekken die over de koloniale en slavernijgeschiedenis vertellen. Er kan stamboomonderzoek gedaan worden en het is mogelijk om kosteloos de achternaam te veranderen als die een relatie heeft met het slavernijverleden.

Straatnaamborden of beelden die refereren aan het koloniaal verleden hebben we niet weggehaald, maar van de juiste context voorzien. We zijn begin 2025 een tweede pilot gestart om met QR-codes extra toelichting te bieden bij straatnamen. In dit project zijn in zestig straten stoeptegels met QR-codes geplaatst. Deze codes linken naar een website van het Stadsarchief Rotterdam, waar tekst en uitleg wordt gegeven over de persoon naar wie de straat is vernoemd. De evaluatie van deze pilot wordt in Q1 2026 afgerond.

Opvang en meedoen in Rotterdam

"Dat Rotterdam de gehele collegeperiode de taakstelling voor statushouders heeft behaald, laat zien dat Rotterdam structureel verantwoordelijkheid neemt. Niet alleen richting het Rijk, maar vooral richting mensen die hier een nieuw leven opbouwen. Het gaat niet alleen om aantallen, het gaat om mensen die hier veiligheid hebben gevonden en nu de kans krijgen om mee te doen. Een woning is de start van een nieuw leven en daar dragen we als stad samen aan bij."

Wethouder Achbar

Rotterdam voldoet aan haar **taakstelling** op basis van de Spreidingswet. Sinds juli 2023 bieden we een grootschalige noodopvang met het schip de Silja in de Merwehaven. Eind 2025 hebben wij deze verlengd tot 31 januari 2027 voor het opvangen van maximaal 2000 statushouders uit heel Nederland. In deze verlenging is een optie afgesproken om met nog één jaar te verlengen tot 31 januari 2028. Rotterdam vangt maximaal 500 asielzoekers op, verspreid over 5 verschillende riviercruiseschepen op verschillende locaties in de stad (460 personen) en één amv-locatie op land (alleenstaande minderjarige vreemdelingen, 40 personen). Door deze vorm van opvang heeft dit een zo klein mogelijke impact op de Rotterdamse woningmarkt. We zorgen voor een spreiding van de opvangschepen over de stad, voeren omgevingsscans uit en vragen advies van diverse partijen. Met het COA zijn afspraken gemaakt over de doelgroep.

In de jaren 2022, 2023, 2024 en 2025 hebben we, in tegenstelling tot veel andere gemeenten, voldaan aan de taakstelling huisvesting statushouders.

We hebben met het COA, het Rijk en andere gemeenten afspraken gemaakt over de opvang van asielzoekers, amv-ers en statushouders in opvanglocaties. Op asiel riviercruiseschepen kunnen we geen gezinnen opvangen. Op de grootschalige noodopvang voor statushouders vangen we wel kinderen en gezinnen op. We willen het aantal kinderen in de opvang zoveel mogelijk beperken. We hebben afspraken gemaakt met het COA en andere partners om speelruimte, onderwijs, dagprogramma en zorg en ondersteuning te bieden aan gezinnen.

Alle kosten voor de opvang van vluchtelingen worden vergoed door het Rijk
Dit hebben we vastgelegd in afspraken met het COA en het Rijk.

Rotterdam heeft opvang georganiseerd voor ontheemde Oekraïners. Begin 2026 verblijven er ruim 1.800 Oekraïners in gemeentelijke locaties, verdeeld over de stad. Daarnaast hebben ruim 1.500 Oekraïners zelfstandig woonruimte gevonden of verblijven zij bij kennissen of familie.

5 | Onderwijs

"Ieder Rotterdams kind verdient een zo goed mogelijke start in het leven. Daarom is mijn beleid altijd gericht op kansengelijkheid, en het bestrijden van achterstanden, bijvoorbeeld in taal en voorschoolse opvang. Gemeenschapsgeld moet daarvoor gericht ingezet worden – anders gezegd: alleen voor acties die aantoonbaar werken. Dat kan variëren van een andere manier van lesgeven, de werving van leraren of het verbeteren van de leefomgeving van kinderen. Denk aan de inzet op het schoolontbijt, de schoolzorgteams, gratis peutergroepen voor ouders in armoede en gratis menstruatieartikelen op school."

Said Kasmi, wethouder Onderwijs, Cultuur en Evenementen

Collegetarget 4

Collegetarget schil om de school

(wethouder Kasmi, programma Onderwijs)

In het schooljaar 2025/2026 hebben 100 basisscholen en voortgezet onderwijs scholen, met een achterstandsscore hoger dan 0, een schil om de school waarin minimaal 1 van onderstaande interventies is opgenomen: Tutoren, mentoren, Schoolzorgteams, Preventief Jongerenwerk op school, Slim organiseren met Kunstvakdocenten, Expeditie Digitaal

Gehaald

Het collegetarget 'Schil om de school' was 100 scholen. Inmiddels nemen 121 scholen deel. Het target is dus ruimschoots gehaald. Veel scholen kiezen vooral voor de schoolzorgteams en het jongerenwerk.

Over de interventies: het college heeft die in afstemming met scholen gekozen en monitort of zij nog goed aansluiten op de behoefte van scholen. Bij sommige interventies, zoals Expeditie Digitaal, Mentoren op Zuid en Tutoren, zien we een daling in deelname. Dit komt ook doordat scholen die ná de peildatum van 1 november starten, niet meetellen voor het target.

Naast de hoeveelheid van interventies, is er ook geïnvesteerd in de kwaliteit van de interventies. We hebben de effecten van schoolzorgteams gemeten en onderzocht hoe Tutoren nog effectiever kunnen werken. De inzichten hiervan zijn beschikbaar voor het Rotterdamse scholenveld en we delen ze via de HBO-kennisbank met de rest van Nederland.

Kwaliteit van onderwijs

In het schooljaar 2025-2026 nemen 44 scholen (35 in het primair onderwijs en 9 in het voorgezet onderwijs) deel aan de Dagprogrammering (Rijke schooldag van NPRZ). De middelen vanuit het Rijk zijn tot 2029 geborgd. Leerlingen werken in zes tot tien extra lessen per week aan het opdoen van kennis en ontwikkelen van sociale vaardigheden, interesses en talenten. Scholen kunnen ook kiezen voor het verbeteren van digitale vaardigheden in deze uren.

Anders organiseren van onderwijs kan bijdragen aan de kwaliteit ervan. 24 schoolbesturen maken gebruik van de subsidie hiervoor.

Wetenschap en kennisuitwisseling maken onderwijs beter. Het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid (NROB) verleent daarom bijna alleen subsidie voor activiteiten die wetenschappelijk onderbouwd zijn. Om het gebruik van wetenschappelijke inzichten en kennisuitwisseling in Rotterdam te stimuleren, zijn er de afgelopen twee jaar twee onderwijsconferenties georganiseerd; een tweedaags evenement in 2024 (met 1500 deelnemers) en een ééndaags in 2025 (1000). Met de gezamenlijke inzichten, ervaringen en gebundeld onderzoek bouwen we aan een sterker Rotterdams onderwijsveld.

De aanpak van het **lerarentekort** is geïntensiveerd. Leraren en pedagogisch medewerkers kunnen voorrang krijgen bij sociale huurwoningen. Daarnaast zijn er meer mogelijkheden voor parkeervergunningen voor scholen – en is dit beleid verbreed naar personeel in de kinderopvang.

Vanaf 2024 zijn de gratis Rotterdampas en de Rotterdamse lerarenbeurs er ook voor mensen in de kinderopvang. En er is een schoolleidersbeurs beschikbaar naast de lerarenbeurs. Scholen in het NRPZ-gebied kunnen daarnaast nog de subsidie "Versterking schoolleider" inzetten om onderwijskwaliteit te verbeteren.

Er is extra ingezet op de werving van (potentiële) zij-instromers voor onderwijs en kinderopvang. Er zijn drie informatiebijeenkomsten per jaar georganiseerd die goed zijn bezocht (gemiddeld 200 belangstellenden per keer). In totaal zijn er in deze collegeperiode 311 personen gestart met een zij-instroomtraject.

Het komt regelmatig voor dat leerlingen zonder ontbijt op school komen. Dit kan leiden tot concentratieproblemen. Daarom zijn we in 2022 in Delfshaven een pilot met **schoolontbijt** gestart, gefinancierd uit de gemeentelijke middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Dankzij het ontbijtprogramma op school is de lestijd efficiënter en worden de talenten van kinderen beter ontwikkeld. Landelijk ziet men de meerwaarde van het schoolontbijt ook.

Sinds maart 2024 zijn op 194 scholen gratis menstruatieproducten te verkrijgen.

Door de toenemende **digitalisering** stijgt de vraag naar IT-personeel. In het MBO is er behoefte aan meer studenten voor digitale techniek- en IT-opleidingen. Hiervoor is een succesvolle pilot gedaan op de IT-campus in 2025. Op de pilot *Digiwerkplaats Rijnmond*, waarbij studenten ondernemers helpen om digitaal vaardig te worden, is ook enthousiast gereageerd.

Voorschoolse educatie en meer

We hebben succesvol gelobbyd bij het Rijk voor gratis **kinderopvang** voor alle kinderen en daarmee gratis voorschoolse educatie. Vooruitlopend op de landelijke ontwikkelingen is vanaf 2026 voorschoolse educatie in heel de stad gratis voor kinderen met een indicatie uit gezinnen met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum. Daarnaast starten er in 2026 drie gratis “inloop” samenspeelgroepen die ouders op laagdrempelige wijze laten kennismaken met het aanbod voor hun peuters. Via een wijkaanpak maken sociale partners en sleutelfiguren in de wijk ouders bekend met de meerwaarde van voorschoolse educatie.

We hebben het aanbod **voorschoolse educatie** op pijl gehouden ondanks de bezuinigingen van het Rijk. Er is daardoor voldoende plek voor alle kinderen die voorschoolse educatie kunnen gebruiken. Sinds 2020 is voorschoolse educatie kosteloos voor ouders in schuldhulpverlening en vanaf 2024 geldt dit in het NPRZ-gebied óók voor peuters uit armere gezinnen.

We werken met de regiogemeenten en schoolbesturen aan de uitwerking van het **Voortijdig Schoolverlatersprogramma** (VSV) dat wordt uitgebreid met Jeugdwerkgelegenheid. Dit programma volgt op de nieuwe wet ‘van school naar duurzaam werk’.

De **Taskforce Thuiszitters** helpt schooluitvallers bij het vinden van een nieuwe, passende onderwijsplek. Leerlingen kunnen vaker op hun eigen school de hulp krijgen die ze nodig hebben, dankzij betere aansluiting tussen onderwijs, jeugdpreventie en zorg.

Een tweede taskforce werkt aan voldoende onderwijsaanbod voor leerlingen met een hulpvraag. Het resultaat is: elf innovatieklassen (klassen dichtbij school waar ondersteuning wordt geboden) en nog een aantal in oprichting. Hierdoor kunnen bijna 170 kinderen onderwijs blijven volgen op hun eigen school.

In schooljaar 2025-2026 is het **Expertisepunt Hoogbegaafdheid** van start gegaan, gericht op de ondersteuning van hoogbegaafde jongeren op sociaal, emotioneel en cognitief vlak. De doelgroep is 12 – 18 jaar.

Segregatie is binnen het onderwijs niet eenvoudig op te lossen. Begin 2026 wordt de meest recente versie van de segregatiemonitor aangeboden aan de Raad. Die geeft een beeld van de ontwikkeling van **onderwijssegregatie** in het primair en voortgezet onderwijs. Om segregatie structureel te bestrijden is goed onderwijs en toegang tot voorschoolse educatie belangrijk. Op de korte termijn helpt gelijke kansen bij aanmelding voor populaire scholen hierbij.

Veel scholen worden geconfronteerd met criminaliteit; zowel binnen als buiten de schoolmuren. Dat vraagt om een aanpak in de school én daarbuiten. We hebben met het 'Convenant Veiligheid in en om het Onderwijs' een vaste overlegstructuur, waarin partners als politie, onderwijs en jongerenwerk samenwerken aan **schoolveiligheid**. Al 25 schoolbesturen en partners als politie, Stichting Halt en jongerenwerk zijn aangesloten bij het convenant. Jaarlijks worden actiepunten opgesteld om incidenten te voorkomen en curatieve maatregelen genomen om escalatie voor te zijn.

Huisvesting

We hebben in 2024 het **Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2027** vastgesteld. Hierin staat hoe Rotterdamse scholen vervangen of gerenoveerd worden. Inmiddels is een deel van de projecten hieruit opgestart. Daarnaast werken we aan lopende projecten uit voorgaande IHP's.

We zijn trots op de opening van het **ROeR** in mei 2025, omdat dit een prachtig voorbeeld is van inclusief onderwijs. In dit moderne, duurzame gebouw bieden Mytyschool De Brug, Tyltyschool Rotterdam (Stichting BOOR) en Rijndam Revalidatie dagelijks onderwijs en behandeling aan ruim 350 kinderen en jongeren met een lichamelijke of meervoudige beperking. Met een omvang van 13.000 m² is ROeR het grootste onderwijs- en revalidatiecentrum van Nederland.

Campus Rotterdam

In samenwerking met de TU Delft is recent het programmabureau van de Campus Rotterdam geopend in het Groot Handelsgebouw. Het programmabureau is een centrale en inspirerende plek om met het bedrijfsleven en andere organisaties samen te werken aan oplossingen voor thema's als gezondheid, digitalisering, energie en klimaat. Eén van de eerste doelstellingen is het ontwikkelen van nieuwe opleidingen op het gebied van techniek en gezondheid. De focus ligt op de thema's Haven, Health Tech en Resilience.

6 | Armoede en schulden

"De verlenging van de leerstoel Kinderarmoede geeft ons de kans om met wetenschappelijk onderzoek de aanpak van kinderarmoede verder te verdiepen en zo echt verschil te maken voor gezinnen."

Abigail Norville, wethouder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal en Toeslagen

Collegetarget 5

Collegetarget schuldhulpverlening

(wethouder Norville, programma Armoede, schuldhulpverlening, integratie en samenleving)

In deze collegeperiode vergroten we de instroom in de schuldhulpverlening door in totaal 15.750 intakes af te nemen en pakken we schulden aan door in totaal 8.200 schuldregelingen te starten.

Bijna gehaald

In totaal zijn er deze collegeperiode 15.420 unieke intakes afgenomen (98%) en zijn er 6.282 (77%) schuldregelingen opgestart. Toch blijft de stap naar hulpverlening voor veel mensen groot. Voor de collegetarget worden alleen de unieke Rotterdammers met een eerste gesprek bij het Geldplein meegeteld.

Deze collegeperiode is sterk ingezet op een grotere **bekendheid van onze schulddienstverlening** door Rotterdammers actief te benaderen. Onze extra inzet zorgde voor meer intakes, waaronder meer unieke intakes die meetellen voor de target. In de praktijk zijn vaak meerdere gesprekken nodig of komen mensen later terug met nieuwe vragen. Daarnaast leidt niet elke hulpvraag tot een schuldregeling; soms is een adviesgesprek of een betalingsregeling voldoende. Dit werk telt niet mee voor de target, maar heeft positieve impact op Rotterdammers met geldzorgen.

Wij hebben een **nieuwe aanpak voor armoede en schulden**. In het beleidskader *Armoede en Schulden 2023–2026: Rotterdam voor iedereen, Samen sterk tegen armoede en schulden* staan 10 doelen met bijbehorende acties, waaraan wij de afgelopen periode hebben gewerkt. Zo breidden we inkomensondersteunende voorzieningen uit, maakten we de schuldhulpverlening via het Geldplein efficiënter en versterkten we de samenwerking met partners door het subsidiebudget te verhogen.

Op 1 december 2025 organiseerden wij samen met Warm Rotterdam, Brede Raad 010 en Stichting Nieuw Vaarwater een **armoedeconferentie** (+500 mensen) in De Kuip. De conferentie stond in het teken van het versterken van samenwerking en verbinding.

Het **budget voor 2025 en 2026 is volledig benut** en bestemd voor **extra acties** die Rotterdammers met financiële problemen ondersteunen. Zo maken we nu al verschil én bouwen we voor de middellange termijn aan oplossingen met blijvend effect. Eind 2026 is ook het Kinderarmoedefonds volledig ingezet voor maatregelen die kinderarmoede terugdringen. De leerstoel Kinderarmoede wordt verlengd, zodat gezinnen beter worden ondersteund en kinderen structureel kunnen meedenken over beleid en hulp.

In samenwerking met het onderwijs wordt de doelgroep voor gratis voor- en vroegschoolse educatie uitgebreid. Het Jeugdeducatiefonds gaat meer scholen ondersteunen: van 125 naar 140 basisscholen. Daarnaast ontvangen Rotterdamse jongeren op hun 18e voortaan een praktische toolkit in plaats van een brief. Tot slot is het Kindtegoed verhoogd en wordt de verhoging van het Jeugtegoed gecontinueerd.

De intensiveringen van het armoede- en schuldenbeleid uit de vorige collegeperiode hebben we voortgezet en structureel verankerd in de begroting.

Wij hebben de **bekendheid van regelingen vergroot** via wijkpromotieteams, (sociale) mediacampagnes en influencers. Met de Geldwijzer kunnen Rotterdammers eenvoudig zien waar ze recht op hebben; deze tool wordt doorontwikkeld zodat het ook mogelijk wordt om aanvragen in te dienen. De leenbijstand voor individuele bijzondere bijstand, bijvoorbeeld voor huisinrichting, is afgeschaft en de bedragen zijn geïndexeerd. Daarnaast is het bedrag van het AOW-tegoed verhoogd. Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor automatische toekenning; vanaf 2027 komt hier meer wettelijke ruimte voor. Wie eenmaal AOW-, Jeugd- en Kindtegoed, kwijtschelding afvalstoffenheffing of individuele inkomenstoelag (IIT) heeft aangevraagd, krijgt dit bij herhaald recht automatisch toegekend.

Wij hebben de kwijtschelding voor gemeentelijke afvalstoffenheffing op het huidige niveau gehouden (76,5%).

Wij hebben de **financiële zelfredzaamheid** van Rotterdammers versterkt via workshops en voorlichting. Ook hebben we met extra inzet gezorgd dat het aantal partners in het Convenant Vroegsignalering groeide van 312 in 2023 naar 424 in 2025. Samen met het CAK verkennen we in een pilot of we de lijst met Rotterdammers die hun zorgpremie al zes maanden niet hebben betaald, als vertrekpunt kunnen gebruiken om ze actief te benaderen.

Wij bieden Rotterdamse ouders en kinderen die zijn getroffen door het toeslagenschandaal ondersteuning en hebben daarvoor informatiepunt **Toeslagen 010** ingesteld.

Wij hebben het keurmerk **Sociaal Incasseren** behouden. In maart 2025 ondertekenden wij, samen met Amsterdam, als eerste publieke partijen het Afsprakenkader Sociaal Incasseren. Daarnaast zijn wij in op 12 november jl. lid geworden van Stichting Financieel Gezond Nederland, waarmee wij ons meer kunnen inzetten voor financieel gezonde Rotterdammers.

7 | Werk en inkomen

“Werk is geweldig. Het geeft mensen niet alleen inkomen maar ook sociale contacten en meer eigenwaarde. Daarom hebben we deze periode alles op alles gezet om zoveel mogelijk Rotterdammers naar werk te begeleiden. Dat doen we door anders te kijken naar wat er nodig is, waardoor we nu betere en snellere dienstverlening bieden aan kansrijke werkzoekenden. Ook het Werkstation op Zuid laat zien dat de nieuwe aanpak werkt: binnen vier weken perspectief op werk of ontwikkeling. De afgelopen vier jaar hebben we gezien dat ook steeds meer werkgevers anders naar hun personeelsopgave zijn gaan kijken en meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben aangenomen.”

Deze collegeperiode zijn bijna 12.000 Rotterdammers uit de bijstand weer aan de slag gegaan. Daarmee is het bijstandsvolume met meer dan 2.000 mensen gedaald en zijn we koploper in Nederland. Op 31 december 2025 zitten er nog maar 31.794 mensen in de bijstand. Door ons beleid dalen we de komende tijd verder door naar ons target van 30.000. Zo hebben wij een koers ingezet die zich ook in de toekomst zal blijven uitbetalen.”

Tim Versnel, wethouder werk & inkomen, Nationaal Programma Rotterdam Zuid, EU-arbeidsmigranten, Stadsbrug en Dierenwelzijn en Grote Projecten

Collegetarget 6

Collegetarget minder Rotterdammers in de bijstand

(wethouder Versnel, programma Werk en inkomen)

In deze collegeperiode (eind 2025) daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000.

Niet gehaald

In deze collegeperiode zijn 11.959 mensen uitgestroomd naar werk of ondernemerschap. Wij willen dat zoveel mogelijk Rotterdammers onafhankelijk worden van een uitkering en de kans krijgen mee te doen op de arbeidsmarkt.

Daling in bijstandsvolume

Door die inzet in de afgelopen vier jaar is het bijstandsvolume gedaald met 2.234 bijstandsuitkeringen. Daarmee zijn we koploper in Nederland. Ondanks de daling stond op 31 december 2025 het aantal uitkeringen op 31.794. Daarmee hebben we ons zeer ambitieuze target van een daling van het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000 eind 2025 niet gehaald. Bij de start van de collegeperiode bedroeg het bijstandsvolume 34.028. In deze periode hebben we veel acties en maatregelen genomen om deze daling te realiseren.

Naast de vele maatregelen en acties met effect op de korte en middellange termijn, hebben we deze collegeperiode structurele veranderingen in gang gezet die meer tijd nodig hebben om hun volledige effect te sorteren. Onze target van 30.000 uitkeringen gaan we halen, maar pas in de loop van de volgende bestuursperiode.

Met het beleidskader Participatie 2023-2026 'Werk is Geweldig!' hebben we een stevige basis gelegd om Rotterdammers in de bijstand sneller aan het werk te helpen.

Meedoen: participatiewet

Mensen die aan de zijlijn staan, willen wij weer mee laten doen. Dit geldt voor mensen zonder werk en voor mensen met een uitkering.

Gestart in februari 2023 als experiment, heeft het **Werkstation op Zuid** zich inmiddels ontwikkeld tot een effectieve, integrale werkwijze met als doel om iedereen die een uitkering aanvraagt binnen vier weken aan het werk te helpen of te laten starten met een arbeidontwikkeltraject.

Met de **Herijking Dienstverlening** hebben we gekozen voor de effectieve dienstverlening, met de focus op de werkzoekenden die nu klaar zijn voor werk. Het resultaat is een flexibel dienstverleningsmodel met intensieve begeleiding naar werk of onderwijs voor deze werkzoekenden.

Najaar 2025 hebben we **Thomas DUP (Duurzame Uitstroom en Participatie)** gelanceerd, een gloednieuw IT-systeem en burgerportaal voor Werk & Inkomen en Maatschappelijke Ontwikkeling. Met Thomas DUP krijgt de werkzoekende meer eigenaarschap en inzicht in de voortgang van zijn eigen traject, en de stappen die nodig zijn (op weg) naar werk. Routinetaken en administratieve handelingen worden zoveel mogelijk geautomatiseerd, waardoor medewerkers meer tijd hebben voor persoonlijke begeleiding.

We hebben de inzet van **Loonkostensubsidie** (LKS) geïntensiveerd. Deze collegeperiode zijn ruim 800 Rotterdammers aan de slag gegaan in een baan met LKS. Om de inzet op het instrument LKS de laatste maanden van de collegeperiode een extra boost te geven, is in de zomer 2025 een extra maatregelenpakket LKS gepresenteerd.

Het aantal jongeren dat een beroep doet op de bijstand is gestegen. Hierin is Rotterdam niet uniek. Met het **actieplan 'Terugdringen Bijstandsafhankelijkheid Jongeren'** willen we dit tij keren met acties gericht op een snellere en betere aansluiting op de arbeidsmarkt. De focus ligt op preventie, intensieve(re) begeleiding en maatwerktrajecten en het versterken van de samenwerking, gericht op door- en uitstroom via LKS of een garantiebanaan. We informeren de raad hierover in de Monitor Werk & Inkomen over het derde kwartaal 2025.

In deze collegeperiode hebben we gebruik gemaakt van de **ruimte om te experimenteren** en te leren van wat (niet) werkt. Experimenten moeten bijdragen aan vooraf bepaalde doelen, waarbij uitstroom uit de bijstand deze collegeperiode het belangrijkste doel is. Zo hebben we de pilot Werkpremie afgerond en op basis van de geleerde lessen besloten er geen vervolg aan te geven. Binnen het programma Samen voor Zuid (NPRZ) is onder de vlag van Met Inkomenszekerheid naar werk (MinW) een drietal experimenten uitgevoerd, waaronder de Rekentool die inmiddels in heel Rotterdam wordt gebruikt. Met deze tool kunnen we concreet voorrekenen dat werken loont en bieden we Rotterdammers inkomenszekerheid.

Met het **verruimen van de bijverdiengrenzen** wordt de stap van uitkering naar een baan verkleind. Met de Participatiewet in Balans is de verruiming van de bijverdiengrenzen per 1 januari 2027 mogelijk. De huidige regeling voor de inkomstenvrijlating kent een leeftijdsgrens vanaf 27 jaar, maar die komt per 2027 landelijk te vervallen. Het Rijk biedt ruimte om vooruit te lopen op deze wijzigingen. Daarom zijn we al met ingang van 1 januari 2026 gestart met de toepassing van de vrijlating voor jongeren tot 27 jaar.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kiezen wij voor verantwoord vertrouwen en dus voor een **rechtmatig bijstandssysteem**. Een fout maken kan en mag. Misbruik wordt bestraft. Maar we benaderen werkzoekenden niet vanuit een ongerichte verdenking. Rotterdammers worden daarom bij de aanvraag van een uitkering, het ontvangen van hun uitkeringsspecificatie en tijdens heronderzoeken nog duidelijker geïnformeerd over hun plichten. Zo voorkomen we dat zij onbedoeld hun verplichtingen niet nakomen.

Op Rotterdam Zuid (NPRZ-gebied) voeren we '**checkgesprekken**'. In die gesprekken bespreken we met bijstandsgerechtigde Rotterdammers, naast de inlichtingenplicht, diverse leefgebieden (o.a. wonen, gezondheid, financiën) en wordt uitgelegd waarom werken loont.

Arbeidsmarkt: vraag en aanbod bij elkaar brengen

Om het gat tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te verkleinen is investeren in werkzoekenden (de aanbodkant) alleen niet voldoende. Daarom hebben we via het Werkgeversservicepunt Rijnmond ook geïnvesteerd in de vraagkant, de werkgevers. We hebben onze werkgeversdienstverlening herijkt, het matchingsplatform *Hallo Werk* doorontwikkeld en werkgeverscampagnes gevoerd. Zo richten we ons met de campagne 'Toekomstbestendig ondernemen is anders kijken naar je personeelsbestand' op de bewustwording van werkgevers dat werving en selectie anders moet en kan.

Door de inzet van **regionale arbeidsmarktprojecten** (zoals het Scholingsfonds Rijnmond, RAP (zie onder) en Werkcentrum Rijnmond) bieden we 6.000 personen nieuwe ontwikkelkansen op duurzaam werk of werkbehoud. De doelstellingen voor 2023 en 2024 zijn ruimschoots gehaald. Over de hele periode (2023-2026) zijn eind december 2025 5.724 personen behorende tot de beroepsbevolking aan duurzaam werk of scholing geholpen.

Eind 2023 is de regionale subsidieregeling **Rijnmond Arbeidsmarkt Perspectieffonds (RAP)** van start gegaan. Door middel van cofinanciering ondersteunen we projecten die leiden tot meer instroom (van werkzoekenden, schoolverlaters of zij-instromers) met duurzame arbeidscontracten, inzet van scholing- of leerwerktrajecten met baangarantie, of aantoonbaar baanbehoud van personeel dat anders zou uitvallen. In deze collegeperiode hebben 33 projecten cofinanciering vanuit het RAP ontvangen, van waaruit in potentie 1.583 personen uit de arbeidsmarktregio Rijnmond een duurzame stap op de arbeidsmarkt kunnen zetten. Dit jaar volgen nog drie openstellingsronden voor nieuwe projectaanvragen.

We willen **sociale impact** maken en maatschappelijke problemen aanpakken. We hebben in 2023 2,5 miljoen euro geïnvesteerd afkomstig van de Eneco-gelden. Dit geld wordt beheerd door het Social Impactfonds Rotterdam (SIFR) en geïnvesteerd in sociale ondernemers, met focus op het bevorderen van inclusieve werkgelegenheid en kansengelijkheid.

Met **Social Return** kunnen we meer mensen richting passend werk begeleiden en vergroten we samen met onze contractpartners de sociaal-maatschappelijke impact in de stad. Begin 2024 hebben we het herziene regionale social returnbeleid gepresenteerd. Het resultaat: zowel de gerealiseerde verplichtingen als het aantal geregistreerde kandidaten is gestegen. Het aantal erkende sociaal ondernemers is meer dan verdubbeld en meer organisaties passen social return toe binnen de eigen geledingen. Daarnaast hebben we de Sociaal Economische Impact Paragraaf (SEIP) ontwikkeld en toegepast bij de eerste twee stadsprojecten.

Het programma 'Meer grip op arbeidsmigratie' heeft zich naast de **malafide uitzendbureaus** gericht op vraagstukken waar arbeidsmigranten mee te maken krijgen. Er zijn twee EU-informatiepunten opgezet, voor vragen over wonen, werk, zorg en voor juridisch advies. Arbeidsmigranten ontvangen zo sneller de juiste ondersteuning, schrijven zich vaker in de BRP in en volgen vaker taalonderwijs. Sleutelfiguren uit de Bulgaarse en Poolse gemeenschap activeren hun landgenoten en het welzijnswerk en wijknetwerk neemt de doelgroep actief mee in hun activiteiten. Het pas geopende EU-pandje 'De Horizon' (2025) is een plek die volledig in samenwerking met bewoners tot stand is gekomen. Daarnaast is mede dankzij de Rotterdamse lobby de WTTA aangenomen; dit uitzendstelsel gaat per 1 januari 2027 in. Met de Coalitie Goed werkgeverschap heeft Rotterdam een publiek-private samenwerking opgezet met werkgevers en uitzendbureaus. Zo is op vele fronten gewerkt aan het verbeteren van het bestaan van EU-migranten in onze stad.

8 | Bouwen en wonen

“Rotterdam had woningen nodig, dus zijn we gaan bouwen. Niet praten, maar palen slaan en doorbouwen. In alle delen van de stad hebben we tempo gemaakt met nieuwbouw, herontwikkeling en verdichting, ook toen het moeilijk werd. Met het Doorbouwakkoord hielden we de bouw op gang, met snellere procedures, slimmer bouwen en ruimte voor initiatief. Wonen gaat over meer dan stenen: het gaat over zekerheid, betaalbaarheid en een eerlijke kans op een thuis. Daarom hebben we ingezet op meer betaalbare woningen, betere bescherming van huurders en het aanpakken van misstanden. Soms stevig, altijd nodig. Zo zorgen we dat Rotterdammers verder kunnen, zich thuis voelen in hun wijk en dat de stad kan blijven groeien zonder stil te vallen.”

Chantal Zeegers, wethouder Klimaat, Bouwen en Wonen

Fijn en betaalbaar wonen voor iedereen

Collegetarget 7

Collegetarget bouw nieuwe woningen

(wethouder Zeegers, programma Stedelijke ontwikkeling)

Het college start in de komende drieënhalf (3,5) jaar met de bouw van 12.500 tot 14.500 nieuwe woningen. Van deze woningen (uitgezonderd tijdelijke woningen) behoort 20% tot het sociale segment en 35% tot het middensegment.

Bijna gehaald

Resultaat College Target Realisatie cumulatief 1 juli 2022 t/m 31 dec 2025:

Bouwstart van 12.538 woningen, waarvan 26,3% in het sociale segment en 34,4% in het middensegment, inclusief 441 flex-woningen.

Totaal bouwcijfers:

Top	1.612	13,3%
Hoog	2.820	23,3%
Midden	4.164	34,4%
Sociaal	3.185	26,3%
Onbekend	316	2,6%
Flexwonen	441	
Bouwproductie	12.538	

Het target van de bouwstart van 12.500 woningen is gehaald. Er zijn 12.538 bouwstarts gerealiseerd. Het aandeel sociaal is 26,3%, doelstelling was minimaal 20%. Het aandeel middensegment is bijna gehaald met 34,4%, doelstelling was minimaal 35%. Verder zijn we gestart met de bouw van ruim 1.300 **studentenwoningen**. Begin 2026 verwachten we de start bouw van nog eens ruim 600 woningen, waarmee het totaal in deze collegeperiode op circa 1.900 studentenwoningen uitkomt.

Bij de start van het college was er voldoende planvoorraad om het target te kunnen halen. Vanaf 2022 was er economische tegenwind in de bouw, de bouwkosten stegen fors en beleggers trokken zich terug uit de woningmarkt.

Maatregelen om door te bouwen

We hebben direct diverse maatregelen genomen:

- het doorbouwfonds is met 25 miljoen verhoogd tot ongeveer 57 miljoen
- een doorbouw-akkoord gesloten met afspraken over intensieve **stresstesten** per project. Zo blijven plannen uitvoerbaar onder veranderde economische omstandigheden
- focus op betaalbare bouw
- Startbouwregeling Rotterdam
- tijdelijke flexibiliteit tussen koop en huur
- standaardisatie van procedures via het Besluitvormingsmodel Ruimtelijke Ontwikkelingen
- extra inzet op optoppen en flex-wonen
- afspraken over hoe de duurzame opgave in de bouw worden gerealiseerd.

Naast de gemeentelijke financiële middelen ontvingen we geld van het Rijk: ruim 26 miljoen aan Startbouw Impuls middelen, bedoeld voor het aanjagen van de bouw van betaalbare woningen. Andere Rijksmiddelen (RHA-subsidie) zorgen voor de bouw van woningen voor doelgroepen, zoals studenten en ouderen. Een goed voorbeeld is de realisatie van studentenwoningen in de Benthemstraat.

Minder regels, heldere keuzes

Eind 2024 heeft onze **Rotterdamse Aanpak Uitvoering Woningbouw (RAUW)** gezorgd voor minder regels en heldere keuzes, om zo sneller betaalbare woningen te kunnen bouwen.

Concrete maatregel: versoepelen gemeentelijke beleidsregels, doorpakken op digitale gebiedsontwikkeling, meldpunt overbodige regels én het verder opzetten van de samenwerking via de **Rotterdamse Werkmethode** (parallel plannen) in projecten.

Zo worden processtappen in het bouwen tegelijkertijd doorlopen door een multidisciplinair team (gemeente, corporaties, architecten en bouwers). In plaats van eerst ontwerp, dan vergunning, dan aanbesteding, enzovoort ontstaat er sneller een plan én zicht op mogelijke knelpunten.

Elke maandag was er voor partijen de mogelijkheid om een doorbraak te forceren via het **Stadsmakersuurtje**. Ook zijn er veel gesprekken gevoerd met partijen uit binnen- en buitenland, waaronder over het realiseren van studentenwoningen in **New Benthem** en de startbouw van **De Sax** in 2025. Ook is gekeken naar langgerekte procedures, bijvoorbeeld op complexe mobiliteitsvraagstukken en fietsparkeren. Met corporaties werd een vinger aan de pols gehouden voor de bouw van sociale woningen. Ook hebben we stevig gelobbyd bij het Rijk en de EU voor extra financiële middelen en aanpassing regels zoals DAEB-financiering bij middenhuur. Daarmee kan de investeringspositie van corporaties worden verbeterd.

Een greep uit de projectenlijst:

Oostflank

De Oostflank is het gebied tussen **Prins Alexander en Zuidplein**, waar ongeveer **30.000 nieuwe woningen** zijn gepland. In verschillende deelgebieden zoals Hart van Zuid, Stadionpark en Brainpark I worden al woningen gebouwd.

- Binnen het Brainpark-deel is bijvoorbeeld de bouw van 741 woningen (Max Euwe Kwartier) begonnen, inclusief middensegment- en koopwoningen.
- De aanpassing van de stationshal op het Zuidplein – goede voorzieningen dragen bij aan de woonkwaliteit en bouwontwikkelingen.

Nieuw Rotterdams Tij

Rotterdams Tij is een grote gebiedsontwikkeling op de locatie waar oorspronkelijk het nieuwe stadion van Feyenoord zou komen. In het gebied komen zo'n 4.700–4.750 woningen, aangevuld met scholen, winkels, horeca en het Getijdenpark Feijenoord langs de rivier.

- Het stedenbouwkundig plan voor het deelgebied Waterkant is vastgesteld in 2025.
- De bouw van het woonblok Atlas is van start gegaan.

Campusontwikkeling bij de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR)

- EUR en gemeente werken samen aan de ontwikkeling van de studentenhuisvesting op campus Woudestein. Momenteel worden detailafspraken hierover uitgewerkt.
- Corporatie DUWO is naar Rotterdam gekomen en ontwikkelt en exploiteert het complex. EUR, DUWO en gemeente werken samen aan een Nota van Uitgangspunten.

Hoogvliet

Niet alleen grote projecten, ook kleine projecten dragen bij aan het oplossen van het woningtekort. In het centrum van Hoogvliet worden bijvoorbeeld ca. 105 nieuwe appartementen gebouwd

door woningcorporatie Woonbron en de gemeente. In 2023 zijn er in Hoogvliet (Anholthof) 40 flexwoningen opgeleverd, vooral bedoeld voor jongvolwassenen uit Hoogvliet.

Rozenburg

In Rozenburg is het project De Zeehond opgeleverd (44 grondgebonden woningen) en is de Gebiedsvisie Rozenburg in nauwe samenwerking met de dorpsraad tot stand gekomen.

Duurzaam en energiezuinig bouwen

De gemeente Rotterdam wil samen met corporaties en marktpartijen betaalbare en duurzame woningen bouwen en bestaande woningen verduurzamen. Dat betekent dat woningen goed geïsoleerd zijn, energiezuinig en hernieuwbare energiebronnen gebruiken. Om dat te bereiken heeft de gemeente samen met het Platform Ontwikkeling Rotterdam (POR) het Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen gemaakt. Dit is vastgesteld in het College in 2024. Ook de vuistregels duurzaam bouwen zijn al vastgesteld door de gemeenteraad. *“Paris Proof, tenzij”* is verder uitgewerkt en wordt standaard uitgevraagd in Rotterdamse bouwprojecten vanaf 2026. Zo werken we bijvoorbeeld aan de Paris Proof-tuin Schiehaven Noord, worden stappen gemaakt op houtbouw zoals bij Sawa, Valckesteijn en Timber. En wordt in het gat van middelen het eerste Paris Proof passiefhuis ontwikkeld.

Natuur-inclusief bouwen en blauwe en groene daken zijn meegenomen in de Herziening van Vuistregels van het Bouwen en opgenomen in de Groene Waterstad 2050. In het plan Groene Waterstad 2050 staat hoe de stad zich voorbereidt op een toekomst met meer groen, meer water en meer leef-kwaliteit. Voorbeelden zijn groene dakenmonitor, klimaatadaptatiesubsidie & hemelwaterverordening.

Concrete projecten zijn:

- De Buitenkans (IJsselmonde) - NBU. Status – bewoond. Het plan is bijzonder goed ingepast aan de rand van het Park 2 Heuvels. Waarbij natte en droge biotopen zijn ontwikkeld, bessenstruiken zijn geplant en ook de mensen uit de woningen zich onderdeel voelen van de natuur.
- Jan Mertensflat (Lombardije), Status - Ambitiedocument goedgekeurd, NvU in voorbereiding en worden de kansen van verbetering biodiversiteit en vergroenen opgepakt. Laatvlieger (vleermuis), Dagpauwoog (vlinder) en Zanglijster (vogel) zijn hier de gidssoorten om de biodiversiteit te stimuleren
- De Leeuwenkuil (Afrikaanderwijk) - Heijmans, Status – bewoond. Een ontwikkeling met een groen hart voor mensen en dier.

Rotterdamse **vve's** worden gestimuleerd tot verduurzaming. Soms met subsidies en/of leningen, soms met intensieve begeleidingstrajecten. Ruim 2.000 woningen in vve's hebben deze collegeperiode subsidie gekregen voor isolatie. Ruim 300 vve's hebben een begeleidingstraject gevolgd. Vve's kunnen daarnaast met al hun vragen terecht bij het loket van stichting VVE-010. Dit is ruim 4.000 keer gedaan. Nadruk ligt in de praktijk op isolatie en warmte, maar het kan ook over zonnepanelen, groene daken of elektrisch laden gaan.

Koploper funderingsaanpak

Rotterdam is koploper in Nederland in de aanpak van funderingsproblematiek. We zetten in op informeren, bewustwording en ondersteuning via het Funderingsloket en een programma-aanpak in buurten. Met de inzet van procesbegeleiding, subsidie, het landelijke Fonds Duurzaam Funderingsherstel en handhaving biedt Rotterdam een pakket aan maatregelen voor de aanpak van funderingsproblemen. Ook wordt gewerkt aan nieuw instrumentarium samen met o.a. het Rijk, kennisinstituten en de financiële sector in het kader van een Nationale Aanpak Funderingsproblematiek. Dit leidt tot nieuwe toekomstperspectieven voor bewoners van woningen die te maken hebben met funderingsproblemen bijvoorbeeld in de wijk Bloemhof.

Er is een budget van 2,1 miljoen euro voor **collectieve woonvormen** - een manier van samenwonen waarbij meerdere mensen voorzieningen en verantwoordelijkheden delen. Er wordt gewerkt aan 4 bouwprojecten plus het verstevigen van onze expertise bij bouw van collectief wonen.

Sinds juli 2024 is de verhuurnorm van 3 naar 4 personen gegaan. Het aantal personen dat in een huurwoning mag is dus bijgesteld, volgens de geldende wet- en regelgeving. Hierdoor zijn meer huisvestingsplekken beschikbaar, bijvoorbeeld in de studentenhuisvesting.

Het **Rotterdams Kwaliteitsbeleid Wonen** is in mei 2025 van kracht geworden. De gemiddelde woonoppervlakte per woning moet voldoen aan een minimumnorm die past bij het woonmilieu. Hiermee dwingt de gemeente aan de voorkant van het project om niet alleen naar kwantiteit te kijken (aantal woningen), maar ook naar kwaliteit van wonen: woonoppervlak, flexibiliteit, samenlevingsruimte en comfort. Initiatiefnemers moeten dit aantonen in hun plan vóórdat de vergunning wordt verleend.

De gewijzigde verordening **Woonruimtebemiddeling regio Rotterdam** is vastgesteld in juni 2025. Daardoor krijg je als politieagent, leerkracht of verpleegkundige in sommige wijken voorrang op het krijgen van een woning.

We werken met de nieuwe **Wet Goed Verhuurderschap**. In 2025 hebben we ruim 660 meldingen in behandeling genomen waarvan er ruim 530 zijn afgehandeld en vanaf 1 juli bijna 9.000 euro huurverlaging bereikt. In Carnisse hebben we met de corporaties bijna 700 adressen bezocht. Daarnaast is **Rotterdams Goed Wonen** gestart om multidisciplinair, data gestuurd toezicht mogelijk te maken: gemeentelijke expertise en mandaten worden gebundeld om woongerateerde fraude tegen te gaan. Goed Huren en Verhuren maakt integraal onderdeel uit van deze vernieuwende vorm van toezicht op de particuliere verhuurmarkt.

Gebiedsontwikkeling

De **herziene Woonvisie Rotterdam** is vastgesteld in maart 2024. De Rotterdamse Woonvisie van 2024 legt meer nadruk op betaalbaarheid, een grotere focus op het middensegment, een langetermijnvisie tot 2040, en introduceert nieuwe instrumenten zoals het platform "**Eerlijk te huur**" en de **Rotterdamse Bouwwet**. Daarnaast vraagt de woonvisie veel aandacht voor de bestaande woningen en de kwaliteit van die woningen en hoe je fijn kunt wonen.

In december 2024 is het **Stedelijk sociaal statuut** met woningcorporaties, huurdersorganisaties en gemeente ondertekend. Een stedelijk sociaal statuut legt afspraken vast over de rechten

en plichten van bewoners en huurders, met focus op betaalbaarheid, leefbaarheid en sociale rechtvaardigheid bij herstructurering van woningen.

In 2024 is het nieuwe **Rotterdams Grondbeleid** vastgesteld door de raad. Daarmee is er meer duidelijkheid en transparantie gekomen voor initiatiefnemers van bouwprojecten in Rotterdam over op welke manier Rotterdam grond tot ontwikkeling brengt.

Participatie: meer betrokken, betere beslissingen

Het belang van participatie is meer betrokkenheid en draagvlak bij besluitvorming – dat leidt tot betere, meer gedragen oplossingen én versterking van democratische processen.

De nota participatiebeleid is uitgewerkt voor de interne organisatie van SO en besproken met de commissie BWB op 9 januari 2024. Externe initiatiefnemers zijn geïnformeerd over participatie onder de Omgevingswet via ketendagen in de tweede helft van 2024.

De eerste kennisgeving werd in juni gedeeld met raadsleden en wijkraden en geëvalueerd.

Toekomstige kennisgevingen worden elke vier maanden gedeeld, met de eerstvolgende in januari 2026. Het participatiebeleid wordt in 2025 geëvalueerd, met voorziene afdoening van de motie in 2026.

Voor de grote gebiedsontwikkelingen werken we met **Kwaliteitsteams** (o.a Hart van Zuid, RCD, Parkstad / Kop van Zuid). Voor de ontwikkeling van M4H is deze in oprichting.

Voor Stadionpark werken we met speciale commissie O+CE (Qteam FC) inclusief nieuwe Stadsbrug. Zodat we integraal kijken naar de kwaliteit in het gebied (onder meer architectuur, buitenruimte, voorzieningen, wonen) in plaats van alleen naar losse onderdelen.

NPRZ wonen heeft afspraken gemaakt met het Rijk, de gemeente en partners om de aanpak van de woningvoorraad op Rotterdam Zuid flink te gaan intensiveren, met extra aandacht voor nieuwbouw én de verbetering van bestaande woningen, plus realisatie van gezonde, toekomstbestendige woonmilieus.

NPRZ wonen is doorgezet in de collegeperiode conform het Uitvoeringsplan NPRZ 2023-2027, met gemeentelijk geld en Rijksgeld. Via het Coalitieakkoord Eén Stad is € 80 mln gereserveerd voor de pijler Wonen. Bij de Voorjaarsnota 2025 is aanvullend daarop nog eens € 10 mln gereserveerd. In deze collegeperiode hebben we aanvullend vanuit het Rijk voor de pijler Wonen bij elkaar zo'n € 62 mln opgehaald via diverse regelingen.

Uitgangspunt is de vernieuwing te realiseren door te verdichten zonder te verdringen. Met andere woorden: differentiatie op Zuid door woningen toe te voegen. Zo blijft de sociale voorraad op peil en komen er midden en hoger segment woningen bij. In de wijken Bloemhof en Carnisse rollen we een gefaseerde, integrale gebiedsaanpak. Het gaat hierbij om een aanpak die beter recht aan de huidige context van het NPRZ (woningnood, stijgende kosten, meer impact in wijken nodig). We trekken nadrukkelijk op met andere partijen zoals de markt, en bewoners van die wijken, waarbij het Stedelijk Sociaal Statuut als uitgangspunt dient. Daarbij focussen we op de 5 wijken met de meeste urgentie om daar meer impact te creëren; het gaat om Carnisse, Bloemhof, Hillesluis, Tarwewijk en Lombardijen.

9 | Mobiliteit

Autoluwer en fietsvriendelijk

In 2025 heeft de gemeenteraad het **verkeerscirculatieplan** (VCP) vastgesteld. Met het VCP kan Rotterdam blijven groeien zonder in te boeten op de bereikbaarheid. Door doorgaand verkeer over de hoofdwegen te leiden dringen we in onze woonwijken het sluipverkeer terug, verbetert de verkeersveiligheid en ontstaat er meer ruimte voor groen.

We hebben de Rodenrijselaan/straat, Willemsbrug, Jonker Fransstraat en het traject HOV Maastunnel **autoluwer** gemaakt. Vanaf 2026 volgen Hofplein, Eendrachtsplein, Claes de Vrieselaan, Vasteland/Erasmusbrug en Van Aerssenlaan.

De snelle busverbinding tussen CS en Zuidplein (HOV Maastunnel – bus 44) is in 2024 in gebruik genomen. De vrije busbanen, haltes (inclusief de nieuwe haltes Parkhaven en Erasmus MC) en aangepaste kruispunten zijn af. De afronding volgt in 2026. De reizigersaantallen op deze nieuwe verbinding tussen noord en zuid zijn zeer goed.

Aantrekkelijke P+R voorzieningen zijn een belangrijk middel om autoverkeer in de binnenstad te verminderen. We hebben onze P+R's op verschillende manieren onder de aandacht gebracht, met campagnes, nieuwe combitickets en extra promotie tijdens werkzaamheden en drukke winkelperiodes. Daarnaast breiden we de P+R-capaciteit uit. Zo komt er een nieuwe locatie in Rotterdam Noord en krijgt P+R Meijersplein meer capaciteit.

We hebben de raad een update gestuurd over de **fietsstraten** Maastunneltraverse. Er zal geen parallelweg/fietsstraat worden gerealiseerd. Het fietspad richting Erasmusbrug op de afgezette rechterrijstrook is wel definitief aangelegd. Overige aanpassingen volgen in 2026.

Veiligheid vergroten

Twee van de meest verkeersonveilige pleinen van Rotterdam, het Kruisplein en het Eendrachtsplein, pakken we aan. Dat doen we in samenspraak met ondernemers aan de West-Kruiskade en de Nieuwe Binnenweg. Het Kruisplein is in uitvoering. Vanwege de bouw van The Modernist worden er op het Kruisplein (tijdelijke) wijzigingen aangebracht. Het Eendrachtsplein vraagt meer tijd i.v.m. de werkzaamheden aan de Westersingel.

Over **snelfietspaden** hebben we afspraken met de regio gemaakt. Zes regionale snelfietsroutes zitten in de uitvoerings- en/of planvormingsfase. Dat zijn de verbindingen tussen Rotterdam en Gouda, Delft, Zoetermeer, Krimpen, Ridderkerk en Westland.

Fietsen stallen

Om het toenemend groeiend aantal fietsen een plek te geven en wild parkeren op straat tegen te gaan, zijn er meer **fietsenstallingen** nodig. De nieuwe stallingen Zuidplein en Centrale Bibliotheek, die allebei bemenst zullen worden, zijn in voorbereiding. Daarnaast hebben we een aantal tijdelijke fietsenstallingen gecreëerd en een nieuwe stalling aan de Koopgoot (Westewagenstraat) opgeleverd. We hebben in totaal 1850 **fietsnieten** geplaatst.

Oversteekplaatsen pakken we aan bij aantoonbare verkeersonveiligheid. Zo zijn op de Straatweg twee zebrapaden voorzien van extra verlichting. Zebrapaden op de Oudedijk zijn voorzien van extra fluorescerende borden op een opvallende paal. De acties volgden na signalen vanuit de wijkraad en ouderenraad. Jaarlijks hebben we enkele locaties aangepakt.

Openbaar vervoer

In december 2024 is de **snelbus** via de Blankenburgverbinding in gebruik genomen die Rozenburg rechtstreeks verbindt met Schiedam Centrum. Dit levert een rijtijdwinst van 20 minuten. De overige kleine kernen zijn met één of meerdere metrostations goed ontsloten.

De **nachtmetro** rijdt weer.

We hebben diverse acties ingezet om onze werknemers te stimuleren gezonde en **duurzame vervoersmiddelen** te gebruiken. De (gratis) OV-mobiliteitskaart voor woon-werkverkeer is inmiddels onderdeel van de nieuwe reiskostenregeling.

Gratis OV voor 65-plussers en kinderen is in de volledige collegeperiode gecontinueerd.

Derde Stadsbrug

"We zitten nu vol in de Planning en Studiefase van het project Stadsbrug en OV. Onze keuze voor het HOV-systeem is de tram geworden. Dat is het beste voor de stad en daar ben ik heel blij mee. Ook andere stappen zijn gemaakt; het ambitie- en uitgangspuntendocument van station Stadionpark en stationsomgeving ligt er en er wordt volop gewerkt aan inhoudelijke onderzoeken voor de maakbaarheid en inpassing van de Stadsbrug. Er waren inloopavonden voor bewoners, straatgesprekken, meedenksessies en er is een Hackathon geweest. Alles om Rotterdammers bij deze grootse ontwikkeling te betrekken. Uiteraard nemen we ook onze professionele partners mee in de keuzes die eraan gaan komen.

De derde stadsbrug is samen met de HOV-lijn en het station Stadionpark een fantastische ontwikkeling die veel gaat betekenen voor de Rotterdammers uit de oostelijke en zuidelijke wijken. Hun leven zal er door de toegenomen mogelijkheden van toegang naar werk, onderwijs, op vooruitgaan. Ik ben trots op de stappen die we hebben kunnen zetten en kijk uit naar de komende jaren waarin de brug letterlijk vorm zal krijgen en de eerste uitvoeringswerkzaamheden zichtbaar zullen worden."

Wethouder Versnel

Rotterdam krijgt **een derde stadsbrug**. Eind 2023 heeft de gemeenteraad de herziening van de Rotterdamse omgevingsvisie vastgesteld. Hierin is het afgesproken voorkeursalternatief, een derde stadsbrug, station Stadionpark en een hoogwaardige openbaarvervoerbinding vastgelegd evenals de dekking voor de Rotterdamse bijdrage aan dit MIRT-project. Begin 2024 is de Bestuursovereenkomst Stadsbrug, HOV en station Stadionpark ondertekend door de ministers I&W en BZK, de portefeuillehouder namens de MRDH en de gemeente Rotterdam. Voor het deelproject HOV-lijn hebben we samen met de MRDH gekozen voor een toekomstbestendige tramlijn tussen Kralingse Zoom en Zuidplein.

Voor het **deelproject Stadsbrug en Oevers** geldt dat we grote stappen hebben gezet in het aantonen dat een stadsbrug op deze locatie vlot en veilig te passeren is voor de doorgaande scheepvaart.

10 | Verkeers- veiligheid

“Het verkeer in Rotterdam kan veiliger voor voetgangers, fietsers én automobilisten. Daarom verlagen we in 115 straten de maximale snelheid van 50 naar 30 km/u. We passen wegen of de omgeving aan zodat sneller rijden niet meer kan. Dat is veiliger voor fietsers en voetgangers en prettiger voor omwonenden. Veel straten zijn al aangepast, de laatste van de 115 straten nemen we in 2026 onder handen.”

Wethouder Lansink-Bastemeijer

Collegetarget 8

Collegetarget verbeteren verkeersveiligheid

(wethouder Lansink-Bastemeijer, programma Stedelijke ontwikkeling)

We verbeteren de verkeersveiligheid in Rotterdam door effectieve maatregelen te treffen op dertig van de meest verkeersonveilige locaties in de stad.

Niet gehaald

Zoals eerder gerapporteerd is de verwachting dat de doelstelling van dertig locaties pas eind 2026 wordt gehaald, dus ná het einde van de collegeperiode. Tot en met 2025 zijn 8 locaties opgeleverd. Begin 2026 worden naar verwachting nog twee extra targetlocaties opgeleverd.

Ondertussen worden deze periode per jaar méér **verkeersonveilige locaties** aangepakt. Deze voldoen echter niet allemaal aan de criteria van de target. Het gaat bijvoorbeeld om blackspots of locaties waar Rotterdammers zich onveilig voelen. In totaal zijn 26 onveilige locaties [18 geen target + 8 wel target] verbeterd en worden er tot en met Q1 2026 naar verwachting nog 12 locaties conform target opgeleverd. Zie onderstaand overzicht.

Opgeleverd t/m 2025 (geen target)

1. Stuttgartstaat-Vareseweg
2. Laan van Nieuw Blankenburg
3. Admiraal de Ruyterweg-Jonker Fransstraat
4. Ring Oud Pernisseweg
5. Zaagmolenburg-linker rottekade
6. Burg. Le Fevre de Montignylaan
7. Bergweg-Schiekade
8. Schiekade Provenierssingel
9. 1e Middellandstraat- Henegouwerlaan
10. Colleseumweg- 2e Rosestraat
11. Industrieweg-Matlingeweg
12. Bergweg-Insulindestraat
13. Zuiderparkweg-Ahoy
14. Goudsesingel-Mariniersweg-Vondelweg
15. Klein Nieuwland- Olympiaweg
16. Pleinweg-Goeresestraat-Mijnsherenlaan

Opgeleverd conform collegetarget t/m 2025

17. Rodenrijselaan/straat
18. Willemsbrug
19. Rochussenstraat 's Gravendijkwal

20. Heemraadssingel- 2e Middellandstaat
21. Dorpsweg- Gruttostraat
22. Goudsesingel-Meent-Jonker Fransstraat
23. Aveling-Lengweg
24. Spinozaweg-Molenvliet-Pascalweg

Verwachte oplevering conform collegetarget

t/m Q1 2026 (afhankelijk van het weer)

25. Kruisplein
26. Straatweg
27. West-Kruiskade
28. Marconiplein-Schiedamseweg-Tjalklaan
29. Brede Hilledijk
30. Beukelsdijk
31. G.J. de Jonghweg- Rochussenstraat-Claes de Vrieselaan
32. Bergweg- Gordelweg
33. Oldegaarde-Vaanweg
34. Barkastraat- Franselaan- Spaanseweg
35. Brielselaan- Maashaven Zz
36. Zaagmolenstraat

Inmiddels hebben we 160 **deelvervoerhubs** gerealiseerd. Daarmee is het deelvervoer geordend op alle plekken waar veel deeltweewielers worden gestald en/of waar regelmatig klachten kwamen.

We voeren gefaseerd een maximumsnelheid van **30 km/u** in, in 115 straten. De uitvoering startte in 2025 in Hillegersberg-Schiebroek, Overschie en Rozenburg en wordt vervolgd in Hoek van Holland, Charlois, Feijenoord, Centrum en Delfshaven. Een deel van de uitvoering verschuift naar 2026.

De gemeente informeert bewoners via brieven, wijkgerichte en stads-brede campagnes en betreft scholen bij verkeersveiligheid. We hebben 20 snelheidsdisplays aangeschaft om veilig rijgedrag te stimuleren. Handhaving volgt pas na een gewenningsperiode en gebeurt uiteindelijk met flexibele flitsers.

In 2024 hebben we een pilot met **schoolstraten** uitgevoerd (waarbij we de straat voor de school tijdens breng- en haaltijden afsluiten voor gemotoriseerd verkeer). Drie basisscholen zijn getest; (1) Talmaschool; permanent ingevoerd, (2) Van Oldenbarneveltschool; beëindigd i.v.m. negatieve evaluatie. (3) De Rank & Rozenhorst; permanent ingevoerd.

We zijn gestart met een herkenbare inrichting van **schoolomgevingen**, bv. met bebording en schoolzonemarkering. Ook hebben we in overleg met scholen, ouders en omgeving extra maatregelen genomen. Denk aan parkeerverboden, paaltjes en betere looproutes.

Parkeren

We voeren overal binnen de ring betaald parkeren in. In 2025 hebben we dat gedaan in Groot IJsselmonde, Hordijk, Veilingterrein, Kralingse Bos, Nieuw-Kralingen en De Esch/Autostrada. De

betaaltijden zijn uitgebreid in De Esch, Carnisse, Tarwewijk, Oud-Charlois, bedrijventerrein Charlois West en Bergpolder. In 2026 worden de resterende gebieden binnen de ring uitgebreid.

Luchthaven Rotterdam The Hague Airport

We hebben de luchthaven Rotterdam The Hague Airport opengehouden. De geluidsruijnte wordt niet uitgebreid. Uit de laatste handhavingsrapportage van de Inspectie Leefomgeving en Transport blijkt dat de luchthaven de wettelijk vastgelegde geluidsgrenzen niet heeft overschreden.

11 | Klimaat en energie

“De klimaatopgave hebben we niet vooruitgeschoven, maar vastgepakt. In een stad die laag ligt en hoog wil leven, móét je vooruitdenken. De energietransitie vraagt om keuzes en om betrokkenheid van Rotterdammers. Met het Burgerberaad Klimaat hebben bewoners actief meegedacht over de koers van de stad. Klimaataanjagers hebben die beweging in wijken en organisaties verder gebracht. Tegelijk hebben we ingezet op de verduurzaming van woningen en wijken en op circulair bouwen en hergebruik van materialen. Zo werken we stap voor stap aan een energiezuiniger en toekomstbestendig Rotterdam. Zo zorgen we dat Rotterdam leefbaar blijft voor deze en de volgende generatie.”

Wethouder Zeegers

Collegetarget 9

Collegetarget CO2-reductie

(wethouder Zeegers, programma Energietransitie)

We zetten in op minimaal 25% CO2-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990. We toetsen de doelmatigheid van de huidige programma's en toekomstige maatregelen en investeren (alleen) in projecten met de hoogste reductie van schadelijke stoffen per bestede euro. We laten onze inzet en doelstellingen monitoren door de DCMR.

Gehaald

Realisatie

Uit de meest recente berekeningen van de Milieudienst Rijnmond blijkt dat de CO2-uitstoot in het stedelijk gebied in 2024 is gedaald tot 2,4 Mton. Dit betekent een reductie van circa 30 procent ten opzichte van 1990. De prognose voor 2025 laat een verdere daling zien naar circa 2,25 Mton, goed voor een reductie van ongeveer 35 procent. Hiermee wordt de collegetarget gehaald en zelfs **overtroffen**. Het college heeft aan dit collegetarget gewerkt met het **Klimaat Actieplan Rotterdam (KAR)**

Duurzaamheidtransitiebudget (DTB)

Het college heeft 100 miljoen vrij gemaakt om de klimaatambities te realiseren. Vanuit het DTB zijn verschillende projecten gefinancierd die een bijdrage hebben geleverd aan het reduceren van de CO₂-uitstoot. Voorbeelden:

- **RET Energiebank:** Realisatie van energieopslag in batterijen om de bestaande energie beter te benutten en meer trams te laten rijden. Deze is eind 2024 gerealiseerd.
- **Smart Energy Systems:** 37 x een impuls (subsidie, advies of gebruik van ondernemersnetwerk in de sector) voor projecten die de energietransitie versnellen. Deze regeling loopt nog door in 2026. Twee voorbeelden
 - Rable produceert zelfdragende zonnepaneelsystemen waarmee een groot potentieel van daken met een zwakke dakconstructie benut kan worden. Daarnaast ontwikkelt het bedrijf solar carports. Met een tweede SES-subsidie gaat RABLE dit nieuwe montagesysteem ontwerpen en een pilot uitvoeren bij een bestaande klant in de haven van Rotterdam.
 - Zero Emission Fuels (ZEF) ontwikkelt minifabriekjes om zonne-energie direct om te zetten in duurzame methanol. Dankzij de SES-subsidie kan ZEF de businesscase voor hun concept voor specifieke locaties wereldwijd nu makkelijk doorrekenen. ZEF heeft zich ook gevestigd in Rotterdam en is verhuisd naar de RDM-campus.
- **MKB – Duurzaam ondernemen:** Met het aanbieden van Energiescans voor alle MKB-ers worden ondernemers op praktische wijze ontzorgd met advies over energiebesparende maatregelen. Het gaat dan om het beter inregelen van installaties, het aanbrengen van isolatie of de aanschaf van zonnepanelen en de aanvraag van subsidies. Met de duurzaamheidsvouchers krijgen ondernemers ook hulp bij het nemen van energiebesparende maatregelen of ze krijgen advies van energiecoaches. In de afgelopen 4 jaar hebben ruim **1100 ondernemers gebruik gemaakt** van een duurzaamheidsvoucher en hebben bijna **1400 ondernemers een Klus & Coach advies gekregen. Bij elkaar hebben we bijna 15% van alle Rotterdamse MKB'ers weten te bereiken met energieadviezen en geholpen bij het nemen van maatregelen.**

De kracht van de stad: Burgerberaad en Klimaataanjagers

In 2024 vond **het Rotterdams Burgerberaad Klimaat** plaats. Ongeveer 100 Rotterdammers (via loting, samen een afspiegeling van de stad), bogen zich intensief over de klimaatopgave. Het burgerberaad leverde een breed gedragen en concreet adviesrapport op, met voorstellen voor vergroening, hergebruik en slimmer omgaan met energie en grondstoffen, die het college tot uitvoering brengt.

Parallel hebben **de Rotterdamse Klimaataanjagers** sectoren als Bouw, Haven & Industrie, Zorg en Circulair partijen bijeengebracht, barrières doorbroken en structurele verduurzaming in gang gezet. De resultaten zijn zichtbaar in landelijke samenwerkingen, innovatieve pilots en blijvende netwerken die Rotterdam ook na deze collegeperiode verder brengen.

De aanjager Zorg heeft bijvoorbeeld zorgpartijen samengebracht, kennisnetwerken opgezet en pilots zoals medicijnafvalinzameling bij apotheken geïnitieerd. Inmiddels weten partijen elkaar zelfstandig te vinden en pakken ze verduurzaming structureel aan.

Europese samenwerkingen

Met steun van Europese fondsen is de energietransitie in Rotterdam versneld én sociaal

verankerd. Via het **Just Transition Fund (JTF)** zijn sinds 2023 drie tranches opengesteld, waarmee inmiddels 37 projecten zijn goedgekeurd en ruim €41 miljoen is gecommiteerd.

Hiermee zijn in Rotterdam en de regio circa **6.800 mensen opgeleid en om- of bijschoold voor banen in de energietransitie**. 26 bedrijven brengen innovatieve oplossingen naar de markt. Bijvoorbeeld het project Port of Energy, dat mensen opleidt, en om- en bijschoold, voor de energietransitie en verduurzaming van de haven. De gemeente Rotterdam en havenbedrijf werken hiervoor samen met onderwijsinstellingen als STC, TCR en de HR en maatschappelijke organisaties als Maritiem Museum Rotterdam, JINC, EIC Mainport en IT Campus.

Kansen voor West investeert in lokale energieprojecten, energiegemeenschappen en veerkrachtige wijken, zoals in Pendrecht, Bospolder-Tussendijk, Rotterdam-Zuid en op het Noordereiland. Er is bijvoorbeeld geïnvesteerd in het project Energie voor Rotterdam-Zuid. Dit project heeft als doelstelling om in zes jaar tijd (2023-2028) in 25 wijken of buurten van Rotterdam-Zuid **Energiewijken te realiseren** zoals collectieve zonnedaken, het coachen van bewoners op het gebied van energiebesparing en als uiteindelijk resultaat het realiseren van energiegemeenschappen.

In oktober 2025 heeft de Europese Commissie bekendgemaakt Rotterdam een officieel missielabel toe te kennen, als keurmerk voor de kwaliteit van haar klimaatplannen (**100 Climate Neutral and Smart Cities**) Het missielabel geeft Rotterdam toegang tot speciale faciliteiten die de Europese Unie voor deze steden beschikbaar stelt. Zoals ondersteuning van diverse kennisinstellingen, toegang tot financiële netwerken zoals de Europese Investeringsbank (EIB), directe ingangen tot Europese samenwerkingen én een voorkeurspositie bij subsidies die speciaal voor deze steden zijn ontwikkeld.

Rotterdam is 1 van de 100 Europese steden die dit label heeft.

Duurzame energie

Rotterdam heeft ingezet op zonne- en windenergie. In het voorjaar van 2025 lag er in de stad **2,2 km² aan zonnepanelen**, gerealiseerd op gemeentelijke locaties en bij honderden ondernemers, VvE's en scholen. Enkele voorbeelden zijn zonnepanelen op het dak van het bedrijf Condor Heavy Services in de Heyehaven, een solar carport bij sportvereniging Tempo'34, zonnepanelen op het dak van Visio Onderwijs en zonnepark Schiebroek. Ook is regelgeving aangepast zodat zonnepanelen ook op monumenten en in beschermde stadsgezichten geplaatst kunnen worden.

Op het gebied van windenergie zijn de afspraken over **vijf windparken nagekomen**: één gerealiseerd, twee vergund, één in planvorming en één in onderzoek. Met het vaststellen van het kader voor lokaal eigendom is bovendien geborgd dat bewoners en energiecoöperaties financieel kunnen meeprofiteren van nieuwe energieprojecten.

Drie gebiedsaanpakken van bestaande **pilots aardgasvrij** zijn (deels) in uitvoering, een vierde aanpak is op kleinere schaal opgestart en voor een vijfde aanpak (Rozenburg) wordt een verkenning naar een nieuwe warmtebron opgestart. In deze collegeperiode zijn er ongeveer **2800 bestaande woningen aangesloten op het warmtenet en daarmee aardgasvrij gemaakt**. Op één na (BoTu) zijn de gebiedsaanpakken om verschillende redenen vertraagd.

We zijn een grootschalig **isolatie-offensief** gestart. 2025 was een groots jaar met vele aanpakken en instrumenten om Rotterdammers te stimuleren hun woningen te isoleren. De isolatiesubsidie is verlengd voor alle koopwoningen tot € 429.300 met een slechte energetische staat. We zijn in 2025 een gebiedsgerichte aanpak isolatie en onderhoud gestart. En in 10 wijken is aan eigenaren van eengezinswoningen en beneden- en bovenwoningen met recht op subsidie een aanbod gedaan: gratis maatwerkadvies, gratis hulp bij vinden van een aannemer en hulp bij aanvragen subsidie. Tot nu toe hebben **2.385 koopwoningen** één of meer maatregelen genomen.

Bestrijden energiearmoede

Dankzij SPUK-middelen **energiearmoede** is er **36.000 keer** gratis hulp geboden aan Rotterdammers met een laag inkomen. Zo zijn via de energiekusser energiebesparende producten geleverd en geïnstalleerd. Elf woningcorporaties zetten zich extra in om de energierekening van hun huurders te verlagen. Het gaat om projecten die zij extra, versneld of opgeschaald uitvoeren. Projecten zijn voornamelijk gericht op zonnepanelen, isolatie en het vervangen van enkel glas. Hiermee zijn/worden de woningen van ruim **7.000 huurders verduurzaamd**.

Sinds het najaar 2024 geeft het Rotterdams Milieucentrum (RMC) **energie-coaching** aan groepen, en sluiten de energiecoaches van RMC aan bij evenementen. Hiermee zijn inmiddels bijna **4.500 huishoudens bereikt**. Rotterdammers met een grondgebonden woning die energietoeslag hebben ontvangen, ondersteunen wij met ontzorgend gratis advies en één gratis isolatiemaatregel. In mei 2025 is de uitvoering van dit project gestart in Schiebroek en Beverwaard en in juli ook in Ommoord en Oosterflank. Inmiddels hebben 70 bewoners een energieadvies aan huis ontvangen en is bij ruim 20 bewoners een isolatiemaatregel uitgevoerd.

Duurzaam Doorbouwen

Met het plan van aanpak **Duurzaam Doorbouwen** werkt Rotterdam sinds 2024 aan een andere manier van bouwen en stadsontwikkeling. De woningbouwopgave staat niet langer los van de klimaatopgave: beide vragen om een bouwsector die minder CO2 uitstoot, meer bio-based materialen gebruikt en slimmer omgaat met ruimte en bestaande bouw.

Samen met ca 30 marktpartijen, corporaties, ontwerpers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners ontwikkelt Rotterdam nieuwe kennis, instrumenten en praktijkvoorbeelden die de bouwsector helpen deze overgang daadwerkelijk te maken, en zo een groot verschil te maken.

De **Klimaatacademie** is in de afgelopen twee jaar uitgegroeid van een initiatief voor een beperkte groep professionals tot een breed stedelijk netwerk dat uiteenlopende doelgroepen samenbrengt rond klimaatbewust bouwen in Rotterdam. Via toegankelijke programma's zoals het Nationaal Klimaatexamen, de lezingenreeks *Carbon Stories* en bijdragen aan het Architecture Film Festival Rotterdam zijn **circa 1000 bewoners en professionals bereikt**. Zo fungeert de Klimaatacademie als Rotterdams podium voor kennisdeling, debat en samenwerking richting *Paris Proof* bouwen.

Daarnaast heeft Rotterdam de Rekenhandleiding *Paris Proof* Gebouwen ontwikkeld om de CO₂-uitstoot van bouwprojecten eenduidig en vergelijkbaar in kaart te brengen. Met een goed rekenmodel en een toegankelijk dashboard, op basis van de eerste 20 projecten, ondersteunt de handleiding vergelijking, betere ontwerpkeuzes en een stedelijk leerproces. Toepassing van de rekenhandleiding is verplicht vanaf 2026 voor grotere woningbouwprojecten.

Gebiedsontwikkeling Schiehaven Noord fungeert als proeftuin voor *Paris Proof* bouwen, waarbij met een gebied-breed CO₂-budget wordt onderzocht hoe ontwerpkeuzes, programma en materiaalgebruik binnen de klimaatgrenzen kunnen blijven.

Door samen met marktpartijen en kennisinstellingen meerdere ruimtelijke en bouwkundige varianten door te rekenen, ontstaat een echte leeromgeving waarvan de inzichten worden benut voor toekomstige gebiedsontwikkelingen in Rotterdam en daarbuiten.

Rotterdam Circulair

Het programma **Rotterdam Circulair** Circulaire economie is doorgezet. Hiermee geven we het goede voorbeeld op het gebied van scheiding en verwerking van huishoudafval, en meer circulariteit in de praktijk. Met campagnes gaven we voorlichting over het aanbieden van papier en karton en over het scheiden van glas. Daarnaast organiseerden we jaarlijks ruim 100 pop-up milieuparken, soms gekoppeld aan reparatiemogelijkheden.

In 2025 is de HER geopend. Milieupark + De HER, het grondstoffencentrum van Rotterdam en het meest circulaire milieupark van Europa is bijna volledig circulair gebouwd en ingericht.

Schone lucht

In 2023 is gestart met onderzoek naar scherper vergunnen voor een schonere lucht, vooral gericht om minder uitstoot van emissies. Ook is een nieuwe werkwijze voor scherper vergunnen geïntroduceerd. En er is een webinar geweest op 20 november 2024, dat de industrie informeerde over de uitvoering van scherper vergunnen. De effecten van het scherper vergunnen zien we pas op langere termijn. De verwachting is dat met de implementatie van de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies in de Nederlandse wetgeving per 1 juli 2026 het eenvoudiger wordt om scherpere voorschriften op te nemen.

Het goede voorbeeld

Als aanjager van de energietransitie geeft de gemeente graag zelf het goede voorbeeld. We nemen maatregelen om energie te besparen in onze kantoren, openbare verlichting en rioolgemaal, we elektrificeren ons wagenpark en stimuleren OV-gebruik bij dienstreizen. Onze inspanningen monitoren we met de CO₂-Prestatieladder van Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO). Kenmerkend voor de CO₂-Prestatieladder is dat organisaties sturen op ambitie en continue verbetering via een managementsysteem en Plan-Do-Act-Check cyclus. Gemeente Rotterdam wordt jaarlijks extern ge-audit op de eigen inspanningen en haalde in 2025 als eerste G4 gemeente het hoogste niveau 5.

12 | Zorg en welzijn

“Het meest trots ben ik op onze aanpak van (EU-)buitenslapers in Rotterdam. Met een niet-vrijblijvende opvang voor daklozen in de Volkelstraat hebben we honderden EU-burgers teruggeleid naar werk of het land van herkomst. Evengoed blijft overlast op straat een probleem. Daarom pakken we nu door met een persoonsgerichte aanpak, een unieke samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartijen.

Waar ik ook trots op ben zijn de tientallen zorg- en wijkrestaurants die we in de stad hebben gerealiseerd. In Rotterdam zijn er maar liefst dertig van bijgekomen; ontmoetingsplekken waar onze ouderen samen kunnen eten en een goed gesprek voeren. Waar ze activiteiten kunnen doen met anderen, en ondersteuning vinden. Die verbinding is hard nodig, want Rotterdam vergrijsst. Ouderen zijn vaker alleen en eenzamer. De zorg- en wijkrestaurants bieden een netwerk in de wijk van mensen die naar elkaar omkijken. Een beetje zoals het nog vaak op dorpen is, maar dan in de stad. Dat zou ik graag meer willen zien in Rotterdam - niet alleen voor onze ouderen, maar voor alle Rotterdammers.”

Ronald Buijt, wethouder Zorg, Ouderen en Jeugdzorg, Organisatie en Dienstverlening

Collegetarget 10

Collegetarget woon(zorg)concepten

(wethouder Buijt, programma Zorg, welzijn en wijkteams)

In de collegeperiode 2022-2026 realiseren we minimaal 14 Thuisplusflats voor ouderen en starten we met de bouw van nieuwe woon(zorg)complexen voor ouderen, zodat in totaal 24 voorzieningen beschikbaar komen.

Bijna gehaald

In de collegeperiode 2022-2026 zijn 14 nieuwe Thuisplusflats van start gegaan (er waren al zes bestaande Thuisplusflats die opnieuw gecontracteerd zijn; daarmee komt het totaal op 20 Thuisplusflats verspreid door de stad). Daarnaast zijn negen woningbouwprojecten voor ouderen gestart die aan de gestelde target-eisen voldoen. De start-bouw van de tiende woon(zorg)concept zal naar verwachting begin 2026 plaatsvinden, binnen deze collegeperiode, maar formeel buiten de meetperiode van de target. Deze mag daardoor niet worden meegeteld. Hierdoor zal het target officieel als niet behaald gelden.

Bestuursopdracht zorg (BOZ)

Na het coalitieakkoord van juni 2022 volgde in september het **landelijke Integraal Zorgakkoord** (IZA). Dit akkoord legt de basis voor het beheersen van de zorgkosten en het organiseren van passende zorg in een krappere wordende arbeidsmarkt. In de zorgkantoorregio werken gemeenten, zorgverzekeraars en zorg- en welzijnsaanbieders deze opgave uit via een regiobeeld, regioplan en werkagenda's. Omdat de inhoud en ambities grotendeels overlappen met een Rotterdams Zorgakkoord, hebben we besloten daarop niet afzonderlijk in te zetten. De inzet is geconcentreerd binnen de Bestuursopdracht Zorg.

De BOZ was noodzakelijk gezien de groeiende zorgvraag en de toenemende schaarste aan personeel en middelen. De zorg moet haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar blijven, ook in de toekomst. We hebben de ombuigingsdoelstelling voor 2025 gerealiseerd. We moesten scherpere keuzes maken om de zorg houdbaar te houden en de meest kwetsbaren te kunnen blijven ondersteunen. Bij de beoordeling van hulpvragen wordt nadrukkelijk gekeken of ondersteuning mogelijk is via eigen kracht, het sociale netwerk of het wijknetwerk.

Dit uitgangspunt is verankerd in de leidende principes voor de inkoop van Wmo-arrangementen vanaf 2025 en sluit aan bij het aanvullend zorg- en welzijnsakkoord (AZWA). Samen met zorg- en welzijnspartners wordt wijkgericht, preventief en integraal gewerkt om gezondheidsverschillen te verkleinen en professionele zorg waar mogelijk te voorkomen, uit te stellen of af te schalen. De pilot Bestaanszekerheid, onderdeel van de BOZ, zetten we na een positieve evaluatie voort en breiden we uit in 2026.

De **menselijke maat** stellen we centraal. Zorg en ondersteuning moet aansluiten bij de individuele situatie van cliënten. Wmo-maatwerkvoorzieningen worden afgestemd op persoonlijke behoeften en beperkingen. In contracten met Wmo-aanbieders is vastgelegd dat zij handelen vanuit goed werkgeverschap en rekening houden met iemands levenssituatie, culturele achtergrond, seksuele gerichtheid en geloofsovertuiging.

Wmo-zorg

Sinds de invoering van het abonnementstarief in 2019 is sprake van een aanzuigende werking op het gebruik van **Wmo-voorzieningen**, waaronder huishoudelijke hulp. Het Rijk werkt aan herinvoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage, maar invoering wordt niet vóór 2028 verwacht. Rotterdam voert samen met de G4 en de VNG een actieve lobby voor versnelling.

Bij de inkoop van Wmo- en jeugdhulparrangementen hebben we vastgehouden aan **resultaatgerichte** bekostiging. Dit biedt professionals ruimte voor afwegingen en beperkt administratieve lasten. Nieuwe werkwijzen maken flexibel op- en afschalen mogelijk en dragen bij aan het verkorten van wachttijden.

De **pilot** waarbij zorgaanbieders **Wmo-indicaties** stelden, leverde waardevolle inzichten op maar onvoldoende efficiencywinst. Door het ontbreken van mandaat, systeemtoegang en de noodzaak van blijvende scholing leidde deze werkwijze tot extra processtappen. De pilot hebben we daarom eind 2025 beëindigd. In 2026 verkennen we met aanbieders of dit vraagstuk, binnen de wettelijke kaders van de Wmo, een plek kan krijgen in nieuw beleid.

De **doorlooptijden** bij Wmo-aanvragen via de Vraagwijzer blijven een belangrijk aandachtspunt. Na een piek in 2023 hebben we deze in 2025 verder teruggebracht tot gemiddeld circa 50 dagen. Hoewel dit nog boven de wettelijke termijn ligt, laten de genomen maatregelen een structurele daling zien.

Zorgfraude

Eind 2024 is het **Actieplan preventie en aanpak zorgfraude** vastgesteld. Rotterdam is hierbij één van de koplopergemeenten in Nederland. Dertien van de zestien acties zijn we inmiddels gestart. Dit heeft geleid tot een versterkte bewustwording, fraude alertheid en een verdere verankering van de aanpak binnen de gemeente en in samenwerking met externe partners. Concrete resultaten zijn onder andere: een communicatiecampagne bij huisartsen en vraagwijzers, verhoging van het aantal PGB kwaliteitstoetsen, zes openbaar gemaakte rapportages rechtmatigheidstoezicht, actieve terugvordering en verbetering van het invorderingsproces en steekproeven naar geleverde zorg.

Ouderen

In deze collegeperiode zijn dertig **zorg- en wijkrestaurants** gerealiseerd. Deze bieden ouderen niet alleen een maaltijd, maar ook ontmoeting, activiteiten en onderlinge steun, wat van groot belang is in een vergrijzende stad met veel alleenstaanden.

Daarnaast is samen met woningcorporaties ingezet op **sociale huismeesters** in seniorencomplexen. Eind 2024 hebben we vijf subsidies verleend aan vijf woningcorporaties voor de inzet van sociale huismeesters in vijftien complexen, waardoor ouderen een vast aanspreekpunt hebben voor vragen, zorgen en signalen.

Om overlast in seniorenflats te voorkomen hebben we een dynamisch quotum ingevoerd, mogelijk gemaakt door directe bemiddeling. Sinds 1 juli 2024 verloopt de **uitstroom uit opvang en (beschermd) woonvoorzieningen** vrijwel uitsluitend via deze route: cliënten krijgen een

woning aangeboden in plaats van zelf te zoeken via Woonnet. Dit stelt woningcorporaties in staat gericht te sturen op plaatsing. Alle cliënten ontvangen minimaal een huurcontract en een jaar nazorg, waarmee duurzame uitstroom met passende begeleiding wordt geborgd.

Om de **toegang tot ondersteuning** te verbeteren, wordt extra ingezet op het bereiken van migrantenouderen. Via informatiesprekken op plekken als moskeeën en migrantenkerken, gezondheidsvoorlichting in beweeggroepen en het opleiden van gezondheidsvoorlichters met diverse achtergronden, wordt gewerkt aan betere informatievoorziening en toeleiding naar passende ondersteuning, onder andere op het gebied van dementie. Medio 2024 is het certificaat Dementievriendelijke Stad verlengd. Alzheimer Nederland erkent hiermee de structurele inzet voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Maatschappelijke opvang

Vanwege de toenemende overlast door **dakloze EU-migranten en zorgmijdende Rotterdammers** hebben we een intensieve aanpak ontwikkeld, waarin openbare orde en menselijke waardigheid samenkomen. Aan de Volkelstraat is een niet-vrijblijvende opvang met detox en begeleiding gerealiseerd. Sinds de opening in 2024 zijn honderden EU-migranten via deze opvang uitgestroomd naar werk of terugkeer naar hun land van herkomst. De ondersteuning voor deze groep met complexe problemen, zoals verslaving en psychische klachten is sterk verbeterd en het aantal langdurige buitenslapers en overlastgevende EU-migranten is aanzienlijk afgenomen. Omdat dit nog niet tot een structurele daling van overlast leidde, is eind 2025 de aanpak aangescherpt met een persoonsgerichte benadering, waarbij zorg-, handhavings- en veiligheidspartners intensief samenwerken om ook zorgmijdende Rotterdammers te bereiken.

We hebben voor alle beheercommissies rond **Huisvesting kwetsbare Doelgroepen** (HKD)-locaties geïnventariseerd waar extra acties nodig zijn in verband met mogelijke overlast. Wanneer er nog geen beheercommissie actief was, is deze opgestart. We stimuleren omwonenden om in een vroeg stadium overlast te melden. Door middel van het bespreken van meldkaarten en een nieuwe escalatieladder, kunnen we samen met de zorgaanbieders, directie veilig, handhaving en politie, maatregelen nemen.

Regionaal gezien is **Beschermd Wonen** (BW) nog altijd geconcentreerd in Rotterdam. We zetten in op spreiding van BW in de regio. Er lopen meerdere onderzoeken naar de realisatie van opvanglocaties buiten Rotterdam, waarbij moet worden onderkend dat de opening van nieuwe locaties een langdurig en complex proces is.

Rotterdam kent ongeveer zo'n 5.000 **bankslapers**, mensen zonder eigen woning die verblijven in hun netwerk. Dat heeft alles te maken met de krapte op de woningmarkt en de financiële kwetsbaarheid van mensen. Om hen te ondersteunen hebben we 100 transitieplekken in StartR (Flexwoningen) en aanvullend 100 transitieplekken in leegstaande panden gecreëerd. We hebben hiervan reeds 102 plekken gerealiseerd.

Jeugdzorg

De aanbevelingen uit het rapport '**Kind is geen kavel**' zijn opgenomen in het beleid en de inkoop voor lokale en regionale jeugdzorg met ingang van 2023. Sinds de start van de inkoop zijn de jeugdzorgkosten aanzienlijk toegenomen, waardoor passende jeugdzorg, kwaliteit en toegankelijkheid wel in een context van schaarste benaderd moeten worden. We hebben ons hard gemaakt om de meest kwetsbare kinderen en jongeren te kunnen blijven helpen.

Binnen de **wijkteams** werken we nu met één regisseur per gezin. Bij de specialistische jeugdhulp wordt in principe de zorg door één aanbieder geleverd, maar soms zijn er meerdere aanbieders met specifieke expertise nodig. De regie ligt bij één casusregisseur: dat is meestal een wijkteammedewerker die het overzicht houdt, de voortgang van het traject en het behalen van de doelen monitort. Zo voorkomen we dat meerdere partijen langs elkaar heen werken en dat de Rotterdammer met te veel verschillende gezichten te maken krijgt.

Met de komst van de nieuwe regionale contracten per 2023 zijn de budgetplafonds voor specialistische jeugdhulp vervallen. Dat geldt zowel voor de systeemaanbieders als prestatieaanbieders (forensisch). We hebben maatregelen genomen om de enorme overschrijdingen binnen jeugdhulp en de kosten om te buigen en zijn we met jeugdhulppartners in gesprek over **kostenbeheersing**. Zo hebben we onder meer de knooppunten zorg ingericht om de verwijsstromen zo goed mogelijk in te richten naar passende vormen van GGZ-zorg.

Binnen het **leerlingenvervoer** hebben we, naast een daling in totaliteit, ook een daling in de taxi en een toename in het OV gerealiseerd. Een belangrijke stap naar zelfredzaamheid voor jongeren.

13 | Jeugd- preventie

Collegetarget 11

Collegetarget Jeugdpreventie

(wethouder Achbar, programma Zorg, welzijn en wijkteams)

Vanaf 2023 ronden jaarlijks gemiddeld 5.000 kinderen en jongeren (en/of hun ouders/verzorgers) een goed onderbouwde of bewezen effectieve preventieve jeugdinterventie af.

Gehaald

Gemiddeld hebben 7.705 deelnemers per jaar een goed onderbouwde of bewezen effectieve, preventieve jeugdinterventie succesvol afgerond. Daarmee is de target jeugdpreventie ruimschoots gehaald, binnen bestaand budget. We hebben helder gecommuniceerd met de aanbieders over de doelstelling in accountgesprekken en in de subsidiebeschikkingen. Daarnaast delen we steeds de voortgang en successen met de aanbieders. Dat heeft ervoor gezorgd dat de aanbieders zich zeer verantwoordelijk voelen voor het behalen van de target en hierdoor hebben elk jaar meer jeugdigen en/of hun ouders een interventie succesvol afgerond.

14 | Sport

"In Rotterdam maken we sport mogelijk voor iedereen. Van veldjes in de wijk tot topsport op het hoogste niveau. Daarom investeren we in toegankelijke en duurzame sportvoorzieningen, een sterk verenigingsleven en meer ruimte om gratis of betaalbaar te sporten. Zo zorgen we dat sport verbindt, inspireert en voor iedere Rotterdammer bereikbaar is."

Wethouder Achbar

Collegetarget 12

Collegetarget toename sportdeelname

(wethouder Achbar, programma Sport en recreatie)

We realiseren in de periode 2022-2026 een 10% toename in de sportdeelname.

Bijna gehaald

De gemiddelde wekelijkse sportdeelname onder Rotterdammers van 5 tot 80 jaar is 67% in het sportseizoen 2024-2025. Dit is een stijging van 8% ten opzichte van de 62% in 2021/2022. De stijging van 10% in de wekelijkse sportdeelname naar 68% is daarmee niet gehaald. Het is wel gelukt om in 4 jaar een stijging teweeg te brengen in de sportdeelname. Verder laten de resultaten per specifieke doelgroep op alle vlakken een stijging zien. Ook zien we in Rotterdam een gunstige trend in vergelijking met Amsterdam en Nederland. Externe factoren die van invloed zijn op de sportdeelname in de collegeperiode zijn de invoering van betaald parkeren, de energiecrisis en de inflatie. De mate van invloed is niet bekend.

Het Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP) voorziet in de vervanging en renovatie van de bestaande **sportvoorzieningen** in de stad. Onder het IHP vallen zwembaden, binnensportaccommodaties en buitensportcomplexen en recreatiehuisvesting (speeltuinen, scouting, natuur- en milieueducatie (NME)).

De eerste 8 IHP-projecten zijn afgerond en er zijn meerdere projecten voor binnensport en zwembaden in voorbereiding (zowel nieuwbouw (5) als renovatie (6) met aandacht voor duurzaamheid, toegankelijkheid en functiemenging. Daarbij lopen er verkenningen voor nieuwbouw in combinatie met andere maatschappelijke functies (zoals de Wielewaal, de Persoonsdam, de Hoekstee). Er zijn diverse projecten voor clubgebouwen op veldsportcomplexen

in de voorbereidende fase, waaronder de complexen aan de Boszoom-Zuid en de Taludhoeve van FCB-HWD. In het IHP Sport en Recreatie 2024-2034 zijn aanvullende middelen opgenomen voor het realiseren van 9 nieuwe kunstgrasvelden.

Met een breder bereik binnen het IHP is het mogelijk dat ook scouting-, speeltuin- en NME-locaties in aanmerking komen voor de middelen uit het IHP. Onder welke voorwaarden dit kan, wordt in 2026 uitgewerkt.

Sport-, scouting en speeltuinverenigingen zijn via de investeringsregeling zelf in staat om hun accommodatie op te knappen of te verduurzamen. Het subsidieplafond voor deze regeling is voor 2025 en 2026 verhoogd. In 2025 zijn 25 subsidies verleend voor in totaal zo'n € 800.000 (plafond € 850.000).

Daarnaast heeft het college in 2025 de nieuwe aanpak voor **georganiseerde speeltuinen** '*Samen spelen, samen groeien*' vastgesteld. Onderdeel van de aanpak is dat we blijven zorgen voor veilige en groene speeltuinen. En er is specifieke aandacht voor de clubgebouwen op de speeltuinen. In 2025 is ingezet op het verduurzamen van deze gebouwen door het aanbieden van zogenaamde 'klus- en coach vouchers'.

Met het Programma 'Duurzaamheid en Sport' stelt Rotterdam Sportsupport sportverenigingen in staat om kleine duurzaamheidsinitiatieven door te voeren: van het aanschaffen van herbruikbare bekertjes en campagnes om fietsen naar de club te stimuleren, tot een inzamelstation voor statiegeldproducten. Hier is door circa 30-35 verenigingen gebruik van gemaakt (à 60.000 euro). Vanuit het Duurzaamheidstransitie Budget (DTB) is in 2025 het clubgebouw aan het Erasmuspad opgeleverd met extra duurzaamheidsmaatregelen en is een warmteopslag-installatie aangelegd onder het nieuwe kunstgrasveld. Hiermee doen we ervaring en kennis op om dit soort maatregelen in de toekomst bij alle sportaccommodaties door te kunnen voeren.

Voldoende ruimte voor sport is verankerd in de Omgevingsvisie. Daarin staat dat het sportareaal minimaal behouden blijft, en dat maatschappelijke voorzieningen (waaronder sport) in een groeiende stad op peil blijven. Als uitwerking hiervan worden de mogelijkheden onderzocht van een Urban Sports & Street Culture Campus in Stadionpark. Met het Capaciteitsplan Sportvoorzieningen hebben we een actueel inzicht in de benodigde ruimte en acties die hiertoe moeten leiden

In de afgelopen periode is de capaciteit en bezetting van indoorvoorzieningen (binnensportvoorzieningen) in kaart gebracht. Gemeente-breed kunnen we stellen dat er op dit moment voldoende capaciteit is. De sporthallen hebben over het algemeen allemaal een vrij goede bezetting, waardoor er niet veel ruimte is om een groeiende behoefte op te vangen. Er zijn delen in Rotterdam waar de druk op de sporthallen groot is. Met name in noord zien we hoge bezettingscijfers terug. We verwachten dat er in de toekomst extra sporthallen nodig zijn. Er is al ingezet op verruiming van de capaciteit met een aantal nieuwe sporthallen (Sportcentrum Feijenoord, sporthal Stadionpark, sportcentrum Overschie). Met het Capaciteitsplan Sportvoorzieningen houden we actueel inzicht in de benodigde ruimte voor (binnen-) sportvoorzieningen. Daarnaast wordt met Onderwijs bekeken waar de kansen liggen in combinatie met nieuw te bouwen gymzalen. Alle sporthallen voldoen aan de geldende NOC*NSF-eisen en de richtlijnen vanuit de KVLO.

Verenigingen in Rotterdam worden **ondersteund** om zichzelf blijvend te ontwikkelen op het gebied van vitaliteit, veiligheid en toekomstbestendigheid. Stichting Rotterdam Sportsupport (SRS) heeft de opdracht vanuit de gemeente om hierin de sport- en scoutingverenigingen actief te ondersteunen. Vanaf 2025 loopt de ondersteuning aan speeltuinverenigingen (ook) via SRS en Buurt- en Speeltuinwerk). De volkstuinverenigingen zijn een nieuwe doelgroep binnen het thema vitale en toekomstbestendige verenigingen. Momenteel onderzoeken we hoe, en door wie, deze het beste ondersteund kunnen worden.

De thema's financiën, organisatie en veilig sportklimaat blijven belangrijke thema's bij het ondersteunen van (sport)verenigingen. Vooral omdat de druk op deze thema's groot is bij verenigingen. Voorbeelden van extra inzet zijn de financiële APK's van sportverenigingen, relatiebeheer met penningmeesters en de lancering van een nieuwe zoektool voor fondsen en subsidies. Deze tool helpt Rotterdamse sportverenigingen, en ook speeltuinorganisaties en scoutinggroepen, bij het vinden van de juiste subsidies. Deze inzet levert extra financiële gegevens van verenigingen op dat wordt gebruikt om de benchmark verder aan te vullen. Dit geeft meer inzicht in de opbouw en ontwikkeling van de financiële situatie van de Rotterdamse sportverenigingen.

Op basis van beleid uit 2018 op **Veilig Sportklimaat** zijn de afgelopen jaren meerdere acties uitgevoerd in Rotterdam, hoofdzakelijk gericht op sportverenigingen. Zo is er actief ingezet op waarden- en normenbeleid, VOG, preventie van grensoverschrijdend gedrag en inclusie (SRS heeft op deze thema's 'road shows' georganiseerd bij verenigingen, is het project 'Vuist tegen discriminatie' bij vechtsportverenigingen afgerond en is er specifiek ingezet op de Rotterdamse aanpak Veilig Voetballen (met John de Wolf als ambassadeur). Op dit moment wordt er gewerkt aan een herziening van het huidige beleid Veilig Sportklimaat deze wordt in 2026 aangeboden ter vaststelling.

- We hebben meer **publieke sportvoorzieningen** gerealiseerd door buitensportcomplexen meer open te stellen en te laten gebruiken door Rotterdammers. Dit gebeurt op 2 manieren:
- Enerzijds aan de hand van "Claim je veld". Hierbij kunnen derden (organisaties en (groepen) bewoners) een veld claimen (huren) op momenten dat de hoofdgebruiker hier geen gebruik van maakt. Hier zijn 12 buitensportcomplexen formeel bij aangehaakt. Maar, verhuringen aan derden vindt op meer complexen plaats.
- Daarnaast stellen we buitensportcomplexen - op daarvoor geschikte tijden - gratis beschikbaar voor omwonenden en voegen daar programmering en voorzieningen aan toe. Openstelling betekent wel extra kosten voor beheer, schoonmaak, veiligheid etc. Dit betreft dan ook een pilot waarin we de kosten en baten verkennen. Inmiddels worden 10 buitensportcomplexen opengesteld.

Gymzalen zijn voor naschools gebruik **te huur** bij Sportbedrijf Rotterdam voor € 19,15 (incl. 9% BTW) per uur (dat is het tarief van 2022 plus het accres voor 2023, 2024 en 2025). Sportbedrijf Rotterdam heeft het naschools gebruik van gymzalen gestimuleerd door diverse acties, waaronder de campagne "Huur toch een zaal", die vanaf 2022 gestart is.

Vergeleken met de start van de campagne in 2022, zien we een toename van 5%. Sportbedrijf Rotterdam heeft een uitvraag gedaan bij incidentele huurders en een meerderheid gaf aan dat ze via de campagne "Huur toch een zaal" bij Sportbedrijf Rotterdam terecht waren gekomen. In gymzalen vinden veel verschillende activiteiten plaats. Denk daarbij aan turnen/gymnastiek,

zaalvoetbal, zelfverdedigingssporten (judo/kickboksen), dans, pilates en yoga. De gymzalen worden door verschillende doelgroepen en leeftijden gebruikt.

Laagdrempelig sporten voor jeugd kan in Rotterdam op vele manieren zoals via de schoolsportverenigingen, schoolsporttoernooien en pleinenprogramming. Deze activiteiten zijn op school en in de wijk gepromoot door de vakleerkrachten gym, Sportsupport Rotterdam en Sportbedrijf Rotterdam. Op het platform opbouwplein.nl vinden ouders en kinderen een overzicht van alle sportactiviteiten op de Cruyff Courts en Krajicek Playgrounds in Rotterdam.

De 010 Sport en Spel regeling die laagdrempelige sportevenementen in de wijk mogelijk maakt is breed gecommuniceerd aan sportaanbieders in de stad en wordt hierdoor goed benut. Met het Jeugdfonds Sport en Cultuur wordt de mogelijkheid geboden aan kinderen in armoede om de contributie voor sportdeelname vergoed te krijgen.

Het Jeugdfonds is gepromoot door (school)sportverenigingen aan (potentiële) leden en via communicatiekanalen van de gemeente Rotterdam. Vanaf 1 maart 2026 kunnen kinderen uit **gezinnen met een laag inkomen** het sport- en cultuurtegoed gebruiken (in plaats van een aanvraag bij het jeugdfonds sport- en cultuur). In het najaar 2025 zijn hierover informatiebijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast zijn gemeentelijke regelingen zoals het Jeugdtegoed (voor bijvoorbeeld sportspullen) actief onder de aandacht gebracht vanuit het armoede- en schuldenbeleid van de gemeente.

Sporten toegankelijk gemaakt voor mensen met een beperking

Om sportvoorzieningen **toegankelijk** en beschikbaar te maken voor mensen met een beperking hebben we sportaccommodaties nieuw gebouwd en gerenoveerd. Op dit moment zijn er 7 sportaccommodaties toegankelijker gemaakt, zij voldoen aan de criteria Goud volgens het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid (NLKT). De planning is dat de komende periode er nog 17 sportaccommodaties toegankelijker worden gemaakt.

Sportbedrijf Rotterdam heeft bestaande, gemeentelijke sportaccommodaties laten toetsen op de mate van toegankelijkheid door Stichting Ongehinderd. Op basis van dit advies zijn de accommodaties toegankelijker gemaakt. Bij de keuze welke accommodaties toegankelijker worden gemaakt, wordt gekeken naar de huidige gebruikers en potentiële gebruikers in de omgeving van een accommodatie.

Het toegankelijker maken van sporten voor mensen met een beperking is verankerd in het IHP Sport en Recreatie 2024-2034. Daarin is ook budget beschikbaar. Alle nieuwe sportaccommodaties worden getoetst volgens het Internationaal Toegankelijkheidssymbool (ITS).

In de meerjarige overeenkomst 2024-2027 van Sportbedrijf Rotterdam is opgenomen dat bij de inroosting van de sportaccommodaties rekening wordt gehouden dat toegankelijke sportaccommodaties beschikbaar zijn voor mensen met een beperking.

Daarnaast is ook de toegankelijkheid van 5 stadsboerderijen van Natuurstad getoetst door 010-Toegankelijk. Het doel: betere toegankelijkheid.

De nieuwe aanpak georganiseerde speeltuinen (Samen spelen, samen groeien) bevat concrete plannen voor inclusief spelen. Zo worden er vanaf 2026 ieder jaar, naar voorbeeld van speeltuinvereniging 110-Morgen, drie inclusieve model-speeltuinen ontwikkeld. Vanaf 2026 zullen 'speeltuinbendes' jaarlijks minimaal 3 speeltuinen testen, waarna aanbevelingen voor aanpassingen volgen, en uitgevoerd worden.

Dankzij de aanleg van nieuwe calisthenicsvoorzieningen, plaatsing van sportboxen en andere **openbare sportplekken** krijgen Rotterdammers meer kansen om kosteloos te sporten en bewegen in hun eigen buurt. Met de quickscan openbare ruimte is in kaart gebracht wat het huidige aanbod is, welke behoeften er in de stad leven en waar ruimte ligt voor verdere ontwikkeling. Daarnaast is in IJsselmonde, in samenwerking met Jantje Beton en de buitenspeel-coalitie (via kinderpacticatie) een nieuwe speel- en sportplek ontworpen binnen het project Pak die Buitenkans. De sportnorm sport in de openbare ruimte is in concept af en getoetst en wordt in 2026 aangeboden ter vaststelling. Voor nieuwe voorzieningen van urban sports in de openbare ruimte wordt samengewerkt met de Rotterdamse urban sporters, zoals opgenomen in de agenda urban sports.

15 | Economie, haven, ondernemerschap, toerisme en cultuur

“Dit college koos voor een duidelijke economische koers: Rotterdamse ondernemers ruimte geven om te groeien. Dat levert resultaat op. Rotterdam is de eerste gemeente die haar doel voor bedrijfsruimte heeft vastgesteld én gehaald en daarmee de neerwaartse trend keerde. Met het MKB-Actieprogramma bereikten we ruim 20.000 ondernemers – dubbel zoveel als onze oorspronkelijke ambitie – en lieten we zien wat een faciliterende overheid kan betekenen. Ook hebben we krachtig gelobbyd voor onze haven en het vestigingsklimaat, wat tot een duidelijke kentering in politiek Den Haag leidde. Zo bouwen we aan een sterke, veerkrachtige economie voor alle Rotterdammers.”

Robert Simons, Locoburgemeester en wethouder Haven, Economie, Horeca en Bestuur (wijken en kleine kernen) en Financiën

Economie

Collegetarget 13

Collegetarget bedrijfsruimte

(wethouder Simons, programma Economische ontwikkeling)

De doelstelling voor deze collegeperiode is voldoende vierkante meters bedrijfsruimte door te zorgen dat het aantal vierkante meters bedrijfsruimte gelijk blijft aan het huidige niveau.

Gehaald

Op 1 november 2025 blijkt uit de cijfers dat het collegetarget is behaald. De voorraad bedrijfsruimte bedraagt 4.335.128m² bvo en dit betekent dat er 70.657 m² bij is gekomen sinds 1 juli 2022. Dit positieve saldo is vooral het gevolg van de beperkte transformatie van bedrijfspanden naar woningen. Grote maar ook veel kleinere onttrekkingen (allen op Zuid al ruim 100.000 m²) zijn tegengehouden. Het is echter niet uitgesloten dat het tijdelijk uitstel betreft en er in de komende jaren alsnog woningbouwplannen volgen. Naast het tegengaan van transformatie is nieuwbouw en uitbreiding gestimuleerd met o.a. subsidie voor maakbedrijven. Door de stikstofregeling en de netcongestie wordt nieuwbouw in de komende jaren lastiger en neemt de druk toe om bedrijventerrein anders te benutten. Er is nog geen sprake van een oplossing van de schaarste aan bedrijfsruimte. De target is dus gehaald, maar er blijft een opgave om voldoende ruimte voor economie te behouden en te creëren.

Ondernemerschap

In het MKB-actieprogramma 2023-2026 hebben we ingezet op optimale **dienstverlening** aan ondernemers en toekomstbesteding ondernemerschap. In deze collegeperiode hebben we meer dan 20.000 keer MKB-ondernemers voorzien van advies of informatie over hun bedrijfsvoering.

Sinds de start van het college zijn er 37 **MKB-toetsen** uitgevoerd, waardoor beleid werkbaar en uitvoerbaar is gemaakt en ondernemers vooraf betrokken zijn bij subsidies en plannen.

Wij hebben de verdien capaciteit van ondernemers vergroot met het **MKB- actieprogramma**, met speciale aandacht voor startups en scale-ups, en door hen te verbinden aan het Rotterdamse innovatie-ecosysteem, financiering en internationalisering via handelsmissies. Hiervoor heeft de gemeente de afgelopen jaren met verschillende partners in de stad activiteiten ontwikkeld, zoals subsidieregelingen voor waterstof en circulair ondernemerschap, meerdere netwerken en kennisbijeenkomsten gestimuleerd (onder andere over netcongestie en AI) en programma's uitgevoerd, zoals Mkb010Next om het reguliere mkb toekomstbestendig te maken en Up!Rotterdam voor start-ups en scale-ups.

Daarnaast hebben we concrete stappen gezet om ondernemers te ondersteunen:

- Internationalisering via handelsmissies: Wij hebben startups geholpen bij hun uitbreiding naar nieuwe markten en het leggen van verbindingen met nieuwe financiers en klanten. Hiervoor zijn handelsmissies georganiseerd naar bijvoorbeeld Slush in Helsinki en CES in Las Vegas, in samenwerking met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).
- Upstream Festival: jaarlijks zorgen we ervoor dat startup en scale-up ondernemers in

contact worden gebracht met investeringsfondsen die voor hen interessant zijn zodat ze vervolginvesteringen kunnen doen, bijvoorbeeld in machines. Daarnaast zorgen we dat potentieel grote klanten zoals KPN en NS aanwezig zijn op het festival, zodat zij kennis kunnen nemen van de innovaties in onze regio en als klant afnemer kunnen worden.

Wij blijven inzetten op internationale acquisitie en handelsbevordering via **Rotterdam Partners**. Ondanks een vermindering van de subsidie heeft Rotterdam Partners nieuwe verdienmodellen ontwikkeld. Zij hebben 2,93 miljard euro aan investeringen naar de stad gehaald, bij een doelstelling van 1 miljard. Zo zijn investeringen gedaan in projecten rondom groene waterstof, de komst van Bioraffinaderij Neste, investeringen in de Erasmus MC Campus en internationale tech-startups

De acquisitieactiviteiten van Rotterdam Partners, in samenwerking met InnovationQuarter hebben geleid tot verschillende nieuwe vestigingen, uitbreidingsinvesteringen en behoud en versterken van bestaande bedrijven. Dit betreft onder andere investeringsprojecten in groene waterstof, de maritieme maakindustrie en medische technologie rondom de Erasmus MC Campus, evenals internationale tech-startups. Voorbeelden zijn het Spaanse cybersecuritybedrijf S2Grupo, het Britse medtech-bedrijf Phospho en het Amerikaanse chemiebedrijf Air Products. Om deze resultaten te bereiken zorgen Rotterdam Partners en InnovationQuarter voor internationale zichtbaarheid via het Invest in Holland netwerk. Bovendien onderhouden zij actief de contacten met internationale bedrijven en investeerders die al in Rotterdam gevestigd zijn.

Het **leegstandpercentage** van winkels in de stad is gedaald naar 9,9% (een daling van 1,5% sinds 2022). Hoewel dit een marktbeving is draagt de gemeente actief bij door met het Fonds Vitale Kerngebieden leegstaande panden aan te kopen. Deze periode zijn 7 panden aangekocht. Daarnaast is een brancherings-manager aangesteld, deze heeft in de laatste periode ruim 30 nieuwe huurders weten te plaatsen.

Om meer bedrijfsruimte te creëren hebben we het bestaande **fonds Sofie** aangepast en aangevuld met 7,2 mln euro. Dit terugkerende fonds neemt financiële belemmeringen voor investeringen in bedrijfsruimte weg en kan ingezet worden voor investeringen in huisvesting (en aanpassing daarvan) van bedrijven.

Voor **flitsbezorgers** is een aanwijzing opgesteld waarin staat opgenomen op welke locaties en onder welke voorwaarden hun magazijn geopend kan worden. De markt voor flitsbezorging is gestabiliseerd en een aantal flitsbezorgdiensten is gestopt.

Haven

Wij hebben met havenbedrijven gewerkt aan een duurzame toekomst voor **personeel**. Dit heeft geleid tot de Human Capital Coalitie Energietransitie met vijf lopende projecten, waaronder het platform werkeninderotterdamsehaven.nl, inclusietools en loopbaanprogramma's. Daarnaast hebben we innovatieve pilots op waterstof en circulaire economie gesubsidieerd.

De haven-gerelateerde handelsmissies naar onder meer de Verenigde Staten, China, Singapore, Londen, Duitsland, Noorwegen en Oman hebben bijgedragen aan:

- het vergroten van kennis over de energietransitie in relatie tot de haven waarbij het accent op walstroom en alternatieve brandstoffen lag (zoals LNG, methanol, ammoniak en waterstof)
- het positioneren van Rotterdam als maritime capital of Europe tijdens verschillende internationale conferenties; dit heeft bijgedragen aan het aantrekken van buitenlandse investeerders naar Rotterdam
- het presenteren van Rotterdamse bedrijven met oplossingen op het gebied van slimme en duurzame scheepvaart richting potentiële buitenlandse afnemers. Een aantal van deze Rotterdamse bedrijven heeft na deelname aan de handelsmissies nieuwe opdrachten binnengehaald.

Bedrijven in de haven kampen met stikstofproblematiek, beperkte netcapaciteit en hoge energiekosten. Door het slechte investeringsklimaat kregen we te maken met bedrijfssluitingen, het terugtrekken van grote investeringen en verloren we honderden arbeidsplaatsen. Samen met de havengemeenschap hebben we een **lobby** gevoerd om deze problematiek van de haven op de Haagse agenda te krijgen. Als resultaat hiervan heeft het kabinet maatregelen genomen die het investeringsklimaat verbeteren. Echter de problematiek van de nadelige nettarieven en de beperkingen door stikstofnormen moeten nog worden opgelost.

In samenwerking met Havenbedrijf Rotterdam, het Rijk, Deltalings en Provincie Zuid-Holland hebben we de **Havenvisie 2050** opgesteld is deze door de gemeenteraad ook vastgesteld. De Havenvisie geeft de ambitie aan voor de toekomst van de Rotterdamse haven en fungeert als kompas: de ambities staan als een stip op de horizon, ook als de omstandigheden veranderen.

Waterstof en walstroom

Dankzij onze investeringen in het Versnellingshuis en het proactieve contact met de DCMR verlopen de **vergunningprocedures** voor waterstofprojecten sneller.

Het college heeft, samen met het Havenbedrijf, een vernieuwde **Walstroomstrategie 2025-2035** opgesteld en deze is in november 2025 aan de raad gestuurd.

In maart 2025 is de walstroominstallatie voor zee-cruiseschepen voor de Wilhelminakade in gebruik genomen en feestelijk geopend. Tientallen cruiseschepen hebben inmiddels gebruik gemaakt van deze installatie. De aanleg van **walstroom** voor de binnenvaart is vrijwel afgerond. Op de Parkkade is de walstroomvoorziening voor zeevaartschepen in aanbouw. De oplevering is voorzien in de eerste helft van 2026. Met alle grote containerterminals zijn intentieafspraken gemaakt over het aanleggen van walstroom. Netcongestie is voor bedrijven die in de gebieden liggen waar geen nieuwe stroomaansluitingen mogelijk zijn, een beperkende factor.

Horeca, Nachtcultuur en festivals

Wij hebben het ondernemerschap gestimuleerd en Rotterdam **verlevendigd**. De openingstijden van de avondhoreca zijn verruimd. Hierdoor kunnen ongeveer 1.000 horecaondernemers in Rotterdam met een avond-horecaverunning (categorie 2 en 3) een uur langer openblijven op vrijdag- en zaterdagavond. Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 20% van deze horecaondernemers

gebruikt maakt van het uurtje langer en geeft 90% aan hier zeer tevreden mee te zijn. Daarnaast kunnen zij gebruik maken van extra geluidjes en verlaatjes en zijn de lasten voor het bijschrijven van beheerders en leidinggevenden gehalveerd.

Door meerdere jaren extra terrasruimte te bieden - en waar mogelijk de tijdelijke terrasuitbreiding op te nemen in exploitatievergunningen – hebben we bijgedragen aan het **verdienvermogen** van de horeca. Er zijn nieuwe terrassen aan het water vergund bijvoorbeeld rond de Rijnhaven en aan de Westerkade. In nieuwe gebiedsplannen, zoals M4H en De Kaai, is ruimte gemaakt voor terrassen aan het water.

Er is op 15 locaties beleidsmatig ruimte geboden voor nieuwe 24-uursvergunningen en/of vergunningen met meer dan achtergrondmuziek. Op meerdere van deze locaties zijn vergunningen verleend.

Door een nieuwe landingspagina voor horecaondernemers op de website en het bestendigen van het Team Ondernemers Maatwerk voor terrassen is de regelgeving verduidelijkt en de dienstverlening verbeterd.

Dankzij de inzet van extra handhavers, horecastewards en de introductie van de Safe'R Spot (een veilige plek in de nacht waar uitgaanspubliek terecht kan voor steun en hulp) is bijgedragen aan een **veiliger nachtleven**, met behoud van de balans tussen levendigheid en leefbaarheid.

In juli 2024 heeft het college de nieuwe horecagebiedsplannen vastgesteld. Deze plannen kunnen binnen de driejarige looptijd worden aangepast als ondernemers met nieuwe, kansrijke initiatieven komen.

Eind 2024 is het **Nachtplan** vastgesteld, waarmee we de culturele waarde van de nacht erkennen en innovatie, expressie en ontmoeting stimuleren. We hebben een nachtraad en nachtburgemeester geïnstalleerd. N8W8 R'dam is daarmee een belangrijke gesprekspartner en vertegenwoordiger van de nachtcultuur. We zijn begonnen met de Nachtdienst, als integraal loket voor conceptontwikkeling, vergunningen, subsidies en locaties. Makers vinden beter hun weg naar bestaande subsidieregelingen en we zien meer toekenningen voor initiatieven in de nacht. In 2025 is financiële en fysieke ruimte beschikbaar gesteld om gemeentelijke locaties geschikt te maken voor nachtgebruik. Er zijn daarnaast diverse vergunningen verleend, waaronder voor een nieuwe nachtclub in Merwe Vierhavens. Nachtcultuur wordt daarnaast structureel meegenomen in gebiedsontwikkelingen. Tot slot is er weer gestart met nachtvervoer. Na een pilot rijdt RET weer met een nachtnet van 13 lijnen, met aansluiting op NS-nachttreinen

Toerisme

Afgelopen jaren hebben wij samen met Rotterdam Partners blijvend ingezet op het aantrekken **van beurzen en congressen** gericht op de Rotterdamse economische focussectoren en ambities. Daarnaast hebben wij de congressector en de concurrentiepositie van Rotterdam versterkt door samenwerking tussen bedrijven, onderwijs, gemeente en Rotterdam Partners, een economische impactanalyse, een verkenning naar verduurzaming en een nieuwe merkstrategie.

Er is een gecontroleerde **groei van toerisme en hotels** ingezet door nieuwe bezoekaanleidingen buiten het centrum te creëren en uitvoering te geven aan het hotelbeleid. Via internationale

campagnes zijn bijzondere plekken buiten het centrum onder de aandacht gebracht. Samen met bewoners en ondernemers zijn projecten gerealiseerd die de identiteit van plekken versterken, zoals The Splash op Zuid, Court van Noord, Brinkplein en The Bigger Splash in Hoek van Holland, en de Tunnel of Spark onder de Willemsbrug. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen om nieuwe hotelontwikkelingen in het centrum planologisch te beperken.

Mede door deze inzet heeft Rotterdam meer toeristen en zakelijke bezoekers mogen ontvangen. Dit laten de cijfers van het aantal hotelovernachtingen ook zien (bron: CBS).

Jaar	Hotelovernachtingen Rotterdam (x mln.)
2014	1,46
2015	1,55
2016	1,67
2017	1,82
2018	2,04
2019	2,04
2020	1,03
2021	1,17
2022	2,26
2023	2,60
2024	3,09

Sinds 2014 is het aantal **hotelovernachtingen** in Rotterdam meer dan verdubbeld tot 3,09 miljoen in 2024. Ook 2025 ziet er gunstig uit: tot en met november zijn al bijna 3 miljoen overnachtingen gerealiseerd, waardoor een lichte groei ten opzichte van 2024 wordt verwacht. De opwaartse lijn na de coronadip zet daarmee door. In 2024 was iets meer dan de helft van de overnachtingen toeristisch; de rest had een zakelijk motief, vaak gerelateerd aan congressen en evenementen. Congresbezoekers zijn economisch waardevol, met een gemiddelde besteding van 389 euro per bezoek. Rotterdam Partners trok in 2024 29 nieuwe congressen aan, goed voor 154.450 congresdeelnemersdagen en ruim 59 miljoen euro economische spin-off. Daarnaast bezochten 2,4 miljoen mensen Rotterdam voor een dagtrip. Zij keren vaak terug (gemiddeld 4,2 keer per jaar) en besteden per bezoek circa 51 euro, vooral bij het MKB. De sector Toerisme & Recreatie biedt in Rotterdam 24.400 banen, goed voor 6,5% van het totaal.

Voor de **riviercruise** hebben we in 2024 een reserveringssysteem ingericht. Hiermee zijn de ligplaatsen gereguleerd en genereren we inkomsten die we daarvoor niet kregen. De inkomsten willen we onder meer gebruiken om de duurzaamheid te bevorderen en walstroom aan te leggen op de kades.

Per 1 januari 2025 is een **cruisebelasting** ingevoerd zodat ook cruisepassagiers bijdragen aan de stad. Het tarief bedraagt €5,90 per passagier per nacht, met vrijstelling voor kinderen tot 4 jaar. Verschillende elementen (zoals de invoering van een cruisebelasting en de plaatsing van walstroominstallaties) hebben gezorgd voor een betere balans tussen de lusten en lasten van cruiseschepen in Rotterdam.

Cultuur verbreed

"In deze collegeperiode hebben we belangrijke stappen gezet voor de cultuur in Rotterdam. We hebben het plan voor de renovatie van Boijmans Van Beuningen in gang gezet, waarmee we een stap dichterbij komen bij een modern museum dat de mooiste collectie van Europa een nieuwe plek biedt. Ook hebben we voor Museum Rotterdam een vaste locatie gevonden in de Steigerkerk, waar het verhaal van onze stad verteld kan worden. Verder hebben we de transitie in de cultuursector in gang gezet, met als doel cultuur open en toegankelijk te maken voor alle Rotterdammers. En als eerste stad in Nederland heeft Rotterdam gratis bibliotheekabonnementen voor alle leeftijden ingevoerd, zodat meer Rotterdammers toegang krijgen tot boeken, voorstellingen en andere culturele evenementen."

Wethouder Kasmi

In de uitgangspunten voor het **cultuurbeleid** voor de periode vanaf 2025 (Cultuurplan 2025 - 2028) hebben we opgenomen dat wij de inzet van cultuur verbreden naar andere maatschappelijke sectoren. Daarnaast is meer ingezet op lokale culturele programmering en is het geld ruimer verdeeld over de wijken, wat heeft bijgedragen aan een betere spreiding van diverse vormen van cultuur over de wijken en kleine kernen.

Scholen en culturele instellingen werken intensief samen in heel Rotterdam om kwalitatief goed cultuuronderwijs te bieden op de scholen. Twee goede voorbeelden zijn Slim Organiseren met kunstvakdocenten en KunstPakt, de Rotterdamse aanpak van Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK). Deze programma's hebben een grote bijdrage geleverd aan het verankeren van cultuuronderwijs in het curriculum van scholen.

Vanuit **Slim Organiseren** staan sinds 2022 (kunst)vakdocenten voor de klas, zodat leerkrachten de ruimte krijgen om zich te focussen op andere taken. Door de inzet van deze kunstvakdocenten krijgt cultuuronderwijs een vaste plek binnen deze scholen. In 2025 waren dit 79 docenten, in 2026 wordt de inzet verhoogd naar 91 docenten. Het aantal deelnemende PO-scholen is in deze periode substantieel gegroeid van 7 (2022) naar 20 (2025).

In de periode 2021-2025 is voortgeborduurd op het beleid van het vorige college en is het aantal Rotterdamse onderwijsinstellingen met structureel **cultuuronderwijs** flink gestegen. In het primair onderwijs (PO) steeg het aantal scholen dat deelneemt aan CMK van 67 naar 132. Daarnaast nemen 16 VO en 11 VMBO scholen én 2 MBO instellingen deel onder de naam KunstPakt (het landelijke programma CMK). Bij de meerjarige KunstPakt projecten ligt de focus op borging van het cultuuronderwijs op de school. Momenteel nemen 40 scholen aan deze meerjarige projecten deel. Vaste samenwerkingspartners zijn het "Maas theater en dans" en "Zangexpress".

We hebben samen met onze partners overeenstemming bereikt over inhoudelijke uitgangspunten voor ruimtelijke ontwikkeling **Cultuur & Campus** (concept-masterplan).

De Europese subsidie (€ 5 miljoen) wordt ingezet voor een kleinschalige start aan Putselaan 178. Na verbouwing van het pand wordt daar samen met wijkbewoners, lokale ondernemers, (kunst) onderwijs en gemeente geëxperimenteerd met een vernieuwende mix van (kunst)-onderwijs, cultuur en maatschappelijk relevant onderzoek.

Het onderzoek naar de **stads museale functie** hebben we afgerond en in december 2022 verzonden aan de raad. Bij de VJN 2023 en 2024 zijn middelen vrijgemaakt voor de (tijdelijke)

huisvesting en programmering. In juli 2025 hebben wij besloten om de Steigerkerk aan te kopen als huisvesting voor het museum. De gemeenteraad heeft in december 2025 positief besloten over het krediet om dit te financieren.

Recent heeft de Raad voor Cultuur (RvC) het rapport “**Toezicht in de culturele sector**, een kunst apart” gepubliceerd waarna uw raad de motie Koster (‘Rotterdams Toezicht’) aangenomen heeft. In de afdoening van deze motie hebben we aangegeven de voorgestelde maatregelen van de RvC te onderschrijven. We houden de landelijke ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. We blijven als Rotterdam aangehaakt bij eventuele nieuwe of veranderende uniforme richtlijnen en gaan daarover actief in gesprek met het ministerie van OCW. Waar mogelijk zullen we aanhaken en/of een pilot faciliteren, alsook governance blijven handhaven als urgent onderwerp binnen de transitie van de culturele sector.

Wij hebben FENIX met bijzonder veel genoegen verwelkomd in de stad. En er waren meer **ontwikkelingen**. Het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen is geopend terwijl de grootschalige renovatie van Boijmans is gestart. Het Nederlands Fotomuseum vestigt zich op een inspirerende nieuwe locatie met aanzienlijk lagere huurkosten. Voor Museum Rotterdam is onlangs een nieuwe plek gevonden: de iconische Steigerkerk. Andere in het oog springende ontwikkelingen zijn de komst van het nieuwe CollectieCentrum Rotterdam als waardevolle aanvulling voor musea, en de grootschalige renovatie van de Centrale Bibliotheek, die transformeert tot een toekomstbestendige, inspirerende ruimte waar erfgoed, cultuur en gemeenschappen samenkomen in een vernieuwd hart van de stad.

Na enige vertraging is september 2025 de eerste subsidie van € 891.000 (uit de gemeentelijke bijdrage van €18 mln) verleend aan **Blijdorp** voor de ontwerpfasen Victoriaserre. Momenteel heeft Blijdorp een uitdraag lopen voor de ontwerpfasen Victoriaserre. Tevens wordt een integraal concept uitgevraagd voor de gehele Riviérahall inclusief commercieel, financieel, ruimtelijk, creatief en duurzaamheidsconcept.

Fair pay

Voor de periode 2021-2024 ontvingen cultuurplaninstellingen eenmalig geormerkte middelen om mensen werkzaam in de sector eerlijker te belonen en zo fair pay te stimuleren. Voor het Cultuurplan 2025-2028 zijn deze middelen structureel gemaakt en integraal toegevoegd aan het totaalbudget.

Het college stelde in 2025-2028 bewust geen verplichtende normen of oormerking voor fondsenwerving bij grote instellingen vast, omdat extra inzet daarop niet automatisch tot meer inkomsten leidt. In plaats daarvan investeerde het college in **ondersteuning** via kennisdeling, netwerkvorming en het versterken van een gezonde financieringsmix. Bij het Cultuurplan 2025-2028 werd die financieringsmix voor het eerst centraal gesteld door een toets op zakelijke bedrijfsvoering in de subsidiebeoordeling. Daarnaast faciliteerde het college Cultuur & Business 010, borgde het de Rotterdamse Cultuurlening en zette het subsidie in als hefboom, om ruimte te creëren voor nieuwe makers zonder de culturele infrastructuur te verzwakken.

We hebben de **administratieve last voor culturele instellingen verminderd**, met name op het gebied van de subsidieverstrekking, door procedures en formulieren vooraf af te stemmen met

OCW, Rijkscultuurfondsen en G9. De Handleiding die gebruikt is voor het Cultuurplan 2025-2028 was korter dan die van 2021-2024, met minder aan te leveren formulieren. Ook worden het jaarverslag en jaarplan van culturele instellingen als basis gebruikt voor de financiële toetsing, waardoor minder aanvullende gegevens nodig zijn. Verder zal de jaarlijkse informatieaanlevering kritisch worden herzien, waarbij alleen noodzakelijke gegevens voor subsidieverlening en accounthouderschap worden opgevraagd. Een en ander verlaagt de administratieve kosten en personele inzet op deelname aan subsidietenders voor met name kleinere instellingen. Wel kent de informatiebeperking een ondergrens vanwege noodzakelijke onderbouwing en volledigheid van subsidieaanvragen voor een zorgvuldige beoordeling.

De afgelopen Collegeperiode heeft geleid tot een doorbraak voor het project “renovatie **Museum Boijmans Van Beuningen**”. In 2024 heeft de gemeenteraad een principebesluit genomen om te kiezen voor de Ambitievariant. In het daaropvolgende jaar is een schenking van het filantropische fonds Droom en Daad overeengekomen en is het ontwerp van Mecanoo uitgewerkt tot een definitief ontwerp. Het ontwerp is overwegend positief ontvangen door de adviseurs en de Rijksdienst en lovend ontvangen in de (landelijke) pers. Het ontwerp blijft, mede dankzij de schenking, binnen de gestelde financiële kaders. De museumdirectie heeft aangetoond na opening tot een neutrale exploitatie te kunnen komen. Met deze twee gerealiseerde voorwaarden heeft de gemeenteraad einde 2025 het uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld. De volgende mijlpalen zijn de aanvraag omgevingsvergunning en de marktselectie van een aannemer voorzien in 2026.

Rotterdam is de stad van makers. We bieden ruimte om te experimenteren, samen te werken en te groeien, aan creatieve pioniers en grassroots. De vierkante meterprijs van ateliers is in Rotterdam de laagste van de vier grote steden. In 2023 heeft het college de uitvoeringsnota **ateliers en broedplaatsen 2030** vastgesteld waarin opnieuw een uitbreiding van ateliers en broedplaatsen voorzien is: een groei van 67.500 m² naar 100.000 m². Hiervan levert de gemeente 50%, en SKAR (St. Kunstaccommodaties Rotterdam) de andere 50%. Sinds de vaststelling zijn inmiddels 5 nieuwe atelierpanden toegevoegd waarmee ruim 12.000 m² atelierruimte is toegevoegd en 240 kunstenaars een atelierruimte hebben.

Verder is in het kader van het IHP (Integraal Huisvestingsplan) een start gemaakt met de grootschalige verbouwing van de HBS aan de 's Gravendijkwal waarin makers en instellingen op het gebied van de podiumkunsten gehuisvest zijn.

De Omgevingsvisie Rotterdam geeft richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Daarin is opgenomen dat maatschappelijke voorzieningen moeten meegroeien met het aantal inwoners. Om dat mogelijk te maken, is het belangrijk om bij gebiedsontwikkelingen tijdig ruimte te reserveren voor deze voorzieningen. Dat gebeurt onder andere met de referentiewaarden. De referentiewaarden zijn in feite ruimtereserveringen om te voorkomen dat voorzieningen pas laat, met onvoldoende omvang, of helemaal niet, worden meegenomen. De referentiewaarde cultuur heeft er in deze collegeperiode concreet voor gezorgd dat er **ruimte voor cultuur** in de gebiedsontwikkelingen Binnenstad op Twee Oevers, Merwevierhaven, Alexanderknoop en Rotterdams Tij in de planvorming is opgenomen en dat deze vervolgens ook in de investeringsruimte van de Uitvoeringsstrategie Omgevingsvisie is verwerkt.

De **transitie cultuur** markeert een fundamentele koerswijziging waarin cultuur niet langer een afzonderlijk beleidsdomein is, maar het fundament vormt onder stedelijk beleid, maatschappelijke opgaven en gebiedsontwikkeling. Gedreven door signalen uit de stad, advies van onder meer IABx en versneld door de opheffing van de RRKC, heeft kwartiermaker Heleen Ririassa in 2025 een eindadvies opgeleverd dat inzet op rechtvaardigheid, relevantie en representatie. Dit leidt allereerst

tot de komst van de Cultuurhaven Rotterdam per voorjaar 2026: een onafhankelijk, meerstemmig en participatief adviesorgaan dat gevraagd en ongevraagd adviseert over cultuurbeleid aan raad en college.

Sinds 1 mei 2025 is de **Bibliotheek Rotterdam** de eerste in Nederland die alle inwoners een gratis lidmaatschap biedt en boetes heeft afgeschaft. Met het gratis abonnement kunnen Rotterdammers op 23 locaties boeken, kranten of tijdschriften lenen. De bibliotheek heeft al een groot aantal nieuwe leden welkom geheten. In 2025 waren er 19.413 leden met het gratis abonnement. Het gratis abonnement richt zich met nadruk op doelgroepen met een kleinere beurs en op doelgroepen met lagere taalvaardigheid en digitaal vaardigheid. Een demografische analyse laat zien dat het gratis aanbod bovengemiddeld gebruikt wordt door deze groepen.

Tot slot is Rotterdam voor de derde keer uitgeroepen tot **beste festivalstad** van de wereld. Rotterdam wordt geroemd om de diversiteit en innovatie die de stad weet te programmeren. We zetten ons voortdurend in voor een positief klimaat dat festivals en evenementen stimuleert en laat groeien en dat wordt gezien.

16 | Bestuur en organisatie

Het college heeft Rotterdam **internationaal** sterk geïmagineerd als koploper in maritieme innovatie, energietransitie en klimaatadaptatie, onder andere via deelname aan conferenties en handelsmissies.

- Er zijn handelsmissies georganiseerd naar onder andere Hamburg, Oslo, Houston, Singapore, en Shanghai. Deze missies hebben geleid tot nieuwe investeringen zakelijke kansen voor het Rotterdamse bedrijfsleven.
- Wij hebben Rotterdam geïmagineerd tijdens spreekmomenten op belangrijke internationale conferenties zoals de World Hydrogen Summit in Rotterdam, de VN waterconferentie, de World Cities Summit, de C40 en de COP28, de Urban 20 Mayors Summit en de wereldtentoonstelling in Osaka, Japan.
- De problemen rondom EU-arbeidsmigratie zijn internationaal op de kaart gezet middels werkbezoeken aan Brussel, Polen en Roemenië en deelname aan het European Migration Forum. Er is gepleit voor stevige handhaving, betere registratie, integratie en goed werkgeverschap.
- Voor veiligheid en ondermijning is een Europees Offensief tegen Explosies gestart en zijn missies naar bronlanden van cocaïne georganiseerd. Er is op landelijk niveau meer aandacht gekomen voor de drugscriminaliteit, informatie-uitwisseling en operationele samenwerking is verbeterd, gerichte veiligheidsmaatregelen in Rotterdam en overzees zijn toegenomen en de publiek/private samenwerking is versterkt.
- Daarnaast heeft er kennisuitwisseling plaatsgevonden op onderwijs, cultuur en digitale inclusie, met steden als Malmö, Manchester en Madrid.
- Tot slot heeft Rotterdam door aanwezigheid bij grote sportevenementen zoals de Olympische Spelen en Tour de France haar positie als kennispartner voor sportinfrastructuur en positionering als evenementenstad versterkt.

Organisatie

Collegetarget 14

Collegetarget tevredenheid conerndienstverlening

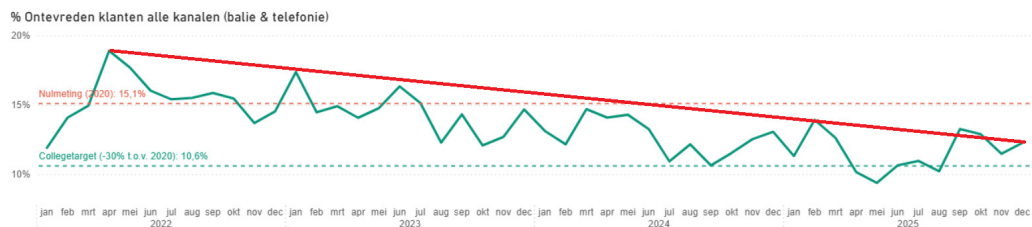
(wethouder Buijt, programma Dienstverlening)

We willen dat aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 minder Rotterdammers ontevreden (≤ 6) zijn over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente met 30% gedaald ten opzichte van 2021.

Bijna gehaald

Met een daling van circa 24% van het percentage ontevreden Rotterdammers over het contact met de gemeente is meer dan 80% van de doelstelling gerealiseerd. De dienstverlening is verbeterd op basis van feedback van Rotterdammers. Via klanttevredenheidsonderzoeken is een score op vriendelijkheid, duidelijkheid, tijdigheid en algemene tevredenheid uitgevraagd bij de publiekscontacten via telefonie en op de gemeentelijke locaties.

Op de aspecten vriendelijkheid en duidelijkheid van onze dienstverlening zijn de scores met 37% verbeterd. Vooral het verbeteren van de scores op tijdigheid vraagt nog extra aandacht. Technische storingen en onverwachte omstandigheden maken dat het beeld over de jaren heen een grillig verloop laat zien. Wel is een rode lijn zichtbaar met een daling van het percentage ontevreden Rotterdammers over het contact met de gemeente tijdens de collegeperiode.

De belangrijkste doelstellingen uit de opgave van de Rotterdamse Dienstverlening zijn ook gerealiseerd. Dit zijn: de bovengenoemde daling van het aantal ontevreden Rotterdammers, de daling van het aantal negatieve klantsignalen op doorbraakthema's en de verhoging van de First Time Fix (Rotterdammers in één keer helpen) bij het klantcontactcentrum.

Daarnaast is de concern-brede opgave de Rotterdamse Dienstverlening de afgelopen jaren leidend geweest in de verbetering van onze klantcontactkanalen en onze klantbeleving. De ontwikkelingen zijn gericht op goed gebruik van beschikbare data, gedegen gebruikersonderzoeken, verdere digitalisering van onze dienstverlening en het verbeteren van klantprocessen. Ook de menselijke maat is verankerd in de brede opgave van De Rotterdamse Dienstverlening. De kern is dat Rotterdammers zich gehoord, en met respectvol behandeld voelen.

Stageplaatsen

Tijdens de coronaperiode konden veel stagiairs niet terecht bij andere organisaties of bedrijven in Rotterdam. De Gemeente Rotterdam bood toen daarom meer stageplaatsen aan dan normaal: in 2022 ruim 1.000 stageplaatsen. Na corona was er geen tekort meer. In 2023 zijn 639

stageplaatsen gerealiseerd. Op basis dat cijfer is de stagedoelstelling in 2024 bijgesteld naar 600. Die doelstelling is in 2024 en 2025 behaald. In alle jaren ligt het aandeel mbo-stages boven de 25%.

Lerende organisatie met een veilig werkklimaat

Het onderwerp integriteit, omgangsvormen en een veilig werkklimaat staat volop in de aandacht. Dit blijkt uit het grote aantal trainingen en workshops, de toename van meldingen en signalen en de vele verzoeken om ondersteuning vanuit de hele organisatie.

In maart 2025 is het Portaal en Meldpunt Integriteit gestart voor meldingen over ongewenste omgangsvormen. Per 1 december 2025 is ook de optie van anoniem melden (SpeakUp) toegevoegd. De rol en positie van vertrouwenspersonen is veranderd: zij functioneren niet meer als meldpunt of probleemoplosser, maar primair als laagdrempelig en luisterend oor voor medewerkers. Om de onafhankelijkheid van het proces te versterken is eind september 2025 een externe Adviesgroep Integriteit geïnstalleerd.

De organisatie werkt aan een personeelsbestand dat de stad weerspiegelt. Dit gebeurt via objectieve werving en selectie, gerichte aandacht voor diversiteit in leidinggevende posities en het versterken van inclusief leiderschap. De voortgang wordt intern periodiek gemonitord, extern gebruiken we metingen zoals de Barometer Culturele Diversiteit van het CBS.

Minder websites

Van de oorspronkelijk ruim 400 externe gemeentelijke websites en domeinen, zijn er nu nog 73 actief. We maken onderscheid tussen gemeentelijke websites (38) en websites in samenwerking met partners (35). Van de 73 actieve websites zijn er 34 (waarvan 22 gemeentelijk) gecertificeerd op toegankelijkheid. Door het aantal gemeentelijke websites te verminderen en door meer informatie centraal aan te bieden via Rotterdam.nl, is de digitale dienstverlening en informatie beter bereikbaar en vindbaar.

Om meer helderheid te brengen in onze communicatiekanalen, is van de MeldR app de belangrijkste app gemaakt voor het doen van meldingen over afval en buitenruimte. Ook doen we onderzoek naar de wensen van Rotterdammers rondom de verschillende app-applicaties in Rotterdam. Op basis hiervan komt in de eerste helft van 2026 een voorstel voor een nieuwe app die duidelijker en herkenbaarder is voor de Rotterdammer.

Programma *Rotterdam Transparant* ondersteunt de organisatie bij de invoering van de Wet Openbare Overheid (Woo). We voldoen eind 2025 aan de wettelijke eisen van het actief openbaar maken van twee informatiecategorieën en de invulling van de rol van Woo-contactpersoon. Vanaf 2026 kunnen de overige categorieën op een nieuw (volgens de voorwaarden van de Woo) platform worden gepubliceerd. Het Rijk moet daartoe nog een planning afgeven.

Voor passieve openbaarmaking geldt: het aantal en de complexiteit van Woo-verzoeken is de

afgelopen jaren sterk gestegen. Er is een centraal Woo-team ingericht dat de regie voert over de meeste verzoeken en de organisatie ondersteunt. Ondanks de forse groei in aantallen is het gelukt om verzoeken structureel tijdig af te handelen.

Binnen de Rotterdamse datastrategie staan de FAIR principes centraal: (open) Data wordt vindbaar, toegankelijk en herbruikbaar aangeboden. Recent is hierover ook het Whitepaper gepubliceerd: "Verantwoord (her)gebruik van Data met het Rotterdams Federatief Datastelsel". Met daarin als uitgangspunten het makkelijk toegankelijk en herbruikbaar aanbieden van data voor burgers, bedrijven, organisaties, ketenpartners en onze collega's binnen de gemeente. Kortom: verantwoord gebruik vanaf het ontwerp. Deze Rotterdamse insteek bouwt voort op de EU Dataspaces, het landelijk Federatief Datastelsel en het Grenzeloos Datalandschap. We stemmen de ontwikkelingen van het Rotterdams Federatief Datastelsel actief en bewust af met het meerjarige BZK-programma "Interbestuurlijke Datastrategie" dat invulling geeft aan "prioriteit Data" van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie. We krijgen landelijk positieve feedback dat we vooroplopen en snel kunnen opschalen als dat nodig is.

De opgave uit het coalitieakkoord was het realiseren van een bezuiniging op de organisatie. De totale organisatie-opgave uit het coalitieakkoord bedraagt € 20,3 mln in 2023 oplopend naar € 26,2 mln vanaf 2026. In de Voorjaarsnota 2023 is een algemene taakstelling voor de organisatie (financieel en formatief) van € 150 mln (structureel € 50 mln) opgenomen. Deze heeft de aanduiding "Kiezen voor Rotterdam" gekregen en betreft de periode 2024-2027. Hierover wordt de raad tot en met de jaarstukken 2027 twee keer per jaar geïnformeerd via de Raadsmonitor Organisatieopgave Kiezen voor Rotterdam. Tot nu toe ligt de realisatie in lijn met de taakstelling.

Zoals benoemd in het coalitieakkoord zijn de middelen voor de Ombudsman en de Sociaal Raadslieden verhoogd.

Financiën

De PenC-producten zijn opgesteld met inachtneming van de financiële spelregels uit het coalitieakkoord. Het weerstandsvermogen is vanaf 2024 en 1.0 of hoger gerealiseerd en begroot. Het structureel exploitatiesaldo is vanaf 2027 positief. Voor een solide financiële positie heeft dit college ook de noodzakelijke omhoogingsmaatregelen genomen.

Lokale lasten zoals de OZB zijn gedurende de bestuursperiode niet verhoogd maar uitsluitend naar prijspeil geïndexeerd. Er is gestuurd op een gemiddelde lokale lastendruk naar G4-niveau.

Rotterdam heeft deze bestuursperiode gelobbyd om een daling van het gemeentefonds te voorkomen. De eerder verwachte daling is gereduceerd door het Rijk maar nog niet geheel ongedaan gemaakt.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat één derde van de groei in de algemene dekkingsmiddelen aan de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor wordt toegevoegd. Door ontwikkelingen in de grootte van de algemene dekkingsmiddelen, is dit niet altijd volledig gelukt. Voor de verkoopopbrengst Eneco zijn de kaders voor aanwending conform het coalitieakkoord toegepast.

De budgetten die nodig zijn voor het tijdig vervangen, renoveren of restaureren van het huidige bezit zijn t/m 2029 op peil gebracht.

17 | Wijk aan zet

"In Rotterdam begint het in de wijk. Bewoners weten als geen ander wat hun buurt nodig heeft. Dankzij nauwe samenwerking tussen wijk- en dorpsraden, de ambtelijke ondersteuning in de wijken en wijkwethouders zijn verreweg de meeste acties uit de jaaractieplannen gerealiseerd. Van nieuwe speelplekken en verbeteringen in de buitenruimte tot sociale initiatieven die de leefbaarheid een impuls geven. Geen grote woorden, maar zichtbare resultaten: 90 procent van de acties is uitgevoerd. We hebben gedaan wat we hebben beloofd."

Wethouder Simons

Collegetarget 15

Collegetarget wijk aan zet

(wethouder Simons, programma Dienstverlening)

Het college realiseert (in deze collegeperiode) naar het oordeel van de wijkraad 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.

Gehaald

De target is met 90% behaald. Door middel van jaarlijkse 8- en 12-maandsrapportages zijn tijdig knelpunten in de uitvoering van acties gesignaleerd en zowel met de wijkraden, als bestuurlijk besproken. Hierdoor kon tijdig worden bijgestuurd. Ook is het proces jaarlijks geëvalueerd en zijn kleine verbeteringen doorgevoerd. Bijvoorbeeld door wijkraden te helpen bij het nog meer SMART formuleren van nieuwe acties. Intensieve samenwerking tussen de clusters heeft gezorgd voor doorlopende sturing en waar nodig bestuurlijke escalatie via vak – of wijkwethouder.

Met **37 wijkraden en 2 dorpsraden** zijn we vier jaar geleden gestart in een nieuw systeem en met een nieuwe manier van samenwerken tussen bewoners, bestuur en ambtenaren. Vanuit het college zijn wethouders gekoppeld aan de wijken en dorpen. Samen hebben we gewerkt aan een stad die leefbaarder, socialer en hechter is. Afgelopen jaar hebben we gekeken wat er goed is gegaan en beter kan. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe verordening, gebouwd op ervaringen en voorstellen van de wijkraden zelf. Daarmee hebben we een stevig fundament gelegd voor de volgende generatie wijk- en dorpsraadleden.

Wijkhubs voor laagdrempelige ondersteuning

Rotterdam heeft in elke wijk een **wijkhub**. In 37 wijken is een vaste wijkhub en in twee wijken wordt op grote regelmaat de mobiele wijkhub ingezet. We werken aan naamsbekendheid, bredere openingstellingen en programmering op maat. De wijkhubs zijn een belangrijke voorziening om Rotterdammers op een laagdrempelige manier te ondersteunen en te betrekken. Voor de programmering wordt in veel wijkhubs in samenwerking met o.a. ambtenaren, welzijnsorganisaties, woningcorporaties, politie en wijkraad ingespeeld op actuele thema's die in de wijk spelen.

Meer aandacht voor de kleine kernen

Wij hebben een wethouder **Kleine Kernen** aangesteld om zo het belang van deze 'Rotterdamse buitengebieden' te onderstrepen. Met als onderliggend ambitiedocument 'Nieuwe buitenkansen uit 2022' hebben we 32 miljoen vrijgemaakt voor de kleine kernen. Het resultaat is dat er in Hoek van Holland gewerkt is aan de VeiligheidsHub, het dorpscentrum, strandboulevard, strandopgang Rechtestraat, Toegangspoort Nationaal Park Hollandse Duinen en de Oranjabonnen. In Rozenburg: voorbereidingskosten Bibliotheek, aankoop en opknappen Bibliotheekgebouw Rozenburg. Op Heijplaat: Masterplan buitenruimte Heijplaat oude Dorp, Zuidpunt Heijplaat omgevingsvisie. In Pernis: Ontwikkeling waterkant, duurzame herinrichting en vergroening Metroplein, Pernisserpark intensiveren groen en recreatief gebruik, verlichting nieuw fietspad Bakkeroordseweg en zichtlijnen opslag tanks Shell Pernis .

Binnen het Toeristisch Recreatief Ontwikkelings Perspectief (**TROP**) zijn vele projecten in Hoek van Holland uitvoering. Voorbeelden hiervan zijn de herinrichting van het Brinkplein, Strandboulevard en de Oranjabonnepolder. Het militair erfgoed in Hoek van Holland wordt zichtbaarder gemaakt en steeds meer in samenhang gepresenteerd. Projecten zoals strandopgang Rechtestraat en Voorduinen zijn in de verkennende fase. Budget voor de realisatie is beschikbaar. Het ondernemersklimaat voor de strandtent-exploitanten is sterk verbeterd door de wijziging in de huursituatie, de exploitanten huren nu direct van de gemeente.

18 | Financiën

“Het is belangrijk dat we Rotterdam financieel gezond en toekomstbestendig hebben gehouden. Ondanks stevige maatschappelijke en economische uitdagingen staat de stad er financieel robuust voor en dragen we een solide huishoudboekje over aan het volgende college. De begroting laat zien dat we ruimte hebben behouden voor noodzakelijke investeringen in een sterke, veilige en aantrekkelijke stad. Die stabiele basis vormt de randvoorwaarde voor alles wat we als gemeente kunnen waarmaken.”

Wethouder Simons

De **PenC-producten** zijn opgesteld met inachtneming van de financiële spelregels uit het coalitie-akkoord. Het weerstandsvermogen is vanaf 2024 en 1.0 of hoger. Het structureel exploitatiesaldo is vanaf 2027 positief. Voor een solide financiële positie heeft dit college ook ombuigingsmaatregelen moeten nemen. De besparing op personeelslasten is hiervan een voorbeeld. De OZB is gedurende de periode niet verhoogd maar enkel geïndexeerd. In 2024 zijn de OZB-opbrengsten zelfs verlaagd met €2,9 miljoen. Die verlaging is destijds doorgevoerd om te sturen op de lokale lastendruk binnen de G4.

Bij de begroting 2023 en de voorjaarsnota 2023 hebben we een **investeringsvoorstel** aan de raad aangeboden. Tevens is de motie ‘Kaders voor conversie’ (22bb004966) afgedaan met een voorstel (22bb006017) volgens welke spelregels het restant zal worden aangewend.

Op verschillende manieren geven we invulling aan onze **lobby** tegen de daling van het **gemeentefonds** in 2026. Ambtelijk nemen we deel aan diverse werkgroepen. Daarnaast hebben we in verschillende verbanden (w.o. G4 en VNG) opgetrokken om de daling van het gemeentefonds te mitigeren. De korting op het gemeentefonds is sinds het CA door het rijk bij de Miljoenennota 2023, Voorjaarsnota 2023 en de Voorjaarsnota 2024 en 2025 deels verzacht geweest.

Conform het coalitieakkoord sturen we op het toevoegen van één derde van de groei in de algemene dekkingsmiddelen aan de bestemmingsreserve **Rotterdamse Investeringsmotor**. Door het fluctuerende karakter van de algemene dekkingsmiddelen, mede afhankelijk van externe factoren, is de één derde regeling echter niet altijd volledig toegepast.

We hebben de kaders voor aanwending van de **verkoopopbrengst Eneco** gehanteerd, daarbij geholpen door degelijke adviezen van de externe Adviescommissie aanwending verkoopopbrengst Eneco.

We hebben de budgetten voor kapitaallasten die nodig zijn voor het tijdig **vervangen, renoveren of restaureren** van het huidige bezit t/m 2029 (i.c. het laatste jaar van de actuele meerjarenraming) op peil gebracht. Het is aan volgende colleges en gemeenteraden om dit beleid voort te zetten.

Bijlage

Overzicht realisatie college targets eindverantwoording 2022-2026

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026
1. Collegetarget veilig (burgemeester Schouten) De Veiligheidsindex (VI) binnen het Wijkprofiel heeft in 2026 een gemiddelde score die gelijk of hoger is dan de gemiddelde score op de VI in 2022 (110).De 5 laagst scorende wijken *) op de VI van 2022 (Carnisse, Hillesluis, Tussendijken, Tarwewijk, Lombardijen) laten in 2026 een stijging van tenminste 5 punten zien t.o.v. 2022.	Totaal: 110	Eindwaarde 2026 104 (-6) Niet gerealiseerd
	Carnisse = 85 Hillesluis = 88 Tussendijken = 89 Tarwewijk = 89 Lombardijen = 90	Carnisse = 87 (+2) Hillesluis = 98 (+10) Tussendijken = 101 (+12) Tarwewijk = 90 (+1) Lombardijen = 107 (+17) Deels gerealiseerd.

Toelichting college target veilig

Het Wijkprofiel is gekoppeld aan één college target op gebied van veiligheid. Zowel de sociale als de fysieke index hebben geen college target. Het target voor de veiligheidsindex bestaat uit twee onderdelen. De eerste is dat de gemiddelde score van Rotterdam in 2026 gelijk is aan of hoger ligt dan de score in 2022 (110). Deze target wordt met 104 niet gehaald. De tweede betreft de vijf laagst scorende (focus)wijken in 2022, die in 2026 een stijging van ten minste vijf punten moeten laten zien. Drie van de vijf wijken voldoen aan de target, twee wijken niet.

Waarom niet gehaald?

Stad: Het stedelijke doel ten aanzien van veiligheid is niet behaald doordat er een duidelijke stijging zichtbaar is in het ervaren onveiligheidsgevoel onder bewoners. Uit de meest recente wijkprofielen blijkt dat Rotterdammers zich minder veilig voelen in hun stad dan in voorgaande jaren. Deze ontwikkeling hangt samen met verschillende factoren die elkaar versterken. Allereerst is sprake van een toename in de subjectieve beleving van geweld en bedreiging. Bewoners geven vaker aan dat zij geweldsincidenten signaleren of zich zorgen maken hierover in hun omgeving. Hoewel feitelijke politiecijfers niet altijd een vergelijkbare stijging tonen, dragen (sociale) media, zichtbare incidenten en persoonlijke ervaringen sterk bij aan een verslechterd veiligheidsgevoel. Daarnaast is er meer ervaren overlast van groepen jongeren, wat bijdraagt aan gevoelens van onveiligheid in de publieke ruimte. Een stijging van ervaren overlast door drugsgebruik en straatintimidatie versterkt dit verder. Deze vormen van overlast hebben een directe invloed op de leefbaarheid en de veiligheidsbeleving van bewoners. Tot slot wordt diefstal vaker als probleem ervaren. In samenhang betekenen deze ontwikkelingen dat, ondanks alle inspanningen de ervaren veiligheid in Rotterdam achterblijft bij het gestelde stedelijke doel.

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026

Focuswijken: Hillesluis, Tussendijken en Lombardije laten de benodigde stijging zien. Lombardije is opvallend, met een score die boven het stedelijk gemiddelde ligt. Carnisse en Tarwewijk halen de target niet, al laat Carnisse wel een lichte verbetering zien. Per saldo is de veiligheidsindex in alle vijf de focuswijken in 2026 hoger dan in 2022, terwijl de stad als geheel juist een daling laat zien. Het wijkprofiel bevestigt daarmee dat in de vijf focuswijken waar vanuit centrale regie op alle drie de domeinen (fysiek, sociaal en veilig) met aanvullende (financiële) middelen wordt geïnvesteerd de inzet bijdraagt aan het vergroten van veiligheid. In het bijzonder de initiatieven die samen met bewoners en maatschappelijke partners worden opgepakt (meedoen en meetellen).

Wat gedaan om wel te halen?

Voor het behalen van de doelstelling gericht op het gemiddelde van Rotterdam is gewerkt aan de vijf veiligheidsopgaven (veilige wijken, zorg en veiligheid, aanpak jeugdcriminaliteit, aanpak ondermijning in stad en haven en aanpak high impact crimes en digitale criminaliteit). De ambities voor deze opgaven inclusief de doelstellingen zijn opgenomen in het integrale veiligheidsplan van de gemeente Rotterdam (zie [Veiligheidskoers 2023-2027](#)). Daarnaast zijn alle afspraken die zijn opgenomen in het coalitieakkoord die gaan over de aanpak van wapengeweld, straatoverlast en het aanpakken van de drugsmafia allemaal uitgevoerd.

In de focuswijken zijn we extra gerichte acties gestart. Zo stimuleren we bewoners om incidenten sneller te melden (bijvoorbeeld via meldingscampagnes en buurtbijeenkomsten), pakken overlastlocaties aan (zoals hangplekken en foutgeparkeerde voertuigen) en treden op tegen storende bedrijfspanden, langdurige leegstand en ondermijnende activiteiten, bijvoorbeeld door gerichte controles en bestuurlijke maatregelen. We doen dit met een integrale aanpak, waarbij we niet alleen op veiligheid en handhaving inzetten, maar ook aandacht hebben voor sociale samenhang en de kwaliteit van de buitenruimte. Zie ook de collegebrief over de uitkomsten van het wijkprofiel 2026.

2. Collegetarget verminderen naastplaatsingen en zwerfafval (wethouder Lansink-Bastemeijer): We verminderen naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die het slechtst scoren. Doel in deze collegeperiode is een stijging van de CROW-score op naastplaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt.	Nulmeting: 79% niveau B (2021)	Eindwaarde: 84% niveau B of hoger Realisatie 2025: Realisatie: 82,80%

In deze collegeperiode is duidelijke vooruitgang geboekt op het collegetarget zwerfafval en naastplaatsingen. Sinds de nulmeting in 2021 is de gemiddelde score in de 20 targetwijken gestegen van 78,86% naar 82,80% in 2025. Het collegetarget van 83,86% is daarmee formeel net niet gehaald.

In 2025 is ten opzichte van 2024 een verbetering van ruim 2 procentpunt gerealiseerd. Deze verbetering is bereikt door intensivering van de inzet en versterkte aansturing, waaronder extra uitvoeringscapaciteit, aanvullende schoonrondes op piekmomenten en gerichte dagelijkse sturing op basis van meldingen en meetresultaten. Daarmee is in het laatste jaar nadrukkelijk vooruitgang geboekt op het behalen van het target.

Het eindresultaat wordt bepaald door de combinatie van de componenten naastplaatsingen en zwerfafval. Op naastplaatsingen is sprake van een structurele verbetering, wat laat zien dat dit onderdeel binnen de huidige systematiek goed beïnvloedbaar is. Zwerfafval laat een weerbarstiger beeld zien. Deze component hangt sterk samen met het gebruik van de openbare ruimte en het gedrag van gebruikers, en vraagt om voortdurende inzet om het bereikte niveau vast te houden.

Voor een uitvoerende organisatie betekent dit dat verbetering niet uitsluitend het resultaat is van meer inzet, maar ook van wat er dagelijks in de stad gebeurt. Het schoonhouden van de stad is daarmee geen eenmalige prestatie, maar een continu proces waarin extra inzet steeds sneller wordt 'ingehaald' door nieuw gebruik en nieuwe vervuiling. Dit maakt dat verdere verbetering binnen de bestaande aanpak en tijdshorizon slechts in beperkte mate kan worden afgedwongen.

Samenvattend laat het eindbeeld zien dat het collegetarget net niet is behaald, ondanks een substantiële verbetering en maximale inzet in 2025. Het resultaat onderstreept zowel de geboekte vooruitgang als de grenzen aan wat binnen de huidige systematiek en rolverdeling realistisch beïnvloedbaar is, met name bij zwerfafval.

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026
3. Collegetarget meer groen (wethouder Lansink-Bastemeijer): In deze collegeperiode wordt 20 ha groen erbij gerealiseerd of wordt de planvorming afgerond en start de uitvoering ervan uiterlijk in 2026.	Nulmeting: 0	Eindwaarde: 20 Realisatie: 26,9

De inspanning om de openbare ruimte te vergroenen, is deze collegeperiode voortgezet en geïntensiveerd om deze collegetarget van 20 hectare extra groen te kunnen realiseren. Bij alle inrichtingsplannen die worden gemaakt, geldt standaard de opgave om extra groen te realiseren. Daarnaast wordt bij rioolnieuwingsprojecten, onderhoud van wegen, groeiplaatsverbetering voor bomen en onderhoud van speelplaatsen expliciet gekeken of er groen in een project kan worden toegevoegd en daar zijn ook financiën voor beschikbaar gesteld. Verder wordt de aanleg van groene daken gestimuleerd, onder andere met een klimaatsubsidieregeling. Dit alles is in het actieplan "De groenagenda: Rotterdam gaat voor groen 2023-2026" door het college vastgelegd. Al deze inspanningen hebben geleid tot een zeer positief resultaat: met 26,9 hectare is de target meer dan behaald.

4. Collegetarget schil om de school (wethouder Kasmi): In het schooljaar 2025/2026 hebben 100 basisscholen en voortgezet onderwijs scholen, met een achterstandsscore hoger dan 0, een schil om de school waarin minimaal 1 van onderstaande interventies is opgenomen: tutoren, mentoren; schoolzorgteams; preventief jongerenwerk op school; slim organiseren met Kunstvakdocenten en expeditie Digitaal	Nulmeting: 61	Eindwaarde: 100 Realisatie: 121

De streefwaarde van het collegetarget 'Schil om de school' is 100 scholen. Inmiddels nemen 121 scholen deel en is het collegetarget dus ruim gehaald. We zien met name een groot aantal deelnemende scholen bij de schoolzorgteams en het jongerenwerk.

Gedurende deze collegeperiode hebben we de interventies actief onder de aandacht gebracht bij scholen en tegelijkertijd gemonitord of zij nog voldoende aansluiten op de behoeften van het scholenveld. Voor enkele interventies, zoals Expeditie Digitaal, Mentoren op Zuid en Tutoren, constateren we een daling in deelname. Dit komt deels doordat veel scholen ná de peildatum van 1 november starten, waardoor zij niet meetellen voor het target.

Naast de kwantitatieve resultaten hebben we ook geïnvesteerd in de kwaliteit van de interventies. Zo worden bij de schoolzorgteams effecten gemeten met behulp van de effectenladder van Oberon. Voor Tutoren is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar hoe de High Dosage Tutoring-methode nog effectiever kan. Deze inzichten zijn niet alleen beschikbaar voor het Rotterdamse scholenveld, maar worden ook landelijk gedeeld via de HBO-kennisbank.

Hoewel het target is behaald, blijven we in de toekomst in gesprek met het onderwijs over de kwaliteit en effectiviteit van de interventies.

5. Collegetarget schuldhulpverlening (wethouder Norvillle): In deze collegeperiode vergroten we de instroom in de schuldhulpverlening door in totaal 15.750 intakes af te nemen en pakken we schulden aan door in totaal 8.200 schuldregelingen te starten	Nulmeting: 0 (startdatum 1-1-2023)	Eindwaarde intakes: 15.750 (cumulatief) Mijlpaal 2025: 5.550 intakes Realisatie 2025: 5.281 Realisatie cumulatief: 15.420 intakes, realisatie van 98% Eindwaarde gestarte schuldregelingen:

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026
		8.200 (cumulatief) Mijlpaal 2025: 2.700 ge- starte schuldregelingen Realisatie 2025: 2.089 ge- starte schuldregelingen Realisatie cumulatief: 6.282 gestarte schuldre- gelingen (bron: Allegro), realisatie van 77%

Het aantal daadwerkelijk gerealiseerde unieke intakes gedurende de periode 2023 t/m 2025 is 15.420. Het daadwerkelijk aantal gerealiseerde schuldregelingen is 6.282.

Deze collegeperiode hebben wij sterk ingezet op het vergroten van de bekendheid van onze schulddienstverlening. Wij benaderden Rotterdammers actief via promoteteams, informatiecampagnes en onze partners in de stad, en versterkten de samenwerking met bijvoorbeeld het Werkstation op Zuid. Toch blijft de stap naar hulpverlening voor veel mensen groot. Wantrouwen richting de overheid, het Toeslagenschandaal, schaamte én de wens om problemen zelf op te lossen spelen daarbij een belangrijke rol.

Onze extra inzet zorgde voor meer intakes, waaronder meer unieke intakes die meetellen voor de target. In de praktijk zijn vaak meerdere gesprekken nodig of komen mensen later terug met nieuwe vragen. Daarnaast leidt niet elke hulpvraag tot een schuldregeling; soms is een adviesgesprek of een betalingsregeling voldoende. In de praktijk zien we ook een toename in het aantal adviesgesprekken, met name in het afgelopen jaar. Dit werk telt niet mee voor deze target, maar heeft wel grote positieve impact op Rotterdammers met geldzorgen en zegt ons dat we de Rotterdammer eerder weten te bereiken en middels een gedegen advies de juiste stappen ondernemen om een schuldregeling te voorkomen.

6. Collegetarget minder Rotterdammers in de bijstand (wethouder Versnel) In deze collegeperiode (eind 2025) daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000.	Nulmeting: 34.028 (peildatum 01-07-2022)	Eindwaarde: 30.000 Realisatie 31 december 2025: 31.794.

In deze collegeperiode zijn 11.959 mensen uitgestroomd naar werk of ondernemerschap. Duizenden Rotterdammers die hebben mogen ervaren dat werk loont. Wij willen dat zoveel mogelijk Rotterdammers onafhankelijk worden van een uitkering en de kans krijgen mee te doen op de arbeidsmarkt. De maatregelen en acties die wij deze collegeperiode hebben geïnitieerd of geïntensiveerd zijn daarop gericht: het ondersteunen van Rotterdammers op weg naar werk. Want werk is geweldig! Werken betekent niet alleen meer inkomen. Werk levert sociale contacten op, vergroot het gevoel een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving en levert meer eigenwaarde op.

Door die inzet in de afgelopen 4 jaar is het bijstandsvolume gedaald met 2.234 bijstandsuitkeringen. Daarmee zijn we koploper in Nederland. Ondanks de daling stond op 31 december 2025 het aantal uitkeringen op 31.794. Daarmee hebben we ons zeer ambitieuze target van een daling van het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000 eind 2025 niet gehaald. Bij de start van de collegeperiode bedroeg het bijstandsvolume 34.028. In deze periode hebben we veel acties en maatregelen genomen om deze daling te realiseren. Naast de vele maatregelen en acties met effect op de korte en middellange termijn, hebben we deze collegeperiode ook structurele veranderingen in gang gezet die meer tijd nodig hebben om hun volledige effect te sorteren. Onze target van 30.000 uitkeringen gaan we halen, maar pas in de loop van de volgende bestuursperiode.

Met het beleidskader Participatie 2023-2026 'Werk is Geweldig!' hebben we – gesteund door uw raad - een stevige basis gelegd om Rotterdammers in de bijstand sneller aan het werk te helpen. Onze aanpak kenmerkt zich door een duidelijke focus, waarvan de uitvoering is geborgd in vijf samenhangende actielijnen:

1. Stimuleren duurzame uitstroom en beperken instroom;
2. Zorgen voor een rechtmatige inkomensvoorziening;

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026

3. De ontwikkeling van mensen bevorderen;
4. Zorgen voor meer passend werk;
5. Meer focus en samenwerking op de regionale arbeidsmarkt.

Er zijn verschillende redenen waarom het target nu nog niet gehaald is:

- Er is sprake van een kwalitatieve mismatch tussen de huidige vaardigheden, ervaring en het opleidingsniveau van Rotterdammers in de bijstand en de vraag op de arbeidsmarkt. Daarom investeren we in deze Rotterdammers én helpen we werkgevers Rotterdammers met een afstand tot de arbeidsmarkt een passende plek te bieden in hun bedrijf.
- Er zijn steeds minder financiële middelen beschikbaar om alle werkzoekenden tegelijk intensief te begeleiden. Daarom heeft dit college ook ingezet op het zo effectief mogelijk benutten van de ambtelijke capaciteit en beperkte financiële middelen.
- Steeds meer mensen in de bijstand hebben te maken met structurele fysieke of mentale beperkingen of belemmeringen zoals schulden of een zorgbehoefte. Zij kunnen waardevol werk doen in Rotterdam, maar het vinden van passend werk is ingewikkeld.
- De bijstandspopulatie vergrijsd en de gemiddelde uitkeringsduur neemt toe. Naarmate de leeftijd en gemiddelde uitkeringsduur stijgt wordt het steeds moeilijker om aan werk te komen en aan het werk te blijven.
- Ons beleid is niet de enige invloed op het bijstandsvolume. Ook (geo)politieke ontwikkelingen en de (inter)nationale conjunctuur hebben hun effect.

Ons college heeft geen grote onbenutte kansen laten liggen om de daling naar 30.000 Rotterdammers in de bijstand te versnellen. Dat is ook de conclusie van het adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) die wij hebben gevraagd dit te onderzoeken. Zoals u heeft kunnen lezen in de conclusies van dat onderzoek (10 oktober 2024, 24bb006951) heeft ons college met het beleidskader 'Werk is geweldig!' een compleet en samenhangend pakket aan maatregelen genomen.

7. Collegetarget bouw nieuwe woningen (wethouder Zeegers): Het college start de in de komende drie en een half jaar met de bouw van 12.500 – 14.500 nieuwe woningen. Van deze woningen (uitgezonderd tijdelijke woningen) behoort 20% tot het sociale segment en 35% tot het middensegment.	Nulmeting: 0 (1 juli 2022)	Eindwaarde: 12.500 - 14.500 (20% in het sociale segment en 35% in het middensegment) Realisatie cumulatief 1 juli 2022 t/m 31 dec 2025: 12.538 (26,3% in het sociale segment en 34,4% in het middensegment) (inclusief 441 die wel meetellen in het totaal aantal, maar voor de berekening van de percentages eruit zijn gefilterd).

De target is op aantallen gehaald immers er zijn 12.538 gestart, onderkant target is 12.500. De target is op sociaal aandeel gehaald immers er is 26,3% in het sociale segment gerealiseerd, doelstelling was minimaal 20%. De target is op middensegment bijna gehaald, immers er is 34,4% gerealiseerd, doelstelling was minimaal 35%

We zijn gestart met de bouw van ruim 1.000 studentenwoningen en naar verwachting tot eind 2025 komen er nog 300 bij. Begin 2026 verwachten we de start bouw van nog eens ruim 600 woningen.

Er was voldoende planvoorraad bij aanvang om de target te kunnen halen. Bijsturing op prijssegmenten was wel nodig. Vanaf 2022 zijn we geconfronteerd met economische tegenwind in de bouw, waaronder blijvend stijgende

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026

bouwkosten, terugtrekken van beleggers en bouwers op de woningmarkt. We hebben een divers pallet aan maatregelen ingezet: extra 25 miljoen doorbouwfonds tot pakweg 57 miljoen, sluiten van een doorbouw-akkoord om de bouw door te zetten en meer focus aan te brengen op realisatie betaalbare bouw, o.a. maatregelen de Startbouwregeling Rotterdam, tijdelijke flexibiliteit tussen koop en huur, standaardisatie van procedures via het besluitvormingsmodel Ruimtelijke Ontwikkelingen, extra inzet op optoppen en flexwonen en afspraken over hoe de duurzame opgave in de bouw te realiseren.

Naast de gemeentelijke financiële middelen hebben we ingezet op verwerven externe subsidies. We ontvingen ruim 26 miljoen aan Startbouw Impuls middelen van het rijk. Zowel de SBR en de SBI-regeling hadden tot doel om het betaalbare segment aan te jagen. Andere verkregen Rijksbijdragen zoals RHA hebben bijgedragen aan de startbouw van woningen voor specifieke doelgroepen, zoals studenten en ouderen.

Eind 2024 hebben we een extra set aan maatregelen ingezet via de Rotterdamse Aanpak Uitvoering Woningbouw (RAUW), deze aanpak is gericht op sneller bouwen van betaalbare woningen, door minder regels en heldere keuzes (zonder in te leveren op kwaliteit). Concrete maatregel daarbij: Versoepelen gemeentelijke beleidsregels, zoals Kwaliteitsbeleid Wonen, doorpakken op digitale gebieds-ontwikkeling, meldpunt overbodige regels, en het verder opzetten van de samenwerking via de Rotterdamse wekmethode (parallel plannen) in projecten.

We hebben gestuurd door middel van intensief bestuurlijk overleg, zoals maandelijks bouwproductie voortgangsoverleg, wekelijks de mogelijkheid voor partijen om bij vastzittende obstakels in projecten via het Stadsmakersuurtje een doorbraak te forceren. Aanvullend via bestuurlijk overleg met de corporaties gekomen tot een periodieke monitoring en voortgangsbespreking bouw sociale woningbouw. Evenals de lobby richting ander overheden voor financiële middelen, aanpassing regelgeving, investeringspositie corporaties, etc..

8. Collegetarget verbeteren verkeersveiligheid (wethouder Lansink-Bastemeijer): We verbeteren de verkeersveiligheid in Rotterdam door effectieve maatregelen te treffen op dertig van de meest verkeersonveilige locaties in de stad.	Nulmeting: 0	Eindwaarde: 30 Realisatie 2025: 2 Realisatie cumulatief: 8

Tot en met 2025 zijn totaal 8 locaties opgeleverd [in 2025 zelf: 2]. Net over de jaarwisseling worden naar verwachting nog twee extra targetlocaties opgeleverd. Zoals eerder (via brieven, p&c-documenten en Rapportages Mobiliteit) gerapporteerd zal de doelstelling van dertig locaties naar verwachting pas eind 2026 worden gehaald.

Context: Ondertussen worden deze bestuursperiode per jaar veel méér verkeersonveilige locaties aangepakt. Deze voldoen echter niet allemaal aan de criteria van de target. Het gaat bijvoorbeeld om blackspots of locaties waar Rotterdammers zich onveilig voelen. Totaal zijn tot en met 2025 26 [18 geen target + 8 wel target] onveilige locaties verbeterd. Eind van deze collegeperiode zullen daarmee wel 30 locaties verkeersveiliger zijn gemaakt. Daarnaast worden er bijvoorbeeld nog schoolomgevingen verbeterd en worden 115 straten omgebouwd naar 30 km/u.

Waarom is het niet gelukt de targets volgens de targetdefinitie te halen?

De collegetarget bevat een behoorlijke ambitie, door een nieuwe, integrale methode in te voeren om verkeersonveiligheid vast te stellen, met drie criteria: slachtoffers, modelmatige risico-inschatting en beleving. Daarmee is van curatief naar preventief beleid overgestapt. Ook de effectmeting en evaluatie achteraf is nieuw. De selectiefase van locaties heeft o.a. door dataverzameling, opzetten van analyse en toetsing en nieuwe werkmethode langer geduurd, waardoor met achterstand is begonnen aan de aanpak van locaties die aan deze criteria voldoen. Ondertussen liep de uitvoering volgens de oude aanpak wel gewoon door. Daarnaast wordt het inpassen en afstemmen van werken in de buitenruimte een steeds grotere opgave.

Juist ook vanwege de grote hoeveelheid werkzaamheden op straat is verder opschalen van de aanpak op de collegetarget niet overwogen. Vanwege de standaard doorlooptijd van buitenruimteprojecten van 2 jaar, had opschalen vanaf 2024 eigenlijk ook al geen baat meer. Er zijn totaal in 2024 wel 35 locaties in voorbereiding genomen om ook bij geheel wegvallen van enkele locaties toch voldoende planvoorraad te houden.

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026
9. Collegetarget CO2-reductie (wethouder Zeegers): We zetten in op minimaal 25% CO2-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990.	Nulmeting: -10% t.o.v. 1990 (3,09 Mton)	Eindwaarde: Stedelijke CO2-uitstoot minimaal -25% t.o.v. 1990: (2,58Mton) Realisatie: inschatting -35%

In 2024 was de CO2-uitstoot voor het stedelijke gebied 2,4 Mton, berekende de Milieudienst Rijnmond (DCMR) afgelopen september. Dit is een daling van 30% ten opzichte van 1990. De inschatting van de DCMR is dat in 2025 de uitstoot nog verder daalt naar 2,25 Mton, wat een daling van -35% ten opzichte van 1990 is. De verwachting is dus dat de Rotterdamse collegetarget van -25% in 2025 wordt overtroffen. De gemeente Rotterdam heeft aan de collegetarget gewerkt met de uitvoering van het Klimaat Actieplan Rotterdam (KAR).

De daling komt vooral door een groener energiegebruik en ook doordat het aanbod van schonere bronnen stijgt, waaronder de Rotterdamse wind- en zonprojecten. Ook gebruiken Rotterdammers minder aardgas. Isolerende maatregelen en aardgasvrij-projecten zorgen verder voor een gestage toename van de verduurzaming van de gebouwde omgeving. De invoering van de Zero-emissiezone voor bestel- en vrachtauto's op 1 jan 2025, zorgt voor een verdere afname van de CO2-uitstoot door mobiliteit die ook de komende jaren doorzet. Daarnaast zijn ook externe factoren, van invloed op de CO2-uitstoot. Denk hierbij aan economische ontwikkelingen zoals hogere energieprijzen door de oorlog in Oekraïne.

10. Collegetarget woon(zorg)concepten (wethouder Buijt): In de collegeperiode 2022-2026 realiseren we minimaal 14 Thuisplusflats voor ouderen en starten we met de bouw van nieuwe woon(zorg)complexen voor ouderen, zodat in totaal 24 voorzieningen beschikbaar komen.	Nulmeting: n.v.t.	Eindwaarde: 24 Realisatie 2022 - 2025: 23

In 2024 14 nieuwe Thuisplusflats aanbesteed (en zes al bestaande Thuisplusflats opnieuw gecontracteerd onder nieuwe contractvoorwaarden; komend tot een totaal van 20 Thuisplusflats in de stad). Dit onderdeel van het target is daarmee gehaald.

Voor het nieuwbouwdeel zijn wij vanaf het begin van de periode gericht te werk gegaan. Wij hebben samen met onze partners gekeken waar projecten konden worden aangepast of versneld om ouderenwoningen mogelijk te maken. Dat vergde soms extra inspanning: herontwerpen, aanpassingen in plattegronden en nieuwe berekeningen. Een goed voorbeeld is het project Dukdalf, waar dankzij de gezamenlijke inzet, met name van Woonstad, een ontmoetingsruimte aan het ontwerp is toegevoegd zodat binnen het project een woonconcept voor ouderen gerealiseerd kon worden. Negen projecten zijn inmiddels gerealiseerd. Een tiende project in stadshart Hoogvliet start naar verwachting binnenkort met de bouw. Door een onvoorziene verschuiving in de uitvoeringsplanning zal dit project naar verwachting in de eerste maanden van 2026 starten. Formeel valt het daarmee net buiten de targettermijn en kan het niet worden meegeteld in de eindstand per december 2025.

De opgave eindigt echter niet op 31 december 2025. Vanuit het college zetten wij daarom in op een snelle realisatie van de 10 projecten die ondertussen zijn uitgegroeid tot 14 projecten (inclusief de verwachte realisatie in 2026 en 2027).

11. Collegetarget Jeugdpreventie (wethouder Achbar): Vanaf 2023 ronden jaarlijks gemiddeld 5.000 kinderen en jongeren (en/of hun ouders/verzorgers) een goed onderbouwde of bewezen effectieve preventieve jeugdinterventie af.	Nulmeting: 0	Doel eindwaarde: 5.000 gemiddeld per jaar Gerealiseerd eindwaarde: 7.705 gemiddeld per jaar

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026

Gemiddeld hebben 7.705 deelnemers per jaar een goed onderbouwde of bewezen effectieve, preventieve jeugdinterventie succesvol afgerond. Daarmee is de target jeugdpreventie ruimschoots gehaald binnen bestaand budget. We hebben helder gestuurd op de doelstelling via accountgesprekken met de aanbieders en in subsidiebeschikkingen. Daarnaast delen we steeds de voortgang en successen met de aanbieders. Dat heeft ervoor gezorgd dat de aanbieders zich zeer verantwoordelijk voelden voor het behalen van de target. Aanbieders vroegen elk jaar iets meer goed onderbouwde en bewezen effectieve interventies aan en ze zijn in staat geweest om meer jeugdigen en hun ouders te informeren over en motiveren voor het aanbod. Daardoor steeg deelname van 5.602 deelnemers in 2023 naar 8.375 in 2024 en 9.138 in 2025 (extrapolatie). Door inzet van preventieve trainingen en cursussen in de wijk en thuis worden o.a. sociaal emotionele vaardigheden en opvoedvaardigheden versterkt en wordt psychosociale problematiek en middelengebruik verminderd of voorkomen.

12. Collegetarget toename sportdeelname (wethouder Achbar): We realiseren in de periode 2022-2026 een 10% toename in de sportdeelname	Seizoen 2021/22: (gemiddelde van metingen over november 2021 en april 2022): Wekelijkse sporters: 62%	Eindwaarde: 68% Realisatie seizoen 2024/25: 67%

De gemiddelde wekelijkse sportdeelname onder Rotterdammers van 5 tot 80 jaar is 67% in het sportseizoen 2024-2025. Dit is een stijging van 8% ten opzichte van de 62% in 2021-2022. De stijging van 10% in de wekelijkse sportdeelname naar 68% is daarmee niet gehaald. Het is wel gelukt om in 4 jaar een stijging teweeg te brengen in de sportdeelname. Onze inspanningen waren erop gericht om mensen die al sporten, blijvend te laten sporten, om mensen die tijdens de coronapandemie gestopt waren met sporten weer terug te krijgen en om mensen die niet sporten te laten starten met sporten. Deze inspanningen lijken effect te hebben: het aandeel niet-sporters is in deze collegeperiode afgenomen van 31% naar 27%. Verder laten de resultaten per specifieke doelgroep op alle vlakken een stijging zien. Zowel het percentage mannen als het percentage vrouwen dat wekelijks sport is toegenomen: in het sportseizoen 2024-2025 sportte 72% van de mannen wekelijks en 63% van de vrouwen. De sportdeelname van de jeugd van 5 tot en met 18 jaar is in vergelijking met andere leeftijdsgroepen het meest toegenomen en is nu hoger dan voor de coronapandemie. Ook de sportparticipatie van bijna alle andere leeftijdsgroepen is nu hoger dan voor de coronapandemie. De sportparticipatie van de groep ouderen van 65 tot 80 jaar ligt nog onder het pré-corona niveau, maar ten opzichte van de start van de collegeperiode is wel een kleine stijging te zien. De sportdeelname is voor alle opleidingsniveaus toegenomen en is het grootste bij mensen met als opleidingsniveau po, vmbo of mbo-1. Hiermee is het verschil met mensen met als opleidingsniveau hbo, wo kleiner geworden. Mensen met een beperking zijn iets vaker wekelijks gaan sporten: in april 2024 sportte 55% van deze groep wekelijks en in april 2025 58%. Tenslotte zien we in Rotterdam een gunstige trend in vergelijking met de trend in Amsterdam en Nederland.

Vanuit het sportbeleid is deze collegeperiode intensief ingezet op het laten stijgen van de sportdeelname van Rotterdammers samen met onze sportpartners in de uitvoering: Sportbedrijf, Sportsupport, Rotterdam Topsport. Dat gebeurt onder andere door in te zetten op het toeleiden van Rotterdammers naar sport en bewegen, het opzetten van voldoende en passend sportaanbod in de stad, het ondersteunen van sportverenigingen om hen vitaal te houden dan wel te maken, het zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties, het versterken van de topsport in de stad en deze inzetten ten bate van de stad en de sportstimulering en door de verbinding aan te gaan met andere domeinen om sport en bewegen breder in te zetten. Bij deze intensieve inzet op sportstimulering wordt extra gefocust op groepen die achterblijven. Voorbeelden van concrete inzet is: Courtprogramming Opjouwplein, Swap-Gym voor leerlingen voortgezet onderwijs, intensivering schoolsportverenigingen voor kinderen in wijken met weinig reguliere sportverenigingen, Sportregie om meer en beter passend aanbod in de wijken op te zetten, toeleiden naar structureel bewegen of sporten na een training valpreventie, extra inzet op Urban Sports via de Urban sports agenda, een Living Lab voor mensen met een licht verstandelijke beperking, openstellen van sportvoorzieningen voor

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026

Rotterdammers (o.a. Claim je Veld), activiteiten en acties voor Rotterdammers en specifiek gericht op doelgroepen die minder sporten tijdens de Grand Depart Tour de France Femmes.

Externe factoren die van invloed zijn op de sportdeelname in de collegeperiode zijn de invoering van betaald parkeren, de energiecrisis en de inflatie. Hierdoor is sporten duurder geworden. Als sport duurder wordt of als het inkomen daalt, dan kan dit een reden zijn om te stoppen met sporten of een belemmering zijn om te gaan sporten. Dit geldt met name voor personen uit huishoudens met een beneden modaal inkomen. In welke mate deze factoren invloed hebben gehad op de sportdeelname is Rotterdam niet bekend.

13. Collegetarget bedrijfsruimte (wethouder Simons): De doelstelling voor deze collegeperiode is voldoende bedrijfsruimte door te zorgen dat de omvang m ² bedrijfsruimte gelijk blijft aan het huidige niveau.	Nulmeting: 4.264.471 m ²	Eindwaarde: 4.264.471 m² Realisatie: 4.335.128m²

Op 1 november 2025 blijkt uit de cijfers dat het collegetarget is behaald. De voorraad bedrijfsruimte bedraagt 4.335.128m² bvo en dit betekent dat er 70.657 m² bij is gekomen sinds 1 juli 2022. Dit positieve saldo is vooral het gevolg van de beperkte transformatie van bedrijfspanden naar woningen. Grote maar ook veel kleinere onttrekkingen (allen op Zuid al ruim 100.000 m²) zijn tegengehouden. Het is echter niet uitgesloten dat het tijdelijk uitstel betreft en er in de komende jaren alsnog woningbouwplannen volgen. Naast het tegengaan van transformatie is nieuwbouw en uitbreiding gestimuleerd met o.a. subsidie voor maakbedrijven. Door de stikstofregeling en de netcongestie wordt nieuwbouw in de komende jaren lastiger en neemt de druk toe om bedrijventerrein anders te benutten. Er is nog geen sprake van een oplossing van de schaarste aan bedrijfsruimte. De target is dus gehaald, maar er blijft een opgave om voldoende ruimte voor economie te behouden en te creëren.

14. Collegetarget tevredenheid concerndienstverlening (wethouder Buijt): We willen dat aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 minder Rotterdammers ontevreden (≤ 6) zijn over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente met 30% gedaald ten opzichte van 2021.	Nulmeting: 15,1%	Eindwaarde: -30% Realisatie tot en met december 2025: -24%

Met een daling van 24% van het percentage ontevreden Rotterdammers over het contact met de gemeente is meer dan 80% van de doelstelling gerealiseerd. De collegetarget is daarmee bijna gehaald. De dienstverlening is verbeterd op basis van feedback van Rotterdammers. Via klanttevredenheidsonderzoeken is een score op vriendelijkheid, duidelijkheid, tijdigheid en algemene tevredenheid uitgevraagd bij de 1e lijns contactkanalen telefonie en publiekslocaties. Op de deelaspecten vriendelijkheid en duidelijkheid van onze dienstverlening zijn de scores zelfs met 37% verbeterd. Vooral het verbeteren van de scores op tijdigheid is in relatie tot ICT-storingen de grootste uitdaging gebleken, met een doorwerking op de algemene tevredenheidscijfers.

De belangrijkste doelstellingen uit de opgave de Rotterdamse Dienstverlening zijn ook gerealiseerd. De voornaamste bereikte doelstellingen binnen de Rotterdamse Dienstverlening zijn de significante daling van het aantal ontevreden Rotterdammers (collegetarget), daling van het aantal negatieve klantsignalen op doorbraakthema's en de verhoging van de First Time Fix (Rotterdammers in één keer helpen) bij het klantcontactcentrum. De concernbrede opgave de Rotterdamse Dienstverlening heeft daarnaast de afgelopen jaren richting gegeven aan het verder ontwikkelen van onze klantcontactkanalen en onze klantbeleving. Door het ontwikkelen, innoveren, analyseren, onderzoeken en projectmatig te werk gaan zijn veel stappen gezet in het verbeteren van onze dienstverlening. Denk hierbij aan het goed gebruiken van beschikbare data, gedegen gebruikersonderzoeken, verdere digitalisering van onze dienstverlening en het gericht verbeteren van klantprocessen.

Collegetargets	Nulmeting/mijlpaal 2022	Eindwaarde & realisatie 2025/2026
15. Collegetarget wijk aan zet (wethouder Simons): Het college realiseert (in deze collegeperiode) naar het oordeel van de wijkraad 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.	Nulmeting: n.v.t.	Eindwaarde: 75% Realisatie 2025: 90%

De target is met 90% behaald. Door middel van jaarlijkse 8- en 12-maandsrapportages zijn tijdig knelpunten in de uitvoering van acties gesignaleerd en zowel met wijkraden als bestuurlijk besproken. Hierdoor kon tijdig worden bijgestuurd. Ook is het proces jaarlijks geëvalueerd en zijn kleine verbeteringen doorgevoerd. Bijvoorbeeld wijkraden helpen bij het nog meer SMART formuleren van nieuwe acties. Intensieve samenwerking tussen de clusters heeft gezorgd voor doorlopende sturing en waar nodig bestuurlijke escalatie via vak – of wijkwethouder.

